

لومړی څپرکی

د سپرلی دوروستی میاشتی دلمړی لسپزي وروستی ورځي داسي تیریدي چې لمرهم خپله تودونبه ورځ تربلی زیاتول. داوخت نومعولا ورځي اوږدې او شپي هم لنډې وې. د جوزامیاشت نودبڼوالو او بزگرانو د حاصلومیاشت وي، ددوي دهیلودپوره کیدومیاشت وي، ددوي دتوي شویو خولودجبران میاشت وي. که څه هم چې دغه میاشت د بزگرانو لپاره دکال تر ټولوستې اوله بوختیاو ډکه میاشت وي، خودوي یې دخپلي پولی او پتي له اصیل څخه هغه دچا خبره من من غونبه اخلي. ددغودهکاناتوله جملی څخه یوهم پنځه پنځوس کلن گل محمدچې مشهور په کاکوسره و، چې زیاتي گرمي اودکوربی کسی اړکړی وو چې دورځی کاردشپې په سره هواکې وکړي، خو! کورنی به یې ورته ترهغو په انتظاروه ترڅوبه چې بوډاگل محمدنه وراغلی.

په کورنی کې یې بنځه گلالي اویوه نازولې پاڼه لور اوسیده. ده. ته نوخدای (ج) دغه یواو لادپاڼه ورنصیب کړې وه بله ثمره یې نه درلوده. پاڼه لس کلنه وه اودموراو پلار دواړو بڼه لاس باندي خلاص واودې به هم بڼه په اخلاص له دواړوسره زیاته مرسته کول، کله به چې گل محمدله کور څخه سهار راووتی نوله ځان سره به یې خپله چای اوډوډی وړلې، اوترهغه وخت به یې کارکړي ترڅوبه چې دل رتود بڼه نه، به یې چې خپل لاسونو یې کور به راغی، اویوه

جرم او جنا

کور کي به ترهغه پوري انتظار وچي لمربه خپله تيزي ور که کره، نوگل محمد به بيا په خپل کارپسي راووتی.

مانبام به چې کله دډوډی وخت شونوبه بيا پانې ډوډی وروپله په هرځای کي به چې ددې پلارو، هلته به داور تله اوله پلار سره به يې په گډه ډوډی خوړل.

بوډا گل محمد اوتاندې پانې څه باندي دوې اونې همداسي له خولوډکي پرې کرې ايله دومره وتوانيدل چې دکال شومه يې برابره اونور وته له لاس اورديدو څخه ځان خلاص کړ.

خوسپين بزيری گل محمد لاهم دخيال اوفکر ټال دې ته پرينښود چې په يوازي شومه او اوږه دي کال دولس مياشتي تيري شي، گڼونور وخوراکي توکو ته هم ضرورت و، او دهغوولپاره نقده پيسوته اړتياوه،

چې ديومريض او خداي (ج) مکړه بلي ستونزې لپاره وای نو! دهمدې ټولو لپاره يواځی گل محمد واود فلکي انتظار، آن کله کله خوبه کړی ورځ په همدې طمعه ورباندي تيره شوه چې گوندي يوڅوک يې دمزدورۍ لپاره بوزي، بيشکه چې الله (ج) مالک دی اوهر چاته مقرر شوی رزق ورکوي، گل محمد هم گلالی اوپاڼه مړول په يوډول نه يوډول يې هماغه اندازه پيسې ترلاسه کولی چه گوزاره ورباندي وکړي.

يوه ورځ گل محمد له خپله کاره وختي پرسوبجو خلاص شواودخپل کور پر خوار اروان وچې په لاره کي دوې لس کلني انجونې په مخه ورغلي چې له ښوونځی څخه رارخصت شوې وې اود کور پر خوار واني وې. دوي په خپلومينځو کي دا خبرې سره کولاي چې دغه کاکوهم لور لري اوشوونځی ته يې نه پريردي تمامه ورځ په خوار کي کار کوي، سبق نه ورباندي وايي، ډير ظلم ورباندي کوي داسي

جرم او جنا

پلرونه هم شته. بلې به ویله رښتیا هم که په ښوونځۍ کې وای اوس به زموږ سره وای او ډیر سبق به یې زده کړي و. وگوره که صبا یې لور غټه شوه نو خپل پلار ته به ښراوي کوی چې زه یې بې تعلیمه غټه کړمه او خپله گټه یې راشه اخیسته، دغوانجونو لاهم دا خبرې پوره یانې پای ته نه وې رسولي چې له گل محمد خڅه یې لاره بیله او په خپله مخه ولاړې.

گل محمد چه همیشه به دکورنۍ یواځوالی او اقتصادی حالت څوراهه اوس ورته ددغوانجونو خبرونو رهم په فکر کې کړ. ددغوانجونو دغو خبرو دگل محمد په ذهن کې څو تېرې انگازې وکړې چه له خپلې لور سره ظلم... له پانې سره ظلم... له خپل زړه سره ظلم... آخ... داڅه اورم دا... گل محمد لا کورته نه و رارسیدلی چې دا تصمیم یې ونیوی چې رښتیا هم زه باید په خپلې لور زده کړي وکړم، زه باید خپل مسولیت ادا کړم زه باید یو ښه پلار شم.

رښتیا هم چې زه بې تعلیمه راغتم شوم څخه خیر می والیدی، ټول عمر می له څواریو سره مخ دی هیڅ هوسانه شوم اونه هم هوسا ژوند په نصیب شو. کچېری په کوچنیوالی می پلار راباندی تعلیم کړی وای اوس به یوځای نه یوځای که ریټس یا معاون نه وم نویو مامورگی خوبه وم، او په یوه نرمه چوکې کې خوبه آرام او هوساناست وم، له خوبه به می څښل اوله خوبه به می خوړل. څو افسوس زما پر ژوند چې داسی په توره شپه کې راباندی تیر شو، اوبه چې تر ورځ واوړې بیاننه راگرځی. خیر زه خو له تعلیمه پاته شوم او اوس خویې زده کولای هم نه شم، نویوالی خپله لور بې تعلیمه کړم، هغه خو وره ده او په وړکتوب کې هرڅه زده کیږي. که نورڅه نه وی صبا خوبه یې له ښراکولو څخه خلاص یم، چې زه خود پلاره له لاسه بې تعلیمه پاته شوم، پلار می خپلې گټې راباندی

جرم او جنا

کولي اوزمادراتلونکی په غم کې نه ؤ. په دغه فکرونو کې تر کوره راورسیدی اوله هرڅه دمخه یې خپلې ښځې گلالې ته وربرغ کړل.

گلالی اه گلالی راشه چې په کارمي یې.

گلالې هم په وارخطاسره ورته راغله چې خیرخوبه وي ولی نن دومره وختی راغلی اوولی دومره وارخطایي څه پېښه ده؟

گل محمودرته وویل:

مانن یوتصمیم نیولی دی، هغه داچې زه غواړم پانه په ښوونځی کې داخله کړم.

داته څه وایې؟

زه هغه څه وایم چې تاواوریدل. سرله صباڅه به پانه ښوونځی ته ځې. ماخوداپریکړه کړي ده ستاراسره خوبه ده؟

په ښوونځی کې به نوڅه وکړي؟ مونږدماننام په ډوډی پسي حیران یواوته دې لورښوونځی ته اچوې. لیونی شوی خوبه نه یې؟ اوس به یې دښوونځی لپاره جلا شیان برابروي، ښوونځی څومره مصرف لري. زه خودرته وایم چې ښوونځی خودپیسسه دارانو کاردي اوهغوي په خپلواولادونو باندی تعلیم کوي. مگر مونږغریبان خوله هرڅه څه محرم یو. نه دښوونځی توان لرواونه هم دسبق ویلو. زه خودرته وایم لدې کاره تیرشه گټه نلري، زماخوینیځی نده درسره خوبه.

گلالې چې هرڅه ورته وویل خو گل محمدیې له خپلې خبرې وانه راوه. گل محمدداژمنه وکړه هرڅنگه چې وی اوهرڅومره لگښت چې لري، زه په خپلې لورښوونځی وایم.

له ځمکې وي اوکه له اسمانه زه یې دښوونځی ټول لوازیم ورته برابروم، خودادښوونځی څخه نه محرومه وم. سرله صباڅه به پانه ښوونځی ته ځې. خدای (ج) مهربانه اوروزی رسانه دی.

جرم او جزا

پدغه وخت کې پاڼه هم دموراوپلارخبرې واوريدي اوخونې ته وراغله له دوي څه يې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده چې دومره په لوړاواز خبرې کوي؟ بياڅه شوي دي؟

موريې ورته وويل:

چې پلاردي نن ليونی شوی دی ناولدي کوي پيسه داره شوی دی .

پانې له پلاره وپوښتل:

رښتياپلاره پيسه دي ډيري پيداکړي دي؟ مورمي رښتياوايې؟ که دغسي وي ناول به ماته نوي کالي رااخلي، زمادغه کالي ډيرزازه اوخيري شوي دي؟

_ لورې کالي خوښي درته رانيسم، خو خبره داده چې زه غواړم تاپه ښوونځۍ کې شامله کړم ترڅو زده يې کړي.

پاڼه ددې خبرې په اوريدو حقه پکه حيرانه شوه اوپلارته يې وويل:

پلاره داته څه وايې ښوونځۍ اوزه. داخوښي له امکانه لږي خبره ده چې زه به ښوونځۍ ته ځم ماته يوه جوړه کالي راواخله ترهرڅه تيره يمه پلاره.

_ نه لورې مانن دا تصمیم نيولی دي، ته به سرله صباڅه حتماً چې ښوونځۍ ته، کالي هم درته راوړم ستادخوښې کالي دراخلم يوه جوړه څه دوي دري جوړې درته اخلم، خوته به زماخبره منې لورې. زماخبره به پرځمکه نه غورځوی.

_ پلارجانه که زه ښوونځۍ ته ولاړم نوتاته به دشپې بياڅوک ډوډۍ دروړي، اوبل ښوونځۍ خواسانه ندي ډيرسخت دي زه يې نشم زده کولاي. نه پلاره! هره خبره دي منم خوښوونځۍ نشم ويلاي.
پلاريې پاڼه پرسر مچ کړه اوورته وويل:

جرم او جنا

چې که ته ښوونځۍ ته ولاړه شي، نوبيازه وختي کورته راځم
ډوډۍ خورم او بيا بيرته ځم کارته، دا يې زما ستاسره وعده، خوته به
زما خبره نه ماتوی زما گرانې لورې، سمه ده.

مور يې پانې ته وويل:

پانې لورې! پلار چې دي يو خبره وکړي هغه به حتماً عملی
کوي، ماهم ډيرو ته وويل خوزما خبره نه منې، اوبل دا چې پلار دې
دومره ټينگ دي نوبيا توکل پر خدای (ج) کړه، څو ورځې ولاړه شه که دې
زده کواى شواى نووبه يې وائي، او که دې نشواى زده کولای بيا به يې
پرېرېدي څه پروا خونه کوي جبري خوندى.

پانې بيا پر پلار ډير ټينگار وکړ چې لدې کاره به تير شو، خو پلار يې
دې ته مجبوره کړل چې ښوونځۍ به وايې، کله چې يې ددې خبره نه
منل نو پانې مجبوره شوه او د پلار خبره يې ومنل چې سر له صباڅخه به
ښوونځۍ ته ځي.

پلار يې هم ډير خوشحاله شو چې پانې ښوونځۍ تللو ته راضي

شوه.

پانې نوسهار ته په انتظار ووه، او ډيره وار خطا په دې وه، چې
سهار خوبه ښوونځۍ ته ځم او ښوونځۍ دې ته يونابلده ځاي او يوسخت
کار معلوميدى، چې زه به څنگه سبق زده کوم، خير توکل په
خدای (ج) يې کړل.

کله چې دسهار اته بجې شوي دسهار چاي يې له مور او پلار سره
وڅيښلې او د ښوونځۍ پر لور ور روانه شوه. مور او پلار يې په هغه حالت
کې هم ورته دعا ووي او دلاسا يې ورکول چې انشاء الله هر څه به درته
اسانه شي زمونږ دعاوي درپسي دي. پانې هم له دوي څه رخصت
راوختله او د ښوونځۍ پر خوار روانه شوه. کله چې د ښوونځۍ دروازې
ته راوړسيده، غوښتل يې چې دننه ښوونځۍ ته

جرم او جزا

ورشى، خودښوونځى، دووښځينه ناظيمينو(پيره دارو)پوښتنه ځني وکړه چې څوک غواړي اوله چاسره دى کاردى؟ ځکه دهغوڅوهمداوظيفه وه چې هرڅوک نابنده ښوونځى ته راشي دوي کې تلاشى هم کوي اوپوښتنه هم ځني کوي. اودوي په دي هم پوهيدل چې داخودښوونځى انجلى نده اوکيدای شي له يوې مکتبى انجلى سره به يې کاروي.

پاڼه چې مخکې هم وارخطاوه دغوڅبرويې وارخطايې نوره هم زياته کړه اوپه خوراعجيب اوغريب اوازيې ورته وويل: زه هم راغلي يم ترڅوله سره ښوونځى ووايم. ناظمې ورته وويل:

تراوسه لکه چې ښوونځى ته نه يې راغلي، اوس خوډيروخت تيرشوي دى دښوونځى دشروع کيدوڅه، ولى وختي نه راتللي؟ پاڼه ورته وويل:

زه نه وم خبره اومانه غوښتل چې درس ووايم، اوس مي موراوپلارمجبوره کړې يم، اوماته دښوونځى وخت هم صحى ندي معلوم، که وخت تيرشوي وي نوزه به بيرته ولاړه شم؟ ناظمې ورته وويل:

ته يوخوشبېي صبروکړه زه دستى راځم، بيا به درته ووايم. پانې هم ورسره ومنله اودناظمې ترراتگ پورى انتظارشوه. ناظيمه هم ښوونځى ته نوته، او ادارې ته ورغله، له مديرې سره يې داخبره شريکه کړه چې يوه نوى انجلى راغلي ده اودښوونځى کالي يې هم ندى اغوستي، غواړي چې اوس درس ووايي، ستارانه څه هدايت دى چې زه يې پرځاى کړم؟ مديرې ورته وويل:

ماته يې راوله زه به خبرې ورسره وکړم.

جرم او جنا

ناظيمه هم راغله اوپانه يې له ځان سره بوتله دمديرې اطاق ته، په لاره کې پاڼه هم له ناظيمې څه پوښتنه وکړه چې داوړی داسي شورماشور دي؟

ناظيمې ورته وويل:

بيا به ته هم داسي شورماشور کوي.

_ ولى په ناروگي څه تاثير شته که دادښوونځى اصول دي چې خامخابه ټول شورماشور کوي؟

ناظيمه ورته په غوسه شوه چې ته اوس لادومره پوښتنې کوي وخت دې لاچېرى دى، خوبيا يې هم دغوسې په حالت کې ورته وويل: هوپه شورماشورکې سبق ښه زده کيږي، داشورماشورنډي داشاگردان خپل سبق تکراروي کوم چې استاد ورته نوى ويلي وى، نوري پوښتنې زماڅخه مکوه له مديرې صاحبې څه يې بيا وکړه.

پاڼې هم دناظيمې په غوسه کيدوو پوهيده، ترادارې پوري يې بيا پوښتنه نده ځني کړي، کله چې ادارې ته ورسيدل نو پاڼه يې مديره ته پرېښوده او دا بېرته خپل کار ته ولاړه.

مديره صاحبه چې دښه استعداد خاونده وه، له پاڼې سره يې ډير په نرمۍ او مهربانۍ سره خبرې کولې او پوښتنه يې ځنۍ وکړه. گرانې! لومړى خوستاښايسته نوم راوښيه _ څه نوم يږي؟ پاڼه که څه هم چې ډيره وار خطاو، ورته وويل: زمانوم پاڼه ده.

_ ښه ښايسته نوم دې دى _ دپلار نوم دې څه دى؟

_ دپلار نوم مى گل محمد دى.

_ ولى دومره ناوخته ښوونځى ته راغلي، ايا تاته دښوونځى د شروع کيدلو وخت نه ومعلوم چې ښوونځى څه وخت شروع کيږي؟ اوس خودښوونځى د شروع کيدو څخه تقريباً دوى مياشتني تير شويدي.

جرم او جنا

شاگردانو ډیر درسونه درڅخه ویلي، ځنگه به دي داتیر درسونه زده شي؟

پاڼه ورته وویل:

ماته دښوونځۍ د شروع کیدلو وخت صحي نه ومعلوم، اوبل ما هم نه غوښتل چې ښوونځۍ ووايم. مونږ ډیر غریبان یواو په ښوونځۍ نه پوهیږو چې څه وخت شروع کیږي، اوڅه وخت یې د شروع کیدو وي. موراو پلار مې هم ښوونځۍ ندي ویلي، هغوي هم نه باندي پوهیږي. خوزه یې اوس دې ته مجبوره کړې يم چې ښوونځۍ ووايم، که می چیري زده کواي شواي.

ولی یې نشي زده کولای، او ولې تانه غوښتل چې ښوونځۍ ووايې. ښوونځۍ خودهر چالپاره دی، داخوپه غریبي اوخاني پوري اړه نه لري، علم خوباید هر انسان حاصل کړي. ته خوبه کور وروڼه لري اود غریبي یې نوپه تاڅه؟ ته خو کوچنې انجلی یې.

پاڼه که څه هم نه غوښتل چې خپل دزړه حال ورته ووايې، خو ورته مجبوره وه چې رښتیا یې ورته ویلي وای. نو ورته وویل:

چې زه نه ورور لرم اونه هم بله خور. یوه زه يم مور می ده او پلار می، نورڅوک په کور کې نه لرو، زما پلار غریب کاره دی، اود خلکو کارونه کوي، زه هم گایې وخت ورسره مرسته کوم. یابه می ډوډی وروړله او یابه مې ورته دکوره یخې اوبه وروړلې.

مدیرې چې له پاڼې دا خبرې واوریدې نو ډیره خفه شوه اوزره یې ورباندي وسوځیدي، دپاڼې پر حال یې افسوس وکړ، چې زمورپه هیواد کې تراوسه پوري غربت شتون لري اود غربته لانه یو خلاص شوي. بله پوښتنه یې ځنی ونکړه ورته وویل:

ښه اوس نوکه ښوونځۍ وایې ناول به دښوونځۍ کالي پیدا کوې، دا کوم کالي چې تا اغوستي دادښوونځۍ لپاره

جرم او جنا

ندي، دانشخصی کالي دي او په شخصي کاليو کې اجازه نشته چې درس ووايي. نن خو خیره صبابه دې پلارته ووايي چې درته دښوونځي کالي راوړي. کالي خوبه پلار درته اخیستلای شي؟

دپانې نوداخیال وچې دازماوس کالي کوم چې می اغوستي دی، دازاره دی اونورنوی کالي راته رابني نوورته وویل:

چې صحي ده دا کالي که مي زاړه وی نو نورنوی کالي لرمه، هغه به صباو اغوندمه اویا بابه دښوونځي ته راشم.

مدیرې ورته وویل:

یادا کالي او هغه ستانوی کالي دښوونځي لپاره ندي، دښوونځي لپاره جلا خپل کالي شته، چې کالي یې تورو، پورنې یې سپن او بوټونه که یې هر رنگ وي فرق نه کوی، پلارته به دي ووايي هغه به یې له بازاره درته راوړي، نن به په دغه لباس کې په صنف کې کښیني، خوبابه دښوونځي په لباس کې راځي؟ ځکه چې دادښوونځي اصول دي. ښه اوس نودارته ووايي چې په څه پوهیږي مخکې دي درسونه ویلي دي؟

پانې ورته وویل:

تراوسه خومی هیڅ شي ندي زده، اونه مي زده کړي دي لدې وروسته به یې زده کړم.

چې داسي ده نوله اول صنف څخه به یې شروع کړو، همداسي دي خوبه ده؟

زه په اول صنف لانه پوهیږم چې څه معنی لري، چې ته راسره همکاري وکړي نو هرڅه به مي زده شي. ته پوهیږي او کار دي.

مدیرې هم پانه له ځان سره اول صنف ته راوستل. دصنف دروازه یې خلاصه کړه، په صنف کې شاگردانو خپل درس ویل، کله چې یې مدیره والیدله نو درس یې پرېښودي او ددیکت په ویلوسره ټول

جرم او جنا

شاگردان دمدیرې داحترام لپاره ودریدل.مدیرې هم وروسته دکنښنستلواشاره وکړه اوټول شاگردان بیرته پرخپلوځایوکنښنستل.بیامدیرې دهغه صنف له معلمې سره چې پلوشه نومیده دصنف اوشاگردانو پوښتنه وکړه چې درسونه یې زده کیږی؟

پلوشې معلمې ورته وویل:

هوښه یې زده کیږی.

بیامدیرې ورته وویل:

چې دانجلی پانه نومیرې،اوس راغلی ده چې درس ووائی،دادیوې وزله اودیوې غریبې کورنۍ انجلی ده.لدې سره به ډیر کوښښ کوی،نوم یې په حاضری کې ورسوه اوتیردرسونه ورسره تکرار کړه،پردې دی ډیرپام وی.

پلوشې معلمې هم دسرپه ښوروالوسره مدیرې ته ډاډور کړ چې حتماًبه ورسره مرسته کوی.

بیامدیرې پانې ته دکنښنستووویل چې له شاگردانوسره په قطارکې کښینې، اوشاگردانوته یې داهم وویل چې گوري دانجلی درخه په تکلیف نشی. شاگردانوهم وعده ورکړه چې ترخپله وسه به ورسره کومک لاکوی.

پانه هم راغله اودشاه په قطارکې له انجونوسره کښینستله.وروسته مدیره له صنفه راووته اومعلمه پلوشه هم دمدیرې سره راووته،په صنف کې انجونوپانې ته وکتل،ټولوانجونو له ځان سره وخنډل چې عجیبه انجلی راغلی ده، داوگوره اودرس زده کول.نه یې دښوونځۍ کالی اغوستی اونه یې بوټونه په پښودی.تاسی ددې خیروچپلاکوته وگورې،دابه نوښه درس زده کړی هرې یوې به ورباندى قسم قسم مسخرې کولې خویانه چپه خوله ناسته و.دیوې

جرم او جنا

انجلی زړه ورباندي وسوځیدی د شاه له قطاره یې را ولاړه کړه اودمخ په سپ کې یې له ځان سره کښینوله، ورته وویل:

چې ته زماشریکه یې ته به لماخه نه جلاکیرې، زه درته تیردرسونه کوم چې موویلي دی هغه ټول درسره تکراروم. ته دانجونودخندا پروامه کوه، هیچاهم له ځانه سبق ندي زده کړي، ټولولته له معلمانو زده کړي دي، هره انجلی لومړی ستا په رقم ۰۹

پانې هم له هغې انجلی سره کښینستله، که څه هم دومره وارخطاوه چې له ډیرې وارخطایې څخه یې خبرې نشوای کولای. خوددې انجلی خبروویوڅه تاثیر ورباندي وکړ او یوڅه یې زړه ارامه شو، زړه ته یې دا ولويدل چې داربستني انجلی ده اوزماسره واقعا هره مرسته کولاي شي، نویې له خپلې نوې ملگرې سره څنگ په څنگ کښینسته اودهغه په لاس کې چې کوم کتاب و، هغه ته یې کتل. پلوشه معلمه بیرته راغله صنف ته او په درس ویلویې شروع وکړه اودخود قیقولپاره بیرته له صنفه ووتله.

ټولو درسونه ویل خود پانې سر نه باندي خلاصیدی، حیرانه و چې داڅنگه زده کیرې دغسي یې ورته کتل، کله چې درس خلاص شو، نود خپلې ملگرې څخه یې پوښتنه وکړه چې زما خو هیڅ سر نشو باندي خلاص ستازده شو؟

ملگرې یې ورته وویل:

زما هم اول سر نه باندي خلاصیده، خواوس په هره جمله پوهیږم، ځکه دامی دوهم کال دی، تیر کال ناکامه وم اوبیرته په اول صنف کې کښینستم، ته به هم په هره جمله پوهه شي، بیابنه ځان ته حیرانه یې.

پانې ورته وویل:

جرم او جزا

کاشکی می درس زده شي، دهغې ورځې په ارمان يم، چې
دموراوپلارارمان مي راباندي پوره شي. ښه اوس خودي نوم
راوښيه، ستانوم څه شي دي؟

ملگرې يې ورته وويل:

زمانوم نازودی، اوستانوم خومی دمديرې صاحبې څه زده
کړ. څومره ښايسته نوم دي دی پانه.

پانې ورته وويل:

ستا هم ډير ښايسته نوم دی نازو.

نازو ورته وويل:

راځه اوس درس زده کړو.

پانې هم دنازوسره درس شروع کړ، بيرته معلمه يې راغله او کوم
درس چې يې ورته ويلي ويا ورته تکرار کړ. کله چې د درس
تکرار خلاص شونو د معلمې سترگې پر پانې ولگيدې، چې دا خو هغه
نوي شاگرد ده. پوښتنه يې ځني وکړه چې ستا درس زده شو؟

پانې ورته وويل:

زده به می شي، نن می اوله ورځ ده، اونا زو هم مرسته راسره کوی.

معلمې ورته وويل:

ډير ښه کار دی چې نازو مرسته د رسره کوی، ته هم کوښښ کوه
چې زده يې کړې، او بيا به ښوونځی ته په خپل وخت راځې.

پانه ورته وويل:

وروسته تر دي به په صحي وخت راځمه.

معلمې ورته وويل:

ښه خیر زده کيږی دي، اوس دی هم ښه کړي دي چې راغلي، ښه
ښاگردانو درس موبيا هم په ټولوسره تکرار کړی چې له ياده موونوزي.

جرم او جنا

ټولو شاگردانو درس تکراروي، پانې هم نورو انجونو ته کتل او دې هم له ځان سره سوکه سوکه ويل، خوسرپې نه باندې خلاصیده، له نازويې پوښتنه وکړه چې زما خواوس هم نشوزده، دابه زه څه کوم که مي درس نه زده کيدې؟
نازوورته وويل:

زه درسره يم. په يوه ورځ خودرس هيچاندې زده کړي اونه په يوه ورځ زده کيږي، زه هرڅه درته بنيم ستلاوار خطادې. ته صبا ته خپل دښوونځۍ کالي برابرکړه، زه په هرشي کې درسره مرسته کوم. دتفريح په وخت کې به درته کتابونه له تحوילدار صاحبه راوخلم، اوته به په کور کې کتابونو ته پوښونه ورکړي، يوخوبه کتاب ټينگ شي اوبل به نه خيري کيږي. گوره پام کوه چې کتابونه دي ورک نکړي ځکه بيا يې درڅخه غواړي. دوي خپلې خبرې لانه وې خلاصي کړي چې دتفريح زنگ ووهل شو. نازوپانې ته وويل:

درڅه زه به دي لومړی بوزمه تحويلدار ته اوله هغه څخه به درته کتابونه راواخلم. پانه هم ورسره ولاړله تحويلدار ته. هغه ته نازو وويل چې تحويلدار صاحب! دا انجلۍ اوس ښوونځۍ ته راغلې ده، که کتابونه داول صنف ورته ورکړي. تحويلدار هم ورته نوي کتابونه ورکړل اوورته وويل:

پام کوه چې درڅخه ورک نشي_ که دې ورک کړل بيا يې تاوان درڅخه اخلم. ښه پاک به يې ساتي، خيري يې نکړي.
نازوورته وويل:

ماورته ويلي دي، انشاء الله ښه به يې وساتي.

_ ښه نوچې داسې ده نوورځي چې تفريح درڅخه تيره نشي.

نازواوپانې هم کتابونه ځنی راوخيستل اوپه يوه ځای کې سره دواړې سره کښينستلې. نازوبه له ځان سره هره ورځ کيک اوپه

جرم او جنا

يو کوچنی ترموزکې چاي اويوگيلاس له کوره څخه راوړل. له بستې څه يې ټول شيان راوکښل کيک يې سره نيم کړ. نيم يې خپله له چايوسره وخورى اونيم يې پانې ته ورکړ. وروسته تردې يې پانې ته وويل:

صبا به دي پلارته ووايي چې زما په رقم کالي درته راوړي.
پانې ورته وويل:

پلارته مي حتماً واييم هغه زما سره دهرشي وعده کړي ده. چې زما هرشي ته ضرورت شي راته رااخلې يې. دغه کالي خوبه په بازار کې پيدا کيږي؟

_ هو خود پيدا کيږي، چې ورته ووايي دښوونځۍ کالي مي په کاردي، بيا هر دوکاندار ته معلوم کيږي، که په بازار کې نه پيدا کيدل، بيا دې مور درته جوړ کړي. دمور دې کالي زده دي؟
_ ياد مور مي کالي ندي زده، خو خير که په بازار کې نه پيدا کيدل، بيا زمونږد کور سره يوه خياطه شته، دهغو وکره به يې جوړ کړم. دادومره مشکل ندى.

دتفريح وخت پوره شو، بيا رته زنگ ووهل شو او ټول شاگردان خپلو صنفوته ولاړل. نازواوپاڼه هم راغلې خپل صنف ته. معلمې ورته دبل نوى مضمون درس پيل کړ. دغرمى څه باندي لس بجې به وي چه درختى زنگ وکړنگيدى. ټول شاگردان خپلو خپلو کوروته تلل، نازواوپاڼه هم دخپلو کوروپر خواروانې شوې، کورته چې نېردي شوې يودبله يې خداى په امانى سره وکړ او دوي هم خپلو کورونوته ولاړلې.

پاڼه هم خپل کورته راغله، مور يې نو ترهغه وخته پوري په انتظارو. رقم رقم چورتونه يې له ځان سره وهل چې زماله لور سره به يې نواوس څه کړي وي. په ښوونځۍ کې به يې شامله کړې وي او که به

جرم او جنا

یې نه وي شامله کړې. ناکراره وه او هیڅ ځمکې ځای نه ورکوي. مورخو ډیرمهربانه وي په هر حال کې دا ولادغم ورسره وي. دا په دغو چورتوکې وه چې پاڼه یې مخی ته ودریده. موریې هم تریل هرڅه له مخه د بنوونځۍ پوښتنه ترې وکړه. لورې! په بنوونځۍ کې یې شامله کړې؟ ولي دومره وځنډیدې؟
پاڼې ورته وویل:

هو مورجانې! په بنوونځۍ کې شامله شوم، نوي درسونه یې راته وویل. خوزما سر نه باندي خلاصیده، بیایوې انجلی ډیره زیاته مرسته راسره وکړه. نازو نومیرې ډیره ښه انجلی ده، هغې راته وویل چې درس خوپه یوه ورځ نه زده کیږی اونه چازده کړي دي، په سوکه سوکه سره زده کیږی په ډیره حوصله سره. نو ډیرسات می تیرشو، دومره ډیري انجونې وې چې له حسابه وتلي وې، ټولو درسونه ویل او ټولي خوشحالي وې. بیایې دمدیرې خبرې ورته وکړې، چې داسي یې راسره وکړل داسي یې شاگردانوته معرفی کړمه، خپله ټوله کیسه یې مورته وکړه. اوبیایې ورته د بنوونځۍ دکالووویل چې مدیرې اودصنف معملې می راته وویل چې صباته به د بنوونځۍ کالي حتماً د رسره راوړې. د بنوونځۍ جلاکالي وي، نن لاهم ټولوانجونوراباندي خندل چې داوگوره په داکالو کې بنوونځۍ وائی. ترڅوچې می پلارجان راته د بنوونځۍ کالي اونوي بوټونه نه وي راوړي ترهغه وخته بیا بنوونځۍ ته نه ځم.

موریې ورته وویل:

وزماگرانې لورې! چې ستاسات په بنوونځۍ کې تیرشوی دی داڅومره ښه کارشوی دي. ته دکالوغم مکوه داڅودومره غم ندی. د بنوونځۍ کالي به دي نن پلارپه هرځای کې چې وي درته راوړي، کله چې راشی اول به ستادکالوغم وخوری، ته بیغمه اوسه زه

جرم او جزا

ورته وایمه، سمه ده زما گرانې لورې. یوواري خوراشه چې پرداسر خودې مچ کړم. پاڼه یې پرسر مچ کړله، اودپلار ترراتگه پوري موراولوردواړې ورته انتظار شول. کله چې یې پلار راغی، نو هغه ته یې ټوله کیسه وکړه اودښوونځۍ دکالوغوښتنه یې ځنې وکړه.

پلاریې هم دستی له ځایه راولاړ شو او پاڼه یې له ځان سره بازار ته بوتله، هلته یې کالي، بوټونه، دکتابوبسته، کتابچې، قلمونه، پنسیلونه، اوپنسل پاکونه ورواخیستل. پاڼه هم خوشحاله شوه چې دصباپاره خومی ټول شیان برابر شول اودانجونوله خداڅخه به خلاصه یم.

کله چې سهار شو اوساعت هم لس کمې اووه بجې وې، پاڼې هم خپل نوي کالي، بوټونه، اوپورنی په سرکړ، بسته یې پراوړو کړه اوله مور اوپلاره یې اجازه ورواخیسته اودښوونځۍ پر لور وروانه شوه، کله چې ښوونځۍ ته راورسیده نو ترپرون یوڅه دلاوره وه، سیده ولاړه خپل صنف ته. نازوپه صنف کې ورته انتظار وه، له هغه سره یې سټرې مشې وکړه اوله څنگ سره یې کښینسته. نازو دتیري ورځې ددرس پوښتنه ځنې وکړه چې دتیره ورځ درس دې زده کړی؟ خو پاڼې په نه زړه سرورته وښوراوی چې سم می ندې زده شوی.

نازورته وویل:

چې داسه ده نوهله ژرکوه چې اوس یې درسره تکرار کړم، چې زده دي شي که معلمه راغله نو حتماً پوښتنه درڅخه کوي.

پاڼې هم له خپلې بستې څخه کتاب راوايستی اوله نازوڅه یې دتیري ورځې درس وویل. وروسته بیا ددوي نگرانه معلمه راغله، لومړی یې حاضرې واخیسته بیایې له شاگردانوڅخه کورنی کاروغوښتي، ټولوپه نوبت سره خپلې کتابچې ورته راوړلې اومعلمې به ورته امضاکولې، دتیري ورځې ددرس په اړه یې هم له

جرم او جنا

ټولو شاگردانو څخه پوښتنه کوله، خو چې کله نوبت پانې ته راوړسیدی، نوهغې معذورت ځنی وغوښتی، چې نن مي نه درس زده کړي اونه مي کورنی کار کړي صبابه هم کورنی کار وکړم او درس به هم زده کړم.

معلمې يې چې کله ددې حالت والیدی بله پوښتنه يې ځني ونکړه او په نوی درس يې شروع وکړه. معلمې يې نازوته وویل چې له پانې سره کوښښ کوه، ځکه دا خود درس په زده کولونه پوهیږي. پيايې پانې ته وویل چې ته به هره ورځ شل شل مخه نوی درس لیکې. پانې هم ورسره ومنله چې حتماً به بیا درس هم زده کوي او کورنی کار به هم لیکي.

بس شپې دي او ورځي دي تیریرې ترڅو چې پاڼه له درس ویلوسره یوڅه بلده شوه، یو خود ناز و همکاری په پسي وه او بل خپله داهم د درس په طریقه وپوهیده ترڅو چې

چهارنیمه ازموینه راوړسیدل، اوله ټولو شاگردانو څخه يې ازموینې واخیستې. کله چې ازموینې خلاصې شوې، ددوي په صنف کې پنځه وشت تنه زده کوونکې وې، ددوي نتیجې هم معلومې شوې اول نمره يې نازووه اتلیسمه نمره پاڼه شوې وه، که څه چې پاڼه پدي لاهم نه پوهیده چې دایاڅه معنارې. ایا اول نمره ښه وي که اتلیسمه. خو په هغه نازو وپوهیوله چې اول نمره هغه زده کوونکې ته ویل کیږي چې په ټول صنف کې لایقه وی او تر ټولو يې نمرې زیاتي وي.

وروسته تردې بیا دگرمې په خاطر پنځلس ورځي رخصتی وې، ټول شاگردان يې دپنځلسو ورځو لپاره رخصت کړل، پاڼه په دي ډیره خفه وه چې دپنځلس ورځې رخصتی به څنگه ورباندې تیریري، ځکه چې ددې له ښوونځۍ سره ډیره مینه پیداشوي وه، یوه ورځ رخصته هم پردې ډیره اوږدیده، داخولا پنځلس ورځي

جرم او جنا

وي. خونازوبه ورته داويل، چې پروانکوي ته بيازمونږ کره رآه يابه زه ستاسو کره درختم، تير درسونه به سره تکراروو، اوسات به مو سره تيروي.

پانې چې کله له نازودا خبره واوریده نو نيردي وچې له خوشحالي څه يې زړه دريدلای وای، دستي يې ورته وويل:

دواړې به يودبل کورته سره ځو_ دابه ډير بڼه کاروشي، کنې پر مابه دارخصتی ټول درسونه هيرکړي و. سمه ده يوه ورځ به زه ستاسو کره درختم او يوه ورځ به بيا ته زمونږ کره رآځي.

نازوهم ورسره ومنله، يوه ورځ به نازوددوي کره ورتله او يوه ورځ به پاڼه دنازو کره تلله، ټولې درخصتې ورځې يې په درس ويلو تيرې کړې. کله چې درخصتی وخت پوره شو او بيا له سره درسونه شروع شول، پانې ته نودانوي درسونه دومره اسانه شوي و چې هرڅومره به يې ورته وويل هغه به يې ترپخوا بڼه زده کيدل، ترڅو چې کلنی ازموينې وخت رانيردي شو

، او ټولوزده کوونکو ورته تياری نيولی وه، کله چې ازموينې خلاصي شوې اود پارچو بيا اطلاع نامو ورځ وه، نوداخل بيانازواول نمره وه او پاڼه اووم نمره شوې وه.

په دوهم کال چې کله بڼوونځی شروع شو، نوکه به دچهارنيم ازموينه وه او ياکه به کلنی ازموينه وه، پاڼه به اول نمره اونا زوبه دوهم نمره و. ټول شاگردان به ورته حيران تللي و، چې پاڼه وگوره او اول نمره گي داڅو ډيره سره ليري ده. دا هغه انجلی ده کوم چې موږ ټولو ورباندې پسخندواهي او اوس راشه. خوددې کوښښ اوزيار چې به يې سره پرتله کړ، نوبه ټولو بيري ته داويل چې دانشي اول نمره نوبه څوک اول نمره کيږي. ددې په رقم کوښښ خوهيچاهم نشوای کولاي،

جرم او جنا

ځکه نودې په لږموده کې داوول نمره گۍ ځاي خپل کړ. په همدې ترتيب سره پوره نهه کاله دښوونځۍ وخت تير شو، چې پاڼه به دټول ښوونځۍ عمومي اول نمره وه اونازوبه دوهم نمره وه، ددوي ملگريتوب اوددوي لياقت په ټول ښوونځۍ کې يومثال گرځيدلی ؤ. دواړې به يوځای گرځيدلې اودواړوبه يوځای درسونه ويل اودواړې به په يوه چوکۍ څنگ پرڅنگ سره کښيښتلې. کله چې له نهم صنف څخه کاميابې شوې لسم صنف ته اودښوونځۍ وخت هم شروع شونوترهغه وخته خودرسونه ډيراسانه ول اوهرې معلمې کولاي شول چې دوي ته ښه درسونه ووايي دهرمضمون دا. خودلسم صنف رياضي ډيره سخته وه اوبښځينه ښوونکو نشوای کولاي چې دوي ته نهم څخه پورته صنفوته درس ورکړي، نو يونارينه ښوونکي چې په رياضي کې يې خاص شهرت درلوداوبنه رياضي يې هم زده وه، ددوي په ښوونځۍ کې مقرر شو. هغه ښوونکي معلم اصف نوميدی او عمري يې هم تقريباً پنځه ځلويښتوکلنوته رسيدی. هغه په لسم، يوولسم اودولسم صنف کې خپل مضامين درلودل، له اتم صنف څخه نيولی تردوولسم صنف پوري، درياضي اوهندسې مضامين دده په غاړه ؤ، اودادوه مضامين دومره سخت اودومره دلچسپ دي چې په هروخت کې په هرځاي کې له هرچاسره پوره مرسته کولاي شي. نور مضامين چې زده شي نوکيداي شي چې يووخت هير شي، مگر رياضي اوهندسه چې يواردچازده شوه بيادهغوو هيري دل مشکله وی. معلم اصف هم خپل درسونه شروع کړل خو کله چې يې په لسم صنف کې لومړی درس شروع کوي، نوله درس ويلوڅخه يې مخته يوسوال پرتخته واليکۍ، سوال داسي و، ۱ ۲ او ۱ چې يو او دوه ډير دي او که دوه او يو. له هر شاگردڅخه يې پوښتنه کوله او هر شاگرده به په نوبت تختۍ ته راتله چې دواړه سره مساوي دي، خو چې کله نوبت پاڼې ته

جرم او جزا

راغی نوهغې سوال داسی حل کړ. یواو دوه ډیردی تر دوه اویو، ځکه چې یواو دوه یو وشت کیږی اودوه اویو دوولس کیږی.

کله چې یې سوال حل کړ، نومعلم اصف خپله ورباندې چکچکې کړې چې اوس سوال حل شو، اوپانې ته یې افرین اوشاباسی ورکړ اوددې لیاقت یې دستاینې وروبلې.

وروسته تر سوال حل کولویې شاگردانوته نوی درس شروع کړ. دده درسونه دومره په زړه پوري اودومره په جلاواسانه میتودې زده کوونکوته تدریس کول چې هرزده کوونکی یې له کوم ستونزې څه زده کول. له هرزده کوونکی سره یې جلا جلا کوښښ کوی، اوترهغه وخته یې یوزده کوونکی هم نه پریښودی چې زده کړې یې نه وای.

ټولو ته به یې داهم ویل چې که مونه وزده زماڅخه پوښتنه کولای شی ځکه په پوښتنه کولو کې عیب نه وي خوچې پوښتنه ونکړې هغه عیب دي، کوم وخت چې چاته پوښتنه عیب ښکاره شي نوهغه وخت به هیڅوک یوشي هم زده نکړي.

وروسته تر درس ویلویې شاگردانوته کورنی کارور کړ.

کله چې دا ورځ تیره شوه اوسهار ییاد معلم اصف دمضمون وخت په لسم صنف کې شروع شو، له شاگردانویې دتیرې ورځې کورنی کاروغوښتی. هرې زده کوونکې به په خپل نوبت سره خپل کورنی کارورښکاره کوي، کله چې پانې ورته خپل کورنی کارښکاره کړ، نومعلم اصف ډیرزیات خوښ شو، یوخو یې خط ډیر ښایسته اوپه ترتیب واوبل په څوقسمه رنگونه یې کې کار کړي و.

چې داهم یوازی اویوازی دلایقه شاگردانونښه ده اولایقه شاگردان داکولای شي.

جرم او جنا

دپانې لياقت معلم اصف ته ډيرزيات خوندوركاوي، ځكه چې
لايقه شاگردهميشه ترنوروشاگردانوپرزده كوونكوډيرزيات گران
وي.

دوهم څپرکی

دپاڼې لیاقت ښوونکی اصف ته ډیر زیات خوندور کاوی، اومینه یې په زړه کې ورسره پیدا شوه. اودامینه ورځ په ورځ زیاتیده، خوداورته نامناسبه ښکاریده چې زه دي له یوداسي چاسره مینه ولرم، چې هغه زما یوه زده کوونکې وی، هغه خوماته دا ولادپه شان ښکاري، اوبنوونکی هم دموراوپلار په شان حق لري، نوزه بیاولي دا حق ته توهین وکړم؟ اوولي خپل مقام ته په سپکه سترگه وگورم؟ که چیري ماداسي وکړل، بیاخوبه د دنیا ټول ښوونکي دخلکو تر نظر بدور ځي او په بده سترگه به ورته گوري.

داد ښوونکی څومره سپیڅلی اوله مسولیت څخه ډکه وظیفه ده، خو....

بل به یې خپل عمر ته پام شو چې ماوگوره اودا کوچنی معصومه انجلی. نوځکه یې خپل دمینی اظهار نشو ورته کولای. دادعابه یې همیشه ورته کوله چې خدای (ج) دي همیشه کامیابه او خوشحاله لري. له ځان سره یې دا ټینګه وعده وکړه چې خپله مینه به په زړه کې پټه ساتي، حتاپاڼه به لاهم لدې رازه هیڅکله نه خبروی.

دپاڼه اونا زولیاقت په صنف کې هیچاته چندانې خوندنه ورکوي، خودوي به باندي پوهیدلې او خپله ملگرې به یې نوره هم پسي ټینګه کړه، هیڅکله په خپل منځ کې نه سره خفه کیدلې. نه به یوازې

جرم او جنا

ښوونځۍ ته راتللي، نه به هم له ښوونځۍ څه کور ته يوازې تللي، يوبل ديوازيتوب طاقت يې هم نه درلود.

يوه ورځ دچهارشنبې ورځ وه، دوي نيمې بجې دماپښين كيدونكي وې، دښوونځۍ ټول زده كوونكي رخصت شوي ول اوخپلو كورته تلل، پاڼه اونا زوهم سره ملگرې وې اوخپلو كورته تللي، له بده مرغه چې په نيمه لاره كې يوټونس ډوله موټر چې ټولي شيشې (اينې) يې توري وې، دوي ته په لاره كې ودریدل مول وهلي سړي خواره لكه وېړي ليوان ځني راکښته شول اوهمدا دوي بي گناه اوې ازاره انجونې يې لكه دغرونونا خبره هوسيانې په يوه حمله په موټر كې واچولې، دوي چې هرڅه نارې غلبلي و كړلې هيچايې بزغ وانه وريدي. دموتړدروازې يې پسي بندي كړي اوپه خپله مخه ولاړل، په موټر كې يې يوقسم دنبه كيدودواورسره و، هغه يې په دسمال كې واچول اوددوي په پزويې ونيول، دوي دواړې بي حاله شوي اوپه موټر كې بيسده پرتې وې. موټرنوله هغه ځايه تقريباً پنځه كيلومتره ليرې يو ځای ته ولاړی. هلته يې په يو خالی كور كې چې هيڅوك نه كې اوسيدل په دغودواړومظلومو، بې گناه اوبيچاره ووډير په بي رحمۍ، په ډير ظلم اوپه ډير وحشتانه انداز دخپلو خواهيشاتودپوره كولولپاره وحشي تيری و كړ. نه يې ددوي معصوميت، مظلوميت، انسانيت، شخصيت ته وكتل، نه يې ددوي راتلونكي ژوند ته چې بيا به يې په څه رقم سره دوي ژوندو كولاي شي. لكه وړي اووحشي ليوان چې ښكار ته تېرې وې، له دوي دواړوسره يې دغسي په وحشتانه ډول پردوي دغوڅلور ځناوروتيری و كړ اوپه خپله مخه ولاړل. دوي دواړې غريبانې لكه بسمل، اوې وسه بې وزره مرغې چې پرمخه باندي پرتې وې، ترهغو پوري بي سده وې ترخوچې شفاخانې ته يووړل شوې

جرم او جنا

وي. هلته په شفاخانه کې پرسدراغلي، شاه وخواورباندي ډاکټران راگرځيدلي و، دواړې څنگ پرڅنگ لکه هميشه به چې په خوبنيو کې غاړه غړۍ وي نن دوحشت اوبربريت په همدې توره سيلۍ کښې غاړې غړۍ دروغتون په چپرکتانو کې پرته وي، او هغه وحشيانو کوم چې پردوې يې ظلم، ستم کړې وي ورياديدل. دواړو به په هغه حال کې يوبل ته سره کتل اودومره به يې سره وژړل چې کرايدل يې نه درلودل، ډاکټرانوبه چې هرڅه کونښن وکړ خوددوي ژرپه هيڅ ډول کرارنه درلود، هيچا هم داسي ژرانشواي تحملولاي، ترهغوچې دشفاخاني ډاکټران هم ورسره په ژر اشول. که څه هم چې د ډاکټرانو غټ زړونه وي اودغټوزړوخواندان وي، خوددوي دواړې حال به چې هر ډاکټرواليدی حتماً يې ورسره ژړل، خودهغه سربيره به يې هم په داژړاکې ورته ويل چې لږڅه حوصله وکړي، چې مورموله موضوع خبر شواو تاسوته خپل خپلوان راخبر کړو.

خودواړوبه ورته داوويل:

چې مونږهيڅ خپلوان نه لرو، مونږته نورژوندهيڅ ارزښت نه لري، که له مونږ سره تاسي ښه کوي، نومونږلدي ژونده خلاصې کړې، تاسي ولی مونږژغورې؟ مونږته نورژوندي معنی دي اوبې معنی ژوندنوخه ژوندوي.

ډاکټرانو ورته وويل:

چې تاسوخوپه دي کارکولوکې نه ياست ملامتې، داخوستاسوسره ظلم شوي دي، او نه تاسوپه خپله خوبه دا کار کړي دي. داده انسانيته ليري خبره ده اونه دادانسانيت اوشرافت کاردي، اونه دادهغوولپاره يونيک نامی ده. دا يو جرم دی چې هغووله تاسوسره کړي دي، دادبزدلانو کاردي، داد بي رحمواوبې غريتانو کاردي، دادکافرانو کاردي، دوي دانسانيت له چوکاټه ليري

جرم او جنا

کار کړي دي، دانسانان نه بلکې حیوانان دي، داظالمان دي. دوي ته به خدای (ج) حتماً سزا ورکوي. اوس ستاسوپه ویر کولو هیڅ نده جوړه، تاسي باید هغو ظالمانو ته سزا ورکړي، هغوي پیدا کړي او په سزابه رسیري، تاسي ناامیده کړي مه، کیدای شي داستاسو د دښمنانو کاروي، چې په دارقم یې تاسو ته بدنامی دراپوله، تاسو باید لدې حالاتو سره مقابله وکړي، که نن له تاسو سره دا کار وشو، صبا بیاله نورو سره کړي، او تاسي باید نورې انجونې لدې وحشي عمله وژغوري. اوس راته خپل دکورپټې راکړي چې مونږ مو خپله کورنۍ درباندي خبره کړو، هغوي به څومره درباندي پریشانه وي، چې تاسو چېرې یاست او چېرې تللي یاست.

کله چې ډاکټرانو ورته دا خبرې وکړې نو دوي هم ورته خپل دپلار نومونه او دخپلو کور وپته ورته ورکړه.

ډاکټرانو هم په هغوي پسي امبولانس واستوي او دپانې، نازو مور او پلار یې ورته راوستل، هغوي یې په دي موضوع خبر کړل. کله چې یې پانې اونا زوپه هغه حالت والیدل، بیا ورباندي تازه غم او ویر کې گډشو، څه مریضان چې په شفاخانه کې وهغوي هم ورسره ژړله، ډیره سخته ورځ و خدای (ج) دي دغسی ورځ په هیچانه راوولی، څومره زور غواړي څومره تکلیف او څومره درد لری. په دایوه شپه کې ټول ښارکه حکومت وکه رایت، که خبریالان وکه ښاریان، ددوي له موضوع څخه خبر شول، اودا کیسه په ټول ښار کې وپانښل شوه، په تیلویزونو کې، راډیو گانو او په انټرنیټ کې لا داموضوع نشراو خپره شوه. وروسته بیا ورته امیر جینائی راغی له پانې اونا زو سره یې ولیدل او هغوي ته یې وویل:

مورته رښتیا وایاست، مونږ به هغه مجرمین حتماً پیدا کوو او په

سزابه یې رسوو.

جرم او جنا

پانې اونازودواړو د ژرپا په حالت کې ورته ويله چې هغوي حتماً په سزاوړسوي، په داريې وځيروي او ترهغوويې له داره مه راکښته کوي ترڅو چې مرغانويې دسر غوښې نه وي خوړلي، يايې ژوندی په ځمکه ښخ کړي، ترڅوله هغووسره هم دغسي غيری انسانی عمل وشي، لکه زمونږ سره چې يې کړي دي.

امر جينائی ورته وويل:

دغسي به کيږي، دغسي سزاوړته ورکوو، داسي سزاوړته ورکوو چې نور لاهم دي عمل ته بيا خالي سترگې وروانږوي، او ترهغه چې موزره نه وي باندي سوړ شوي نه يې پريږدم، دا يې زما ستاسوسره ټينگه وعده. اوس نوماته خپله کيسه سر ترپايه وکړئ، چې څنگه او په کوم ځاي باندي دا پيښه وشوه؟

پانې ورته وويل:

دوي نيمی بجې به وې مونږ له مکتبه څه رارخصت شوو او تللو خپلو کوروته، په نيمایي لاره کې مونږ ته مو پتو دروی اومونږ يې په زور مو پتو ته ورپورته کړلو.

— څونفره وه او تاسو خوبه کوم يونه وي کې پيژندلي؟

پاڼه:

څلور نفره وه، مخان يې پت کړي و، يوموهم ندي پيژندلی.

— تاسو ته خوبه مخکې کوم چاگوانښ نه وکړئ؟

نازو:

يا هيچاهم مونږ ته گوانښ ندی کړي، اونه مونږ له کوم چاسره بدلرو.

— کچېري موږ تاسو ته مجرمين راولو، تاسي به هغه خپل مجرمين

وپيژنئ؟

نازو: يانه يې شو پيژندلی، ځکه ټولو مخان پت کړي و.

— تاسي پر کوم چاشک لري؟

جرم او جنا

پاڼه:

داسي شوک خونسته چې مورشک ورباندي وکړو.

نازو:

مورهم له چاسره بدندي کړي، چې اوس شک پروکړو.

دا خبرې کوم چې مونږ او تاسوسره وکړي هيڅوک مه باندي خبروی اومه ورته وایاست چې مونږ داسي خبرې ورته وکړي، کچپري چاپوښتنه درڅخه کوله، نو تاسي ورته دا وايي چې زمونږ حالت يې کتي او پوښتنه يې راباندي کول، دامه ورته وايي چې مونږ دمجر مينو په لټه کې يو. اوس مونږ له تاسو څخه څو، ترڅو مو مجرمين نه وي پيدا کړي، يوه سانیه کرارنه کښينو.

پاڼې اونازودواو و وعده ورکړه چې هيچاته به څه نه وايي، مورپه تاسو باور لرو چې تاسو کوم څه مورته وويل هغسي هم کولاي شي امر جينائي هم وعده ورکړه چې ستاسوپه زړه کار به وشي. دوي يې له اطاقه راوتل او په خپل کارپسي شول.

پاڼه اونازو دوي ورځي لاپه شفاخانه کې پاته شوې په دريمه ورځ يې خپلو کورونه بوتلې. يوه مياشت پوره تيره شوه چې نه پاڼه اونه نازو يو دبل له حاله خبري وې، نه ښوونځی ته تللې. څومره مينه او محبت چې يې له ښوونځی او درس ويلوسره وله بل هيڅ شي سريې نه درلوده، او خپل ملگري توب يې هم د تل لپاره پرېښودي. مور او پلار به يې دواړو ته ډيري زارې کولې چې داسي مه کوي، درسونه موبښه زده کيږي، له درسوسره مينه لري، له ځان سره ظلم مه کوي. خودوي بيانه غوښتل چې يادي ښوونځی ته ولاړې شي، او يادي خپله دوستی نوره هم سره وساتي، د دواړو د افکرو چې نورنوله هرڅه څه مزه تللې ده، او هيڅ شي ورته ارزښت نلري، حتا ملگري توب او ژوند لاهم. دابه يې ويل چې که مونږ يو دبله سره ووينو نو خپل تيرشوي حالت به بيرته

جرم او جنا

راژوندي شي، نورمونږ نه غواړو چې تيره واقع مويه ذهين کې لاړاوگرځي. کچيري ښوونځۍ ته ولاړلو بيا خونو ټولي انجونې مونږ ته د شک په سترگه گوري، که د شک په سترگه راته ونه گوري دغسې راته وگوري، مونږ به په خپلو زړو کې داگمان کوو چې دوي به زمونږ دراپښې شوي واقعي په اړه فکر کوي، او که دغسې نه وي نويوه ورځ نه يوه ورځ خو پيغور راکوي. دهمصنفيانو پخوا لارښه نه ايسدو، کله به چې مونږ اول اودوهم نمره و. اوس خو که نورڅه نه و، نو په نيمه کې به مويوه کوي چې تاسو لاژوند ته زړه ښه کړي دي، نو تردي چې هره ورځ په ښوونځۍ کې وژل کيږو، اوزيرير، ونوترهغه خوداښه ده چې په خپل کورناستې يو، څوک خوبه څه نه راته وايي، له پيغوره به خلاص يو. ژوندخو موبه له هغه هم تباه او بر باد شو، ښوونځۍ دي هم راڅه پاته وي، ارمانونه مودي هم نيمگړې پاته وي.

ددوي کورنۍ به چې هرڅه ورته وويل چې هيڅوک دغسې گمان نه کوي لکه تاسې چې يې کوي. ولی له ذهينه هغه واقع نه باسي، يوازي خوتاسې نه ياست په غم اخته شوي، مورهم په غم در شريک يو، څومره چې تاسې زيريرې، مورله تاسو پير زيريرې، نوڅه وکړو ستاسو خوشحالي زمونږ خوشحالي ده، اوستاسو غم زمونږ غم دي، که خوشحاله واست مونږ هم خوشحاله يو، او که غمگين واست مونږ هم درسره غمگين يو، داچې تاسې مونږ داسې ناامیده کوي نو پردي خومويځي ناامیده کوي، زمونږ له خاطره، دغسې مه کوي، نااميدي مه کوي او ژوند په نااميدي سره نه تيريرې.

خودوي به چې هرڅه کول پرپانې اونا زويې هيڅ تاثير نکوي. اخير يې کورنۍ هم پسي پريښودل. خو خواجه يې ورباندي بده وه، او تر هرچا دگل محمد کاکو پيره خواباندي بده وه. يو خو غريبي په اور کباب کړي و، بل دلور په غم به دومره غمگين و، چې پرځمکه يې

جرم او جنا

هيڅ طاقت نه كيدى، اودغم دزغملو توان يې هم نه درلود، غم اوبې وزلي چې سره يوځاي شي نوبه څه نه سره كوي.

يوه ورځ لس بجې وې چې دپانې دكور دروازه وټكيدل، مور يې دروازې ته ورغله، او پوښتنه يې ځنې وکړه چې څوک يې اوڅه وايي؟
د دروازې له خوا رته راږغ شول، چې زه يم مور جانې! زمانوم اصف دى، او زه دپانې ښوونكى يم، ايا كيدای شي چې يوار له پانې سره له نيردي وگورم.

دپانې مور ورته وويل:

ولى نه، خداى (ج) دى هر كله راوله، راځه كور ته. زموږ خبرې خو پر هغې هيڅ تاثير نه كوي، څوكه تايوڅه نصيحت ورته وكړ.
ښوونكى اصف ورته وويل:

بيغمه اوسه مور جانې! زه راغلى دهمدي لپاره يم، انشاء الله راضى به يې كړم.

گلالي ورته وويل:

كاشكي دغسي وشي. راځه زويه.

ښوونكى اصف هم كور ته ورسره ورغلى، پرپانې يې ږغ وكړ چې پانې! ته چيري يې، اوس خو هيڅ ښوونځى ته نه راځي. خوپاڼه په خپل فكر كې غرقه وه بيخي يې وړپام شوي ندي. ښوونكى اصف چې كله دپانې حالت واليدى، په سترگو يې توره شپه شوه اوستركې يې له اوبسكوډ كې شوې، خوبيا يې هم په هغه حالت كې پرپانې ږغ كړل. چې پانې! په څه چورت كې غرقه يې. څنگه يې؟

پانې چې كله دښوونكى اصف له خولې څه خپل نوم واوريدى، نو ورته پام يې شو، چې ښوونكى اصف يې كور ته راغلى دى اوددې له څنگ سره ولاړ دى. نو وار خطاشوه اوچټكه ورولاړه شوه، چې ښوونكى صاحب! ته_ ته اوزموږ كور، په لاس يې سترې ميسې وكړه.

جرم او جزا

ښوونکی اصف ورته وویل:

زه خوښه يم. اوداتاڅه لیونتوب ته لاس اچولی دی. ولی ښوونځی ته نه راځي؟ خپل ځان ته دي پام دی، کوم حالت ته رسیدلې یې. ولی دغسي کوي؟ له ځان سره ظلم کوي؟ له مور او پلار سره ظلم کوي؟ ایا دهغوي خیال هم درسره شته؟ که هغه دي له پښولاندي کړي دي، څومره چې ته ځان خفه کوي، له تاهغوي یوپه سله خفه کيږي اوخفه وي. دغسي مه کوه. دهغوي په فکر کې واوسه. او هغوي خفگان کولو ته مه پریږده.

کله چې ښوونکی اصف ورته دا خبرې وکړي، پانې غریبي ورته وژړل او ورته وویل:

نور نوښوونځی ماته څه گټه لري؟ په ما کې نورڅه پاته دي؟ زه نور خپل پاته ژوندیوازی پر کور تیروم. په کومو سترگو خپلو همصنفيانو ته وگورم، دومره جرئت زه نور نه لرم. ما وروسته لدې همدالاره د ژوند تیرولو لپاره غوره کړي ده. ښوونکی اصف ورته وویل:

ولی گټه نه درته کوي، دا ټول شاگردان چې ښوونځی وائي دالکه چې خپل وخت ضایع کوي، یایې کورسات نه تیريږي، لیونتوب مه کوه، اومه مایوسه کيږي، په دي کې ستاڅه گناه ده چې ته وایي زه څنگه خپلو همصنفيانو ته وگورم. ټول پدي موضوع خبر دي. دا کار خوتا په خپله خوښه ندی کړی، نویا ولی داسي کوي؟ ته څنگه ویلای شي چې زه نور ژوندیوازی په همدې ډول تیروم، دا چې ته اوس لادنتها ژوند تیرولو غوښتنه کوی، چې عمر دي شلو کالو ته ندی رسیدلی، دخپل مور او پلار لپاره دا وروبار جوړه شوې، خپل مور او پلار ته احتاجه یې. اوس به تا دخپل مور او پلار خدمت کوي. او هغه هم اوس خیر مور او پلار به هرڅه درسره وکړي هر خدمت به دي وکړه، هر ناز به

جرم او جنا

دي ومني، خوددای (ج) مکره چې کله دوي له دنياڅه سترگې پټې کړې بيا به نوڅه کوي؟ ايا په يوازي سره ژوند تير يري؟ او که يې ته تيرولاي شي؟ ايا يوڅوک به دغسي پر تياره ستا خدمت هميشه وکولاي شي؟ ليونتوب مکوه داخيالونه په ذهن کې مه درگرځوه، دا ټول بيخايه اوعبث فکرونه له ذهنه وباسه. دخپل راتلونکي ژوند په فکر کې سه، خپله اينده په خپله جوړه کړه. ته خواوس هرڅه دخپل راتلونکي لپاره کولای شي، ته دي پلار له دې غريبې څخه خلاص کړه، ترڅو به دخلکومزوري کوي، ترڅو به دغسي خوار او زاروي، ترڅو به ستا هم دده پراوړووي، دوي خوچې تا خوشحاله وينې دوي هم خوشحاله کيږي، اوچې ته داسي....

تاته ډير بڼايسته چانسونه برابر يري، ستا په عمر او ستا په لياقت او استعداد می زړه نه کيږي، چې هرڅه په نيمی کې درڅه پاته شي. ولي خپل ځان ته سزاور کوي، ولي خپلې موراو پلار ته سزاور کوي، داسي مه کوه لکه ته چې يې کوي، سرله صباڅه خپل بڼوونځی ته راځه، ما په حاضرې کې تراوسه نه ته اونه مي نازو غير حاضرې کړې. تا سوزمونږ، د بڼوونځی افتخار يا ست، په تا سوزمونږ ټول بڼوونکي نازيدو، ستا سويه استعدادمونږ، نازيرو او افتخار په کووچې موږ دومره دنبه استعداد زده کوونکي لرو، موږ روزلي دي زموږ تربيه يې اخيستې ده. مادا ډيرې ورځي تا سوته کتل چې تا سوبه راشي، خونه ته راغلې اونه هم نازو. اخير ته زه خپله مجبوره شوم اودا تکليف مي وکړ، په خداکې يې ورته وويل، داهم ستا سوله وجې څه، دا تکليف نوتا سورا ته راکړ، ولي به زه درپسي راتلم.

دپانې نوپه دروهفتو کې دغه لومړنی موسکاوه، چې بڼوونکی اصف ته يې دده په خبره وخنډل، ورته وويل:

جرم او جزا

ښوونکی صاحب محترم! ستاله راتگه څخه خويوه دنيامنه کوم، ماته دي فخر راوبخښی اوزه ددي لايقه هم نه يم چې ته په ماپسي زماکورته راشی، ستامقام خوتراسمانه پوري رسيدلی دی، خوزه به اوس په ښوونځی کې په کوموسترگوخپلوهمصنفيانوته گورم، په کوموسترگومديري صاحبې ته گورم، ماته نور درس هيڅ گټه نلري. ښوونکی اصف ته چې يې داخل بياداسي وويل نولرپه عصيانی ډول يې ورته وويل:

داخبرې چې دي وکړي داستاسره هيڅ نه ښائي چې تاکړي وای. ماته څه بياهيچاته دغسي مه وايه. زمازړه دي په دي ويلورازخمی کړ، په واقعيت سره خفه دي کړم. ولي به ته خپلوهمصنفيانوته نه گوري. ولي به هغوي تاته ددي په اړه څه وايي. داسي هيڅوک به نشي پيداچې تاته پيغوردرکړي، زه درسره ولاړيم، اوکه يوه ورځ هم چاددي موضوع په اړه کې څه وويل زه دي مسئول يم، اوپه هغه ورځ ماترگريوان ونيسه چې تاماته زمورپه کور کې څنگه وعده راکړي وه. ويل لاڅه کوي که چااشاره لاهم درته وکړه. نورنوته څه وائي. زه دی ضمواريم اوزه درسره ولاړيم.

پانې به چې هره بهانه ورته جوړه کړه نوښوونکی اصف به ورته داسي لاره برابره کړه چې هيڅ يې نشوورسره کولاي، ترڅوچې ښوونځی تللوته مجبوره شوه، اودايې راضي کړه. اوله ښوونکی اصف سره يې ټينگه وعده وکړه، چې سرله صبابه ښوونځی ته ځي، کله چې ښوونکی اصف له پانې له وعدې له ورکولوڅه ډاډمن شونودپانې له کوره راووتی اودنازوکورته ورغی.

نازويې هم خوشحاله اوراضي کړه، چې دابه هم سرله صباڅه ښوونځی ته ځي. دنازوله کوره بیره راغی ښوونځی ته، داخبره يې دمديري سره گډه کړه.

جرم او جنا

مدیرې دښوونکی اصف لډي اقدام څخه ډیره خوشحاله شوه، چې واقعاً داسې کار یې کړي چې دستایلو وړدی. نوپه دواړوسره یې دصباورځی لپاره پلان جوړ کړ، چې صبابه ټول ښوونځی ددوي تر راتگه پوري رخصت وي، اوددوي لپاره به دتعظیم په ډول ولاړوي، چې دوي بیاداسې خیال ونکړي چې زموږ پروانلري، اوبل به دوي هم درس ویلوته تشویق شي، چې زموږ څومره خیال ساتي او ټول راباندې خوابدې دي. نو تر صباپوري ددوي په طمع شول.

کله چې سهار شواووخت اووه نیمې بجې شوي. چې پاڼه اوناړو ښوونځی ته راغلي. اوددوي په مخ کې مدیره، ښوونکی اصف او ټول ښوونکي اوزده کوونکي دوي ته په تعظیم ولاړدي، اوپه ډیره خوشحالي سره ددوي راتگ ته ښه راغلاست وویل، اودوي یې ترخپله صنفه په بدرگه بوتلې.

دریم خپرکی

امیرجنایی چې کله له شفاخانې څخه راووتی، دپانې اونا زوپه مجرمینو پسي یې ورځي اوشپې صبا کولاي، چې کله به یې ونیسم او کله به یې دقانون منگولو ته وسپارم، خوتریوې میاشتی پوره یې چې هرڅه وکړل پیدایې نکړل.

یوه ورځ په عمومی بازار کې ډیره طلا (سره زر) له دوکانوڅخه په شپه کې غلاشوي ول، دوکاندارانو خپل عرض قومندانې ته وړاندې کړ. په قومندانې کې هم دوي ته وعدې ورکړل شوې، چې موږهم په دې کار کې جدي یو، اوخپل کونښن کوو. ستاسوورک شوي مالونه به بیرته پیدا کوو، خوچې تاسي یوڅه صبر او حوصله وکړي.

دوکاندارانوهم ورسره ومنله اوددوي تراحواله پوري معطل شول. یوه هفته لانه وتیره شوې چې دوه نفره غله، چې دصرافانوله دوکانوڅخه یې غلاوي کولي ونیول شول.

دغلو داسي خوي دي، چې یوځای غلاوکړي بل ځای به یې هم کوي، په لږڅه قناعت نه کوي حرص وي، اوحریص کوي چې نورهم بایدډیره ترلاسه کړم.

دوي دصرافانوسرای ته وراوښتي و، اویوډول کلیگاني ورسره وې، چې هررقم قلفان باندي خلاصیدل. دوي چې کله ددوکانو قلفونه خلاصول، پولیس مخکې لاورته په کمین کې و، اووړباندي برغ یې کړل، چې شورونخوري لاسونه موپورته کړي.

جرم او جنا

اوعجيبه خولاداده خومره چي غل دلاوره وي، دغومره بيابي زړه هم وي، دپوليسودبرغ په اوريدوسره يې د بدن غړې وتبنتيدل اولاسونه يې پورته كړل. پوليسويې هم په لاسوكې كړې (والچك) واچول اوقومندانۍ ته يې راوستل .

هلته يې امرجينائي ته ورتسليم كړل. امرجينائي به نوخومره ورته خواشني و. چي يوځاي دوكاندارانوپه عذاب كړي و، اوورته ويل به يې چي، داڅه رقم وظيفه تاسي اجراكوي؟ ستاسود شتون سربيره هم په دي بناړكې غلاوي كيږي. معاش خوري اوصحي كارنه كوي؟ بل ځاي دپانې اوناړوكيسې زړه وركې خوړلي و، چي ولي يې مجرمين په لاس نه راځي. كله چي داغله په لاس وړغلل ډير خوشحاله و، ځكه ده له خدايه (ج) څخه دغسي يوه موقع غوښتل. نويې غلوته وويل :

زه ډيرخواشني اوپريشانه يم، تاسوراته بې زماله څه كولوچي درسره وي كړم، خپله اقراراته وكړئ، چي يامووهم اويا دركومه بله سزادرکړم، تردې به دانښه وي چي خپله راته ووايست. هرڅه چي موکړي دي. خومره غلاوي، چيري، اوله چاسره، اوستاسوسره نورڅوك ملگري دي، داټول بيان راته وكړئ. اوداتاسي له ماڅه واوري چي ترهغه خوموزه په خداي (ج) قسم كه موپريږدم ترڅوچي واقعيت راته ونه وايست. نورنوخپله سرخلاص كړئ.

غلوهم فکروکړچي داخورښتياده چي كه ورته ونه وايونويامودوهلوپه زور اقرار ارباندي كوي. اوبل له امرجينائي څخه دومره بيريدل چي زړونه يې ځني كښلي و. اودايې دځانولپاره بهتره وبلل چي بې له سزا هرڅه ورته رښتيا رښتيا ووايي. نويې امرجينايي ته داسي وويل :

مونږددې بناړغله يو. تيره هفته موهم دزرگرانوله دوکانونوڅخه ډيره طلاغلاکړه. امرجينايي چي داواوريدل نوله ډيري خوشحالي څه

جرم او جنا

په کالوکې نه ځاییدي، چې څه ددو کاندارانوله شره او خبروڅخه خو خلاص شوم. بیا د غلو خبرو ته غوږ شو.

غلو ورته ویل مونږ ډیري نوري غلاوي هم کړي. ټولي غلاوي کوم چې دوي کړي وې، گوته په گوته یې وروښودي. او ددې سر بیره یې یوه غلا لاورته ویل چې مونږ په نورو جینایې پېښو کې هم لاس لرو. کله چې یوه غله دا خبره کوله نو د ابل ملگری غل یې ورته خواشیني شو چې نور برغ مه لره چې شه، که لا خبر شو، بې مرگه به مو پرېږدي. په دغه وخت کې امر جینایې ددوي خبرو ته متوجی و او نور هم خوشحاله شو، چې دوي په جینایې پېښو کې هم لاس لري، او دڅومره ښه شو چې له جرمنو یې خبر شوم، بیا یې ورته بیا وویل:

کوم کوم جینایې پېښو کې لاس لري؟ هغه هم راته بیان کړئ؟
دایوه غله چې کله دلانونم واوریدی، په بدن کې یې لرزه پیداشوه، او په خوله کې بند بند کیدی او ورته وویل:
زه وار خطاشوم، اوله وار خطایې څه راڅخه وویل شول. مونږ په جینایې پېښو کې هیڅ لاس نه لرو، فقط غلاوي کوو.

خو امیر جینایې پسي مجبوره کړل چې تاخپله یادونه وکړه، او س خودوسیه درته برابره شوه، او ما هم ستاله خولې واوریدل. هغه هم راته ووايه. او بل دالاموڅوک دی، هغه څه درسره کړي دي (ژرشي ماته در دسرمه جوړوي) کیدای شي اصلی مجرم هغه وی.

غله نو اوس هغه دچا خبره دپان او پړانگ ترمیان شول. خواوس دامیر جینایې په قبضه کې ول. نو دللاوام یې په زړه کې دغومره نه و لکه دامیر جینایې دا، نو یې ورته وویل:

چې موږ څه موده مخکې انجونې اختطاف کولي، اوله هغه سره

مو....

جرم او جنا

امرجینائی چې کله داختطاف لفظ ځني واوریدی، دستي يې دپانې اوازو نښاني ورته وويلي، چې دښوونځۍ دوی انجونې وې، هغوي خوبه ستاسو ښکارنه وي شوې؟ غله ورته وويل:

هوهغه انجونې هم زمور ښکار شوي وې. مورته چې هر ه يوه په لاس راتله، نو دې ته مونه کتل چې دادچا اودکم ځای انجلۍ ده. چيري چې به راته پیداشوه، هغه به مواختطاف کول او خپل لالاته به موور تسلیم کړه.

امیرجینایې ورته وويل:

چې دښوونځۍ پر انجونو خوځلور نفرو تیری کړي و. تاسي هم پکښې واست؟ او هغه دوه نور څوک دي؟ غلور ته وويل:

دوه مورو، او یوموبل ملگری و، چې تیره هفته يې مو ترې کرکړ او مړ شو. او څلورم نفر مورنه پیژنو چې هغه به څوک و. دوي ځکه دا څلورم نفر نه ورنښودې چې هغه ددوي لالا و. له هغه څه دومره بیریدل چې نوم يې لاهم په خوله نشوای ورته راوړلای. ځکه دهغه له ښودلو څخه پښیمانه شول. خوامیرجینایې بیا هم پسي پر نښودل چې څنگه در سره ملگری و او تاسي يې نه پیژنی. هر څوک چې دی راوینښه.

غله ورته وويل:

چې هغه دومره زورور، ظالم، اودسخت زړه خاوند دی، کچيري پدي خبر شو چې مور هغه تاته ښودلي دي، نو هغه به موژوندي پر نږدي. اقرار مودرته وکړ، هره سزا چې وي مورته يې راکړه او مور بهره سزا پر ځان قبلوو.

جرم او جنا

خوامیرجینایی ورته ویل چې کیدای شي چې تاسي بې گناه واوسي. اوتاسي هغه داجرم ته تشویق کړي یاست. اصلی مجرم ستاسولالادی، هغه راوبنیئ نوره هم لدې جرم کولوڅخه خلاص شي. که تاسوته سزادرکړل شي، نوهغه خوبابیا جرم کوي، تاسي دي نه یاست ورسره هغه بیانورملگري پیدا کوي. کچیري تاسي هغه ماته راوښودی نوزه ستاسوسره ډیرمرسته کوم. اوهیڅ تکلیف به نه درورسیري اونه به څوک درباندي خبرکړم. بیرته موايله کوم. دایبازماستاسوسره وعده ده.

غله یې مجبوره کړل چې خپل مشرلالا وروپیژنی. نویې دخپل لالانوم ورته واخیستی چې مرجان نومیري اوزمورډتولولالادی. اوټول ورته لالاوایو. اودوکیل صاحب سیف الله زوی دی.

امیرجینایی ته چې کله غلودخپل مشرنوم وښودی. زړه ته یې نه لویدل هیڅ باور یې نشوای باندي کولای. اوداگمان یې وکړ چې داغله دځان دخلاصیدو لپاره دادرواغ راته وایي. نویې غلوته وویل:

تاسوچې کوم شخص ماته راوښودی، داخویځی زمازړه ته نه لویږی، چې هغه به داسي فاسدکارونه کوي. هغه خویومنل شوي شخصیت دی. کچپری داخبره درواغ شول اوهغه بی گناه و. نویا؟ تاسوپوهیږي چې څه به درسره وشي؟

غلوورته وویل:

کچپری یوه خبره هم زمورداقراره درواغ وه. نوربیاته پوهیږي اوکار دی. هرڅه چې راسره کوي بیاستااختیار دی.

امیرجینایی حیران و. زړه نازړه اومجبوره هم وچې مرجان که مجرم وکه نه وبایدراوستلی یې وای. پر حکومت دامثال تیرشوي دي چې حکومت غوږونه لري، سترگې نه لري. داسي کاریې وی چې نه

جرم او جنا

ورور پیژنی، نه خپل پیژنی، نه دوست اونه هم کوم ملگری. سراو کاریې له مجرمه سره وي.

کله چې یو اطلاع په لاس راوړي. شپه وي که ورځ دستي اقدام کوي، په کار کې یې شپه او ورځ نشته. دستي یې خپلو عسکرو ته امر وکړ، چې دوکيل سيف الله زوی مرجان لاس تړلی راولی. عسکرو یې هم مرجان په یوساعت کې، چې لاسونه یې تر شاه په کړی (والچک) تړلی و، دامیر جینایی مخته ودروی.

مرجان چې کله امیر جینایی والیدی نو ورته وویل:

امیر صاحب! ایاله هرچاسره دغسي عمل کیري لکه زما سره چې نن وشو؟

ایاددوي دغه انسانیت وزماسره؟

امیر جینایی ورته وویل:

ډیر وخت داسي پینبیرې. او ډیر داسي څوک شته چې دانسانیت کلمه نه پیژنی، او هرچاته دانسانیت کلمه وربښي، خو خپله یې تر پښولاندي کوي. دانسانیت لاره بدله کړي او د حیوانت لاره یې غوره کړي وي. مخامخ یوانسان وی خو پټ تریوځناور هم بدترووی. دانسانیت له کلمې څخه گټه اخلی.

مرجان ورته وویل:

زه پوه نشوم، ستاڅه مقصد دی، او ته څه وایې. شاید تازه پیژندلی

نه یم چې زه څوک یم او د چا زوی یم؟

امیر جینایی ورته وویل:

تابه زه په خپل مقصد باندي پوه کړم، چې ته څنگه او څوک یې. ته یو مجرم یې او ته باید خپله سزاوینی. تاداسي کارونه کړي دي چې زماڅه دهیچاهم زړه ته نه لویږي. تا ډیر جرمونه کړي دي، او ته یو ډیر غټ مجرم یې. ددې پرځای چې دې ټولني ته دی خدمت کړي

جرم او جزا

واي، خیانت دی ورسره وکړ. ایاداستاخدمت وخیلې ټولنې ته. ایاداستانیک نامی ده چې له بی وزلوسره ظلم اوپرهنغووستم کوي. اودخلکومالونه غلاکوی. ته یوداسی څوک یې. لکه درته وچې می ویل. اوتاهم ډیر ښه پیژنم چې ددې ښاردنامتووکیل سیف الله زوی یې. اوهرڅه چې کوی کولای یې شي، ځکه پلاردی واسطه دی. دهغه له نامه گټه اخلئ. اوهرڅه چې وکړی صبادي هغه له هرمشکله خلاصوی. اوولی به یې نه کوی ته خودوکیل صاحب زوی یې. مرجان ورته وویل:

زه نه پوهیږم چې پرچامی ظلم کړي دي. اودچامالونه می غلاکړي دي. دایوناحقه توردي چې په مایې لگوي. ځکه زه بیگناه یم، اوچې بې گناه شوم دهیچاپرواهم نلرم. زه چادرښوولی یم؟ چې زه مجرم یم. دابه ستایوه سهوه شوي وي. که سهوه نه وی نوهغه څوک ماته راوښیه، چاچې زه درښودلی یم؟

امیرجینایی ته خو مخکي لاخلوویلي و، چې که مور، موور وښودو، هغه به له مور، سره ډیر ظلم وکړي، که په مور، یې زورنه رسیدي. زموږ کورنی ته به زیان ورسوي. نو یې مرجان ته دا وویل چې مونږ، اطلاع ترلاسه کړي ده، اوخبرشوي یو. مور، خپل رازونه تاته نشوافشا کولای، چې چاراته ویلي دي. ته هغه پریرده اوس خپل ټول جرمونه کوم چې دي کړي دي هغه په خپله اقرار وکړه اوقبول یې کړه. کنې زه به له زورزیاتي څخه کارواخلم. مرجان ورته وویل:

چې بې گناه یم نوڅنگه پرځان جرم قبول کړم. ته چې له هرڅه کاراخلئ اخیستلی یې شي، ځکه صلاحیت لري. زه خودادرته وایم چې زه بې گناه یم.

جرم او جنا

امیرجینایی هم ورته خواشنی شواوخیلو عسکروته یې امر وکړ، چې دومره یې وواهي چې بیاخپل ځان هم ونه پیژنی. ترهغویې مه پریرېدې چې اقراریې نه وي کړي. عسکروته هم قومنده شوي وه، عسکریې دي ته اماده ول چې مرجان ووهي. غوښتل یې چې مرجان دوهلواطاق ته بوزي او هلته یې ښه ووهي، خوتروهلوسره ونه رسيدل، ځکه چې دمرجان پلاروکیل سيف الله ورباندي راغی.

ډیره خواشنی واوپه ډیره خواشنتیا یې امرجینائی ته وویل: چې امیر صاحب! دادي څه کارونه شروع کړي دي، زما زوی دي ولي راوستلی دی. ښه شو چې زه په خبرشوم کني پوست به دي اوس ځني ایستلي وای.

بیامرجان ته ورنیرېدی شو، او هغه ته یې وویل:

زویه! وهلی خوبه یې نه یې؟

مرجان ورته وویل:

ښه شو چې راغلی، کني زما څه به یې پوست په ډیروهلو کښلی وای. تراوسه یې نه یم وهلی خواوس یې نوبالاکاراکوی. زه نه پوهیږم چې څه مي کړي دي. زه په خپله گناه نه یم خبر. اونه دي راته وایي چې دا جرم دي کړي دی.

پلاریې ورته وویل:

یاولي دي وهې. چې ستاجرم معلوم نه وي، او ثبوت نه وي ورسره، هیڅ هم نشي کولای. بیغمه اوسه زویه! ته دچازوی یې؟ او څوک څه درته ویلای شي. خیرداسي کیسې ډیروخت پیښیږي. کیدای شي چې ده سهوه کړي وي. نویې امیرجینایی ته مخ ورواړوي او ورته وویل:

امیر صاحب! ته خو یومنل شوي شخص یې، اوستاله کارونوڅخه د ښارټول خلک راضي دي. خونن دي داسي کار کړي دی، داسي نه وي

جرم او جزا

بيادي حيثت او اعتبار ته زيان واړوي. ته پوهيږي چې زه څوک يم اوڅه کولاي شم؟ داخل خوځير يوه سهوه به درڅخه شوې وي، خوپه اينده کې که بيا دغسي کار درڅخه وشو، په زيان به دي تمام شي. او که دي بيا زما زوی بې له کوم ثبوته راوستلی و، بيا به پردغه کوم چې قرار لري نه به يې. ستا خدمت اوستا مقام ته زه ډير درناوی لرم، ستاله شخصيت سره دامقام ډير ښه معلوميري.

امير جينايی ته چې کله وکیل صاحب سيف الله داخبرې وکړي، نوده غريب هيڅ هم نه ورته ويل، ځکه ثبوت نه وو رسره، دغلوپه اقرار يې کومه دوسيه نشوای ورته جوړولاي. حيران تللاي و، او په دي هم پښيमानه وچې ولي يې بې له کوم ثبوته هغه راوستی. نوپه ډير عاجز سره له وکیل صاحب اودمرجان څخ بخښنه وغوښته. اوداډاډيې ورکړ چې نور به په اينده کې دده زوی څه، نور څوک به هم بې ثبوته نه راولي. هغوي هم په خدا او پرده درسخندپه ډول بخښنه ورته وکړه او ځني راووتل.

کله چې دوي ځني ولاړل، امير جينايی ډير خواشنی و، چې وکیل صاحب ده ته تر ځان تيري خبرې وکړي. اوزوی يې ځني خلاص کړ. نو بې له ځان سره دا وعده وکړه، چې تر څو يې مرجان ته ثبوت نه وي پيدا کړي، او هغه يې په سزانه وي رسولي، کراره به نه کښيښي. فکريې ډير خراب وغوښتل يې چې خپل دزړه درد او غم له يوچا سره شريک کړي. نو تر هرچايې دابتره وگڼله چې له مديرې سره وويني او هغه هم لدې راز خبره کړي.

ښوونځی ته راغی. هلته يې له مديرې سره ملاقات وکړ او دمرجان له موضوع يې هغه خبره کړه. چې اصلی مجرم پيدا شوي، او اوس مي زور نه په رسيري. تر څومي ثبوت نه وي ورته پيدا کړي. څه نشم پري کولاي.

جرم او جنا

مدیره هم دې ته حیرانه وه چې داخو عقل نه منی. عجیبه ده هغه چې دا کار کوي، نوله نوروڅه گيله ده. اودايې څنگه پلاروچې دخپل مجرم زوی طرفداري کوي. بايد تر ټولو لومړی هغه ورته خپله جزا ورکړي. خير خداي (ج) به يې يوه ورځ وشموی. چې اصلی مجرم پيداشو نو ثبوت به هم ورته پيداشي.

مجرم هيڅکله له جرمه لاس نه اخلي. ته يې هم تعقيبوه.

امير جينا يی ورته وويل:

ماتراوسه هم چاته دغسي ټينگ نيت ندي کړي. څنگه به يې نه تعقيبوم. ماته يې پلار څنگه خبرې وکړي، زمابه هغه خبرې هيريزي. تر ټولو کارونه مي دغه مهم کار دی. اخر به په يودام نه يودام کې راگير شي.

زره مي ډير ناقراړه و، چورت مي ووهی چې داغم له چاسره شريك کړم. ترڅولر، مي دزره بوج کم شي. تر ټول مي ته بهتره وبللې، ځکه نودرته راغلم. بڼه خيراوس ماته اجازه راکړه چې په خپل کار پسې شم.

مدیرې هم ورته اجازه ورکړه اوده ته يې پدي لاره کې کاميابی وغوښته.

څلورم څپرکی

پانې اونا زودواړ و خپل درسونه تر یوولسم صنفه پورې په ډیره مینه اوشوق سره ورسول او ډیره ورته متوجې وې.

له خپلو ځانو سره یې دا وعدې کړې وې چې اوس نو باید تر یو ځایه

پورې ورسیري

چې چاته په ژوند کې محتاجې نشي داطمعه خوږې له خپلو ځانونو څخه ختلی و چې له مونږ سره به په ژوند کې یو څوک واده کوي. دواړو خپله توجه او خاص او خاص درسونه ته کړي وه، دومره ډیر کوبښن یې سره کاوي چې هیچاهم تراخبره پورې اول نمره گۍ اودوهم نمره گۍ نده ځني وړې. ښوونکو هم ورباندې فخر کاوي، دښوونځۍ په ټولو ښوونکو دواړې ډیري گرانې وې. خو په ښوونکي اصف بیا تر ټولو ډیري گرانې وې، او پانه خوبیا ییځی دومره زیا ته باندي گرانه وه چه دیوې ونې دننې په څیرې دمحبت اوبه دپانې تررگونو ورسولې. دده ټوله توجه پانې ته وه، یو خوږې دزړه له کومی مینه ورسره کول اوبل ددې دلیاقت له خاطره. خپله مینه اودمینیځی څماړیې باندي ماتوی. اوبل دا چې پرپانې هم ښوونکی اصف ډیر گران و. خو پدې نه پوهیده چې هغه ورسره مینه لري اومینه ورسره کوي. هره خبره یې ښوونکی اصف ته کول اوهره مشهوره یې له ښوونکي اصف څه اخیسته. ښوونکی اصف به هم ورته صحی او ډیره نیکه مشهوره ورکول.

جرم او جنا

یوه ورځ ښوونکی اصف له ځان سره ډیره ټینگه اراده کړې وه، چې پاڼه به له خپلې مینې خبروې. نورطاقت اوصبريې نشوای زغملای، نوربې مینه په زړه کې پټه نشوای ورته ساتلی، نورورته یوه ثانیه هم بې له پاڼې ژوندگران و.

زه خوبه خپل دمینې اظهارورته وکړم، کچېری یې لمانسره ومنله خومینه به ورسره کوم، اوکه یې نه راسره منل نوښوونځی خوبه ورپریردم، ددې دمینې به ځان خلاص کړم. له هره ورځ هلاکته به خلاص شم. هره ورځ چې یې وینم نوي نوي زخموڼه مې په زړه راکوي. زه هم څه نه شم کولای اودامې له مینې نه خبریږي. هغه به لدې رازه خبره کړم اوخپل دزړه بوج به مې کم شي. اوس خومي یوه طمعه ورته پیداشوي ده. اودابه هم نه وایې چې زه وگوره اوته ځکه ...

یوه ورځ یې دپاڼې په صنف کې دانجونوکورنی کارامضاء کوي. کله چې دپاڼې کورنی کار یې ورامضاء کوي دامضاء لاندې یې پاڼې ته نوشته کړل، چې زمانسره په تفریح کې یوازې وویڼه دتحویلدارخانې شاته، ډیر ضروری کاردرسره لرم، بل څوک مه خبروه.

زه دتفریح په وخت کې دتحویلدارخانې شاته ولاړیم اوته هلته حتماً راشه.

پاڼې چې کله دښوونکی اصف لیکلې نوشته په خپله کتابچه کې والیدل، حیرانه شوه چې ښوونکی اصف ولي لمانسره یوازې وینی؟ داسې څه ضروري کار راسره لري؟ حیرانه پاته وه اوپدې فکر کې وه چې څنگه ځان لدې موضوع څخه خبر کړي. هرڅه فکرچې یې وکړه په موضوع پوه نشوه. تفریح ته یې تلوسه زیاته شوه. کله چې دتفریح زنگ ووهل شو. اوپه هغه وخت کې نازوپاڼې ته وویل:

جرم او جزا

نن به له صنفه نه وزو، مورمي ماوتاته چرگ راپوخ کړي دي، هغه به په صنف کې سره وخورو او دباندې به نه ځو.

دپانې نوټول چورت او فکرله ښوونکي اصف سره و، چې هغه خوراته انتظار دي، اوبل دنارو خبره يې هم پرځمکه نشوای غورځولای. که يوې به يوه خبره وکړه، نوبس بلې به هماغسې کول. خودابنه يې نازوته وکړه او ورته وويل:

سمه ده ته يې سره برابر وه، زه به ديو خوشي بولپاره دباندې هواخوري وکړم او په بېره بېرته راځم، کله چې راغلم نو تابه تيار کړي وي زه به راشم. ته پوهيرې چې دتياړي خواړه څومره خوندوروي. په يوه يواړې سره وځنډل او پانه دصنفه ځني ووت.

تر شاه شاه يې کتل چې هسي نه وي نازومي تعقيب کړي، او بيا دټول وخت لپاره ورته درواغجنه شم. خو هغه يې تر نظر نه ورغله او خپله راغله د تحوילدار خانې شاته.

هلته نوزده کوونکو ډيره راشه درشه نه کول، ځکه ښوونکي اصف هغه ځای دمينې د اظهار لپاره غوره وبلې. کله چې پانه راورسيده دښوونکي اصف په شېره کې تلوسې دومره ځان ښکاره کړي و چې تابه ويل پوره يوه ورځ يې انتظار کړي. دپانې له رارسيدوسره سم په ډير ادب يې سلام ورواچو او نيږدې ورغله، په لاس يې سترې ميشې ورسره وکړه. پوښتنه يې ځني وکړه چې خیر خوبه وښوونکي صاحب! څه خبره ده چې زما سره دي يوازی ليدل غوښتل؟

خو ښوونکي اصف چې هرڅه کوښښ وکړ چې ورته ووايي، جرئت يې ونشوای کړای، چې دايې ورته ويلي وای چې زه مينه درسره لرم، نو خبره يې پرېله خواواړوله، چې دومره ضروري هم نه و، او په دغه ويلوسره په خوله کې بنديدي او داسي يې ورته وويل:

جرم او جنا

چ_چ_چې _م_م_ما_ما_دې _ل_ل_له_لپاره
 را_را_غو_غوښتې يې چه امتحانونه مورانيږدي دي، ته
 با_با_بايد_بايد_کونښن وکړي په درسوکې د_د_دي_چ_چ_چې_څوک
 اه_اه_اول_نمره_کې_درڅه_يونه_نه_سي..

پاڼه چې کله دښوونکي اصف داحركات واليدل حيرانه پاته
 شوه، چې ښوونکي اصف خوتر اوسه هم لماسره داسي څه نه وکړي، اونه
 يې تراوسه په داسي بنده لهجه خبرې راسره کړي دي. نويې ورته
 وويل:

فقط دهمدې خبرې لپاره دی يوازي راغوښتې يم. داخودومره
 مهمه خبره نه وه، خيرچې اوس دي همدومره خبره کړم، زه به
 نور کونښن هم کوم. ستا تشويق چې راپسي وي، هيڅوک يې نشي
 راڅه وړای. ستاکوردی هميشه ودان وي چې زه دې خبره کړم. ته
 بيغمه اوسه ښوونکي صاحب! انشاءالله ترخپله وسه خومی کونښن
 کړی دی.

ښوونکي اصف هم ورته وويل:

ښ_ښ_ښ_ښه_چ_چ_چې_کو_کو_کونښن_دې_کا_کړی
 دې، ب_ب_بياخونه_ښه_ده، ب_ب_بس_نوما_ما_ماهم_دهمدي
 لپاره را_را_راغوښتې يې. دانجونوپه مخکې مي نش_نش_نشواي
 در_در_درته_ويلاي، ح_ح_غه_نونوردې_په_مخه_ښ_ښ_ښه
 شه. پاڼه هم ځنی رارهې شوه اوخپل صنف ته راغله، خوپه لاره کې
 دافکروروالويدی، چې که داسي موضوع وای نوپه کتابچه کې به يې
 راته ليکلې وای، نويوازي به يې نه راغوښتلم، اصلي موضوع بله خبره
 ده، چې ماته مخامخ نشي ويلاي، ځکه په خوله کې هم
 بندبنديدی، نوزه بايدلدې موضوع ځان خبر کړم، خير اوس دي پاته
 وي.

جرم او جنا

په صنف کې نازو خپله برخه ورته جلا کړي وه او دې ته معطله وه، کله چې پاڼه راغله نو په دواړو بې ښه په خوند او مزه سره و خوړل. کله چې ښوونځی رخصت شو ټول زده کوونکي خپلو کورونو ته ولاړل. پاڼه چې کله کور ته راغله ټول چورت یې له ښوونکي اصف سره و، چې حتماً یوه خبره خپله ورسره چې ماته یې مخامخ څه نه ویل. نوزه به داسې وکړم چې یو خط ورته والیکم، هر خبره او هر موضوع چې وه په خط کې خورا ته ویلای شئ سمدلاسه یې له بستې څخه قلم او کتابچه راوايستل او متن یې داسې ورته ولیکی.

محترم ښوونکی صاحب! تر هر څه له مخه خوستا مبارک صحت جوړ او روغ له متعال خدای (ج) څخه غواړم، وروسته تر دې محترم ښوونکي صاحب! تازما سره ډیر ښه کړي دي، دومره ښه دي کړي دي چې زه یې هیڅکله هم نشم هیرولای،

اونه دي هیڅ وخت د نیکو حق ادا کړم. ستا په شان مهربانه خلک خواوس پدې دنیا کې ډیر کم پیدا کېږي، الله (ج) دي همیشه خوشحاله اوسرلوړی لره. زه اوزمامورا و زما پلار دي ټول عمر دعا گوښه یو. زه خودي آن په یوه لمانځه کې هم بې دعا وونه پرېږدم، او انشاء الله دا کار خوبه تر هغو کومه شو چې په ما کې د ژوند ساه وی. ما او تا چې کله د تحویلدار خانې شاته سره والیدل، او تاماته بل څه ویل، خوتا په هغه ساعت اصلی موضوع راڅخه پټه کړه او تاراته دا اول نمرگی خبره بهانه کړه، خو خبره هغه نه ده. نن ته یوبل رقم وي، چې ماته تراوسه هم په داسې حالت کې نه وي لیدلی.

ماهم هغه ساعت نشوای درته ویلای چې اصلی موضوع ولي نه راته وائي، خو کله چې کور ته راغلم نو د افکر راسره پیدا شو، چې ښوونکي صاحب به لاڅه درته ویل، نومي دا تصمیم له ځان سره ونیوي تر څو لیک درته نوشته کړم. ته که په خوله نشي راته ویلای نو ته هم

جرم او جنا

ماته ليک نوشته کړه، هره موضوع چې وي زه به ځني خبره شم، ترڅو کومه انديښنه چې رالويدله ده راڅه ورکه شي. اوزه به ترهغه پوري ناقراره يم ترڅو ستا ځواب نه وي رارسيدلی. نور دي وخت نه نيسم خوستا د ځواب په طمعه يم _ مننه پاڼه _

داليک يې ورته نوشته کړ اوله ځان سره يې وساتي. کله چې په داصباښوونځي شروع شو، اوښوونکی اصف هم ددوي صنف ته راغی، خو په هغه ورځ يې ددوي په صنف کې مضمون نه درلود، هسي يوپوښتنه يې په شاگردانو کوله، اودپاڼې ليدل خوده پرځان فرض داسي کړي و، داسي ورځ به نه وه چې ده به پاڼه نه ليدل.

پاڼې هم خپل ليکل شوي ليک په کتابچه کې کښيښودې، اوښوونکی اصف ته يې وويل:

ښوونکی صاحب! کچيري وخت لري نويوسوال مي حل کړي دی، که يې ته راته وگورې چې صحي مي حل کړي که غلط، که غلط وي راته صحي يې کړه، ډير پيچلي سوال دی.

ښوونکی اصف هم د سوال غوښتنه ځني وکړه چې ته يې راوړه چې څنگه دي حل کړي.

پاڼه هم ورولاره شوه، اوخپله کتابچه يې ورکړه، کله چې ښوونکی اصف کتابچه ته وکتل، ليک يې کې واليدي، په کتابچه کې يې دا ورته ليکلی و، چې داليک مي ستادپاره ليکلی دی، داليک درسره واخله. په کور کې يې درسره وگوره.

ښوونکی اصف پدې پوه شو چې ليک دده لپاره ليکل شوي دی، نو شاه يې شاگردانوته وروگرځوله اوله کتابچه څخه يې ليک راواخيستی په جيب کې يې واچوی. شاه يې شاگردانوته پدې خاطر ورواگرځوله چې که ددوي په مخ کې يې له کتابچه څخه ليک

جرم او جزا

اخيستی وای نوټولو ته شک ورلویدی او حتماً یې یوه گمان نه یو گمان ورباندې کوی.

بیرته یې مخ شاگردانوته راوگرځوي او کتابچه یې پانې ته ورکړه، چې سوال دی صحی حل کړي و، اودانوروشاگردانوته یې وویل:

چې که تاسې هم په سوالو کې کوم مشکل لري، کولای یې شي چې ماته اوس لا وواياست. په پوښتنه مه شرمیږي ځکه په پوښتنه کول څوک نه شرمیږي او څوک بدنه باندې ایسې، دایومتل دی چې وائي:

پوښتنه کول عیب نده بلکی نه پوهیدل عیب ده، اوس درسره همکاري کولای شم، او په امتحانو کې خوبیا تاسو پوهیږي چې بیانېدل او نقل کول نشته

پنځم څپرکی

ښوونکی اصف نوترهغه وخته پوري دپانې لیک نه وکتلی، ترڅوچې کورته راغی اوله هرڅخه مخکې یې له جیبه څه لیک راوايستی. کله چې یې لیک خلاصوي لاسونه یې رپریدل اوزره یې تکانونه خوړل، داگمان یې کوی چې څه به یې راته لیکلي وي. کله چې یې په ویلو شروع وکړه، تراخیره یې زړه دومره ناکاره وچې هیڅ یې په خونه کې طاقت نه کیدی، دخپلې ښځې څانگې چې کله ورته پام شو، پوښتنه یې ځني وکړه، چې څه خبره ده چې پریوه ځای دی طاقت نه کیږي؟ څه شوي دي؟

ښوونکی اصف ورته وویل:

دا لیک دیوې معصومې انجلۍ دی، ماته یې رالیږلی دی، پانه نومیري کوم چې مایې تاته ټوله کیسه ډیره پخواکړي وه. ماته تراوسه دهغې په کیسه سمه نه وې پوې کړې. نن به درته هرڅه ووايم. هغه داچې زه لدې انجلۍ سره ډیره زیاته مینه لرم. اوتراوسه مي هیڅوک ندی باندي خبر کړي. داتصمیم مي نیولی دی چې له هغه سره کچیري هغې زه خوښ کړم؟ واده وکړم. اوتاته اوس لاځکه وایم چې چې ته څه راته وایي. ایادا کارستاراسره خوښ دي که یا؟ اوکه دي خوښ نه وي زه بیالدي کاره تیریرم. کیدای شي چې هغه هم واده راسره وکړي. ځکه له ماسره هغه زماپه گمان ډیره مینه لري. لکه زه چې نشم ورته ویلای دایې هم نشي راته ویلای. خپل دمینی اظهارنشوسره

جرم او جزا

کولای. دا لیک یې دهمدې په خاطر راته رالیږلي دي. اوس
نوستا خوښې او کار ته گورم چې ته پدې کار کې راسره موافقه یې که
یا؟

خانگې ورته وخنډله او ورته وویل:

تاخپل ځان ته کتلي دي. ته وگوره هغه وگوره، یوځل خو خپل
اودهنې عمر سره پرتله کړه. ایا هغه هم ستاسره واده کول
غواړي؟ عجیبه ده چې هغه له تاسره پردغه حال مینه کوي. زماڅخه
نوته څه اجازه غواړي، چې تاسي دواړه سره خوښ یاست
بیاخو زما یخې درسره خوښه ده. زماله خواد ته اجازه ده. او هرڅومره
ژر چې کیږي دا کار سره ورسوه.

_ بس چې ستا راسره خوښه وي، بیا نو ما پرېږده او کار. زه به هم
خپل کوښښ وکړم. هغه به له خپلې مینې څخه خبره کړم. اوله خپل
زړه نه به دادرونډیټی لیري کړم، کوم چې له ډیرې مودې می لکه
یوراز ساتلی دی. کچېری پانې واده راسره کوي خوښه ترښه، او که یې
واده نه راسره کوي بیاخو به نوزړه ته دایقین ورکړم، چې نورنودمینه
کولولیاقت نلری اود عمرې ابدلیپاره به یې هیږه کړم. بل زه په دي
پوهیږم چې دپانې داخیال دی، چې لماسره خو په ژوند کې هیڅوک
پرته له ما بل څوک واده نه کوي. ځکه همیشه ناامیده وي او زه په
پوهیږم. زه به یې داناامیدی هم ورورکه کړم. چې داسي څوک
خولاشته چې ماته زما سره دواډه کولولپاره تیار دي.

_ داشاعرانه خبرې اوس مه کوه. ووايه چې څه ورسره کوي چې
هغه لدې رازه څخه خبره کړي؟ دا کار باید ژر وکړی هسی نه چې
بیا وخت دي له لاسه وتلی وی.

_ زه ورته یولیک لیکم. او په لیک کې ورته ټول خپل دمینه
اظهار کوم. نورنوهغه پوه شه او کاریې کچیري هغې هم راسره مینه

جرم او جنا

درلوده نوبه معلومه شي. اوپه خوښه به سره واده وکړو. که يې زه نه وم خوښ بياخونو خبره خلاصه ده.

_ دابه ډيرښه کاروشي، چې له هغې غريبي سره مرسته وکړي. زماخوښخ زړه ته نه لويږي چې هغه دي واده درسره وکړي. ځکه چې ماوريډلي دي چې اوسني انجونې له سپين ږيروسره واده نه کوي. ته دي ځان ته وگوره اوس خود سپين ږيروپه جم کې راځي. ايا داخوبه له امکانه ليري خبره نه وي؟

_ شه اوس دي لاسپين ږيري راڅخه جوړ کړ. زه هم پدي پوهيرم چې زما عمردهغې له عمره څخه تر دوه برابره زيات دی. خوزه څه وکړم اوڅنگه خپل زړه ته داتسلی ورکړم چې دا کار له امکانه ليري دي. هرڅه کونښن چې می وکړ خونه کيږي، اونه مي زړه په دي يقين کوي چې زه دهغې لپاره مناسب نه يم. ته ووايه چې څنگه خپل زړه ته دايقين ورکړم.

_ تانو خپله فيصله کړي ده، زه څه نشم کې ويلای. ته خپل نهايي کونښن وکړه چې څنگه کيږي هغسي وکړه، زه هم درسره ملگري يم. ځانگې نويدې خاطر خپل خاوند ته اجازه ورکوله چې دهغې له واده څه پوره شپاړس کاله تير شوي و خو کمه ثمره يې نه درلوده، اوددې په واده کولو ځکه خوشحاله و، چې خدای (ج) مهربانه دی گوندی دوي لدې ثمره څه برخمن شي.

ښوونکی اصف هم دستي قلم او کتابچه راواخيستل اوداسي يې کې وليکل.

گرانې اومهربانې پانې!

که څه هم چې ته زما شاگرده يې، څه وکړم نن به درته خپل د زړه حال پوره ووايم. نورمي دصبر کاسه ډکه شوې ده، نور دانتظار پرېتې نشم پاته کيدای. وايې له هرڅه سره کيږي خوله مينې سره نه کيږي.

جرم او جزا

هرڅه پتيدلاي شي، خومينه نشي پتيدلاي. ماډير کوبښن وکړ چې خپل دميني اظهاردرته وکړم، خوداراته بې انصافي اوبې عدالتي معلومیده، چې زما عمر وگوره اوستا عمر. څه وکړم ډيروخت غلی پاته شوم خون درته هرڅه وایم. له کومي ورځې څخه چې ته می لیدلی یې، ته باور وکړه چې ترداوسه پوري دي له خیال اوفکر سره گذاره کوم، ستا خیال راسره تل ملگری وي. ډيرواري مي کوبښن وکړ چې درته ووايم خودومره جرئت مي نشوای کولای اونه دومره جرئت راکې پکښې و.

تیره ورځ مي ډيرزړه وکړ چې له هرڅه دي خبره کړم اوته می دتحويللدارخاني شاته راوغوښتي، څوکلې چې ستاسره مخامخ شوم ټول بدن مي ريرد واخيستی اوساه می بنده بنده کیده، نيردی وچې زړه می دريدلای وای. هيڅ زړه می نشوای کولای چې خپل دزړه حال درته ووايم، نوځکه مي خبره پر بله خواکړه اوتاته مي ازموينه بهانه کړل. زما اصلی مقصدغه نه و، اصلی مقصدمي داوچې تاله خپلې مينه څه خبره کړم. چې زه درسره څومره مينه لرم. همداوس چې زه داليک تاته ليکم ته خونه يې خدای (ج) خوشته، ټول بدن می دقلم په شمول ريردي اولکه سخته تبه چې مي وي، داسي ريردم. خپل ځان نشم قابو کولای، دومره تاثيردي راباندي پروت دی. خودومره پوهيرم چې داستادميني زوردي. څوځله مي نيت وکړ چې ستا اوزماپه مينه ټول بنوونځی خبره کړم، خوداياماته نامناسبه ښکاریده چې داسي ولي درسره وکړم، ځکه بيرته به له خپل نيول شوي تصميم څخه تير شوم اوستادرضايت رايه به می خوښه کړه چې ترخومي لدې سره خبرې نه وي کړي هيڅ به نه کوم. مابه چې ماښام له ځان سره پلان برابر کړ، چې سهار به درته هرڅه وایم او ټينگه اراده به مي کړي وه، څوکلې به چې سهار شو او بنوونځی ته به راغلمه ته به مي واليدلې، ټول پلانونه به

جرم او جنا

می له خاوروسر خاورې شول اوهیڅ به می نشوای درته ویلای. دانن چې تاته دزړه له اخلاصه داسی خبرې لیکم، داستادلیک برکت دی چې په ما کې یې دومره جرئت پیدا کړ چې تاته لیک ولیکم او په لیک کې داسی الفاظ ورسره ارافه کړم. کچېری تاراته لیک نه وای لیکلای مابه ستادمینې ارمان دژوند ترپایه پر خپلواو وروگرځولای وای. شاید چې ماهیڅ کله هم دغه موقع او جرئت نه وای کړی، چې تاته خپل دزړه حال ووایم. هرڅه به پر خپل حال پاته وای، اوزه به په اور کې یوازی سوخیدم لکه دادومره وخت چې سوخیدم. ما او خانګې هم پر یکه سره وکړه، هغه هم لدې موضوع څه خبره ده اودایې راته خوښه کړې چې تالدې رازه خبره کړم. هغې راته خپله رایه راکړې ده، اودایې راته ویل چې ته به حتماً داکار کوي زه درسره ملګرې یم. ته ورته ووايه که یې درسره خوښه وه واده به درسره وکړی، او که یې نه ودرسره خوښه نو دا خو ییابد کارندی چې ته یې کوي. اوس می درته خپل دزړه حال ټوله ووايه. زه تل ددغې ورځې په ارمان وم چې کله به خپل دناکرازېرګی خبرې تاته وکړم اوتاخبره کړم، خون می داموقع پیدا کړه اودمودومودوارمان می نن پوره شو. نورنوستاخوښه اوستاکار. خپل رضایت ته دی وګوره خپلې خوښې ته دی وګوره، څنگه چې دی زړه درته وایې. له خپل مور او پلار سره اوهم دی له نږدې ملګرو او خپلوانو سره دا خبره یاده کړه. هررقم چې دوی درته خوښه کړه، له ټولوسره مشهوره وکړه.

زه ستادځواب په طمع یم ځواب به حتماً راکوي. اوزه پوهیږم چې دامناسب کارندی خوڅه وکړم، زه هم لیونی یم اوزړه می هم لیونی دی.

دفکرونو او خیالونو په دنیا کې می غرق کړی، زررقمه چورتونه راواچوی، چې داسی وکړه داسی به وشي، ژوند به دی برابر شه او....

جرم او جزا

په دې کیسه لمانځنګې پرته نور هیڅوک خبر ندي اونه ماچاته ویلي دي، چې زه له تاسره مینه لرم. دامی یوازساتلي واوهیڅوک می ندي باندي خبر کړي. ځکه که څوک خبر شوي وای نودارازپاشل کیدی اوزه به ټولوته خرمنځی وم. ټولوبه راباندي خندل چې دایوښوونکی اوله خپلې زده کوونکې سره یې داسي وکړل، له نوروخوگیله نشته. نورنونه غواړم چې خبرې راڅه اوردې شي. الله (ج) دي همیشه خوشحاله او کامیابه لره. ستادځواب په هیله. مننه هغه څوک چې تل ستامینه له یوپاچاهي څخه بهتره گڼي _ ښوونکی اصف

لیک یې سره وپیچي په یوپاکټ کې یې ورته واچوی اوپه جیب کې یې له ځان سره وساتی.

کله چې سهارشودښوونځی وخت و. نودښوونکی اصف دوهم ساعت دپانې دوي په صنف کې و. هلته یې تردرس ویلو مخکې دټولو کورنی کاروکتی اوورته امضاء کوي یې، کله چې یې دپانې کورنی کار کتی له جیبه څه یې هغه لیکلی لیک چې مخکې یې تیارپه لاس کې نیولی و، دپانې په کتابچې کې کښیښودی او کتابچه یې بیرته پانې ته ورکړه.

شپر م خپرکی

زیاته موده وتلې وه چې مدیرې له امیرجینایې سره له نیږدې نه ولیدلې. یوه ورځ یې دې ته زړه شو چې له هغه سره وینې. دستي یې امیرجینایې ته په تیلیفون کې خبر ورکړ چې که چیرې د لیدلوا مکان وي نو په ښوونځۍ کې ورسره وگوری. امیرجینایې هم به له کوم ځنډه ورته راغی اوله مدیرې صاحبې سره یې له نیږدې ولیدل.

مدیرې هم ورته ښه راغلاست وویل، اوډیره بڅښنه یې ځني وغوښته چې ده ته یې تکلیف ورکړ.

امیرجینایې بڅښنه ورته وکړه چې داڅوکوم تکلیف ندې. وروسته تر مجلس کولوڅه یې دمرجان پوښتنه ځني وکړه، چې دهغه لپاره دې کوم ثبوت ندې پیدا کړئ؟ ډیر وخت نه کې ووتې. دا پوښتنه چې یې ځني وکړه، امیر صاحب لیرڅه بل رقم ته شو، مخ یې سور شو او درنک بڼه یې تغیر وکړه. په خبرو کې بند بند کیدی، داسې یې ورته وویل:

اصلی مجرم خومرجان ندې. ماډیر کونښن وکړ چې هغه ته یوه لارنه یوه لاره پیدا کړم ترڅو هغه مجرم ثابت کړم او په سزایې ورسوم. خو هغه د جرم له دنیاڅخه ډیر لیرې دي، اونه هم له مجرمینوسره کومه راشه درشه لري. ما چې کله هغه دوه غله نیولې و، هغوي دخپل ځان دخلاصیدولپاره دوکیل زوی مرجان په لاس

جرم او جزا

راکړ. خو هغه بې گناه و او ماخوار کی ډیر خوراوه، اوس یې پلار ته سم نه شم کتلای. اصلی مجرم یوبل څوک دی چې هغه هم پدې ښار کې اوسېږی. خو هغه هم پدې پوهیدلی دی چې زه دهغه په لټه کې یم. هغه ډیر هوښیار دی، دا ډیره موده کیږي چې له جرمه یې لاس اخیستی دی. خوزه

خدای (ج) ته امیدلرم چې هغه له ثبوته سره ونیسم او په خپله سزایې ورسوم.

مدیره پوه شوه چې د امیر صاحب کاریې کړي دی، په پیسویې خوله ورگنډلی ده. حیرانه دې ته پاته وه چې څنگه یې امیر صاحب راضی کړي دي. دده عظم خوله ډېرې څخه هم کلک و، دی خو ډېر ورته خواشنی و. دده خواشنتیا څه شوه. دده هغه قول او وعده څه شوه کوم چې یې له ماسره کړي وه.

دده هغه ټینګه اراده څه شوه، دده هغه خجالت څه شو کوم چې وکیل صاحب په خپله شعبه کې له خاوروڅه لاهم سپک کړي و.

رښتیا چې پیسې پر ډېره کښیږدی ډېره ماتوی. اورښتیا چې پیسې ډېر وښو خلکو خولي وربندوي. هیڅوک د پیسوپه مقابل کې څه نشي کولای. داسې څوک لکه امیر صاحب چې په ټول ښار کې یې جوړه نه وه، او د ټولو یوازي او یوازي ده ته سترګې وي چې که ودغه یو امیر صاحب دی. نویې امیر صاحب ته وویل:

رښتیا چې ماهم دا گمان کاوې چې دوکیل زوی و گوره او داسې کار. دا خونا حقه تبلیغات دي چې په دوي خوارانو پسي کیږي. دا چې خپله د حکومت خلک داسې یو جرم وکړي، نوله مجرمینو څخه بیا څه گيله ده. خیر به یې غواړو تر هر څه خیر به تره دي. بیا هم ته کوښښ کوه کله چې دي مجرم ونیوی نومابه په خبروې. بس نور نو وښخښه ستا قیمتی وخت می در ضایع کړ. کیدای شي چې تابه ډیر مصرفونه

جرم او جنا

درلودل. ماددغې موضوع لپاره راغونښتی وې. له راتگ څخه دي يوه دنيا مننه ډيره خوشحاله شوم چې ومي ليدى.

مصرفتونه خورښتيا هم شته. ستاد خبر راكولو څخه مخته، قومندان صاحب د يو كار راته ويلی و، خو هغه دومره مهم نه و لكه ستاليدل چې و. خيريپه هر صورت مونږ اوتاسي چې همكاري ونكړو څوك به يې راسره وكړي. ته بيغمه اوسه كله چې مي مجرم ونيوی، اول تاته خبر در كوم، ته باور وكړه چې زه دغسی يوه لحظه هم نه يم كښينستلی. د پانې اونا زو ژر اوي خومی اوس هم په غوږو كې ازانگې كوي، هغه ورځ خوده يريدلونه ده. ددوي حق به انشاء الله تر پښونه لاندې كيږي. ستاخبره خيريپه يې غواړو اوله هر څه نه خيريپه تره دي. نور نودر څخه هم. زه هم ډير خوشحاله شوم چې ومي ليدې.

له مديري څه يې رخصت راواخيستی اوله مکتبه راووتی. په لاره كې له ځان سره موسكاشو چې دانځې څنگه ژر خطا كيږي. اودې په ماڅومره اعتبار درلود، دا خوار كی نوڅه خبره ده چې....

مديره نوپه چورت كې ور كه وه، دايې له ځان سره ويل، چې عجيب وخت دی، هيڅوك دا اعتبار كولوندي پاته. په چاڅوك باور وكړي؟ په چاڅوك اعتبار ولري؟ نه انصاف شته، نه عدالت شته، نه دچا خاطر څوك كوي، ټول كارونه او ټول كاروبار له پيسوسره شو. دايپسي څنگه دهر چاڅوښي شوي او څنگه هر څوك ورسره مينه كوي. دپيسوپه مقابل كې، نه خپل شته، نه دوست شته، نه ورور شته، ټول ورته پردي پردي وي. دانوپه دغه فكر كې وه چې پانې دادارې په دروازه كې ولاړه ده اودې ته وايي چې مديري صاب! زه دننه راتللی شم.

خو د مديري هيڅ ورته پام نشو اوپه خپل خيال كې غرقه ده بيا پانې ورباندي يرغ كړل، مديري صاحبې! ايا زه دننه راتللی شم؟

جرم او جنا

بیا هم دمدیرې نه شوور ته پام. ترڅو پانې د ادارې دروازه په نوک وټکوله او وروسته ترهغې مدیره په سدراغله اوور ته پام یې شو. کله چې یې پانې ته وکتل ډیره وار خطاشوه، په قهر جن انداز سره یې پانې ته وویل:

خه کوي؟ چې په دروازه کې ولاړه یې؟ خه راته وایې؟ ولي بې اجازې راغلي یې؟

پاڼه غریبه هم وار خطاشوه، چې مدیرې په داسې تونده لهجه ورت ته وویل. په ډیر عجز سره یې مدیرې ته وویل:

مدیرې صاحبې! زه په ترقی تعلیم او حاضری پسي راغلي یم، هغه مو تر اوسه ندې وړي. که ستا اجازه وی چې زه یې خپل صنف ته راسره یوسم.

مدیرې پدې خاطر پانې ته خواشنې شوه، چې داسې نه وي زما او دامیر جینایې خبرې یې اوریدلې وي، خو چې پانې د ترقی تعلیم او حاضری غوښتنه ځنې وکړه، بیرته یې له پانې معذورت وغوښتې او ورته وویل:

ډیره بخښنه غواړم زما فکر بل ځای و. هوستاسو ترقی تعلیم او حاضری دلته ده درسره یو یې سه.

پانې دخپل صنف ترقی تعلیم او حاضری پیدا کړل او ځنې راو یې خیستل. په لاره کې یې دافکرله ځان سره وهې، چې مدیره خوماهی شکله دومره خواشنې نه ولیدلې، زما سره یې هم چندانې رویه ونکړه، کیدای شي چې یومشکل ورته پینښ شوي وي. نو په دغه فکر او حیرانې کې صنف ته راغله.

کله چې پاڼه له ادارې څخه راووتل نومدیره خوشحاله شوه، چې څه زموږ خبرې یې ندې اوریدلې. دا په دي پیریده چې که په مجرم خبره شي چې زما مجرم پیدا شوي او پیژندل شوي دی، نو که نور څه یې

جرم او جنا

په وس نه وپوره، ښوونځی خو پرېرېدي اوخپله دهغه په محکومیدو پسې پایځې راټولوي، خوبابه یې هم څوک برغ وانه وري، دابه له خپل مظلومیت څه زیریرې او تپیرې به. که نورڅه یې نشوای کولای نوداخو کولای شي چې ښوونځی پرېرېدي، که یې ښوونځی پرېښودي نوبابه یوازي وي اوله ژونده به نامیده وي. نفس تنگه به شي، کله چې له ژونده نفس تنگې شوه، بیاخوهرڅه کولای شي، یابه ځان وژنه کوي او یابه هم له ډیروچورتواو فکر ونوڅه لیونی شي. په همدې دلیل مدیرې نه غوښتل چې پانه لدې رازه خبره کړي او یادي هم خبره شي ترهغه پوري ترخوږې مجرم ته سزانه وي ورکړي. وروسته که بیا خبره هم شي پروانه کوي. زړه خوبه یې باندي خوشحاله شي. اوخپل بوج کوم چې یې پر زړه پروت دي هغه خوبه یې یوڅه ورباندي سپک شي.

اووم خپرکی

پانې چې کله دښوونکی اصف لیک په کتابچه کې والیدی نو دکتابوپه بڼه کې یې واچوي او یوه لحظه یې هم بڼه له ځانه نه جلا کوله، پدې بیریدله چې داسې نه وي دبل چالاس ته ورسېږي اوددوي له رازې خبر شي. درخصتې وخت یې شواوټول زده کوونکي خپلو کوروته ولاړل. پانې هم کورته راغله. دابه چې کله کورته راتله نوموربه یې ورته په ترموز کې چای مخکې له مخکې برابرې کړې وې چې کیدای شي په ښوونځۍ کې سترې شوې وې، اوچای ستر یا اوذیله توب ورکوي.

دې به ترڅه مخکې چای څښلې او وروسته به یې ډوډۍ خوړله بیا به دیوساعت لپاره بیده شوه. نن چې کله راغله ترهرڅه له مخه یې دښوونکی اصف لیک له بڼې راوايستی او په ویلويې شروع وکړه. کله چې یې لیک ترپایه ولوستي حیرانه پاته شوه او هیڅ یې دازره ته نه لویدل چې ښوونکی اصف دي له دې سره مینه لري. په ښوونکي اصف یې ډیره خواښه شوه چې څنگه یې دادومره وخت ماته نشوای ویلای. بل به دې ځای ته حیرانه پاته وه، چې زه وگوره او ښوونکی اصف. زما عمر اودښوونکي اصف عمر. اودی څنگه لمانسره اوس دهرڅه سریر ه مینه کوی. زما خوداگمان وچې زما سره به هیڅوک هم واده نه کوي، ځکه چې زما عزت له خاورو سره خاورې شو، ټول عالم راباندي خبردی. پرمخوتور داغ لیکیدلې دي. چې زه ژوندې یم دټولوبه په

جرم او جنا

ياديم اوزماله کيسې به خبروي. دلبرساعت لپاره د فکر په دنيا کې ورکه شوه. حيرانه حيرانه وه چې داڅنگه نابنده خبره اوناديره کيسه سره مخ شوم. داپه خپلوفکرو کې ورکه وه چې خوب دنيا ورباندي غلبه کړي وه. کله چې راکښينسته موريې سر ته ولاړه وه اودډوډۍ دخورلولپاره يې راکښينول. داهم ډوډۍ ته راکښستله لاسونه يې پريمنځل اوپرډوډۍ يې شروع وکړه. ډوډۍ هم چندانې خوننده ورکاوي. يوقسم ته چورتی واوداهم دې ته حيرانه وچې ولي نن داسي چورتی يم؟ اوولي داسي شوم؟ خوبير ته به يې داويل چې کيدای شي دادښوونکی اصف په ليک کې داثاثيرات وي، بيا به ورته په فکر کې ډير سوالونه پيدا شول او په خپله به يې ځوابول.

بيا يې په زړه کې دارمان ورته ودریدی چې کاشکی خوله ماسره ظلم نه وای شوي. خپل دپيغلتوب امانت به می ترهغه پوري پاک ساتلي وای ترڅو مي واده وای. او پر هغوانجونوبه يې زرافرينونه ويل، کومو چې په امانت کې خيانت نه وي کړي. او خپل لاسونه يې خدای (ج) ته پورته کړل چې نوري انجوني زما په رقم مه کوي. ته د ټولوانجونو امانونه مه نيمگړي کوي.

ټولي انجوني دپلار له کوره په عزت اوشرافت ترخاوندتر کوره ورسوي. اوله هغه ظالمانوسره کوم چې لماسره يې داوحشی عمل کړي دي، دهغوي له خویندوسره دي دغسي وکړي. ترڅو هغوي زما دردا حساس کړي، زما غم اواندينښنه احساس کړي، اوزما غوندي يوازيتوب احساس کړي، له ژونده دبيزاره کيدلو اودمرگ د غوښتلو هره ورځ اوهره شپه لکه زه چې يې غواړم دوي يې هم وغواړي. خوبير ته به ورته دا نامناسبه ښکاره شوه چې ماله خدایه (ج) څه وغوښتل، اوڅه بدراڅه وويل شول، خویندي يې نو څه گناه کړي ده، پدې کې يې خویندي څه ملامتې دي. بيا به يې بيرته ويل چې له

جرم او جنا

خويندوسره يې څه مکوی خدايه (ج)، دوي ظالمانوته سخته سزاوړ کړی. بيا به يې ځان ته پام شو چې زه په څه اخته يم او دا څنگه نن راته بيا هر څه له سره ياد شول. بيا به يې د ښوونکي اصف ليک ته ورپام شول چې داهر څه د ښوونکي اصف ليک راته ياد کړل، او دده د ليک له وجې دغه حالت ته ورسيدم. بيرته به يې خپل زړه ته ډاډور کړ چې نور نو د چورت وهلو او فکر کولو وخت ندي، اونه په ښه راته خوړل کيږي، راشه اصلي موضوع ته چې د ښوونکي اصف راغلي ليک ته څنگه ځواب ورکړم. د ډير چورت وهلو وروسته يې په کتابچه کې ښوونکي اصف ته داسي والیکل.

مهربان او د قدر وړ ښوونکي صاحب!

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته!

ډير پوهان وايي چې مهمه وظيفه چې دانسانانو لپاره اجرا کيږي او اجرا کوي يې هغه يو ډاکټر اجرا کولاي شي. ځکه دخلکو ژوند لومړی خداي (ج) اوبيا دغه ډاکټر دی چې له مرگه يې راگرځوي. هر چاته د ښه صحت او خوشحاله ژوند تيرولو توصيه کوي. خوزما بيا د ايقين، باور او نظردی چې دانسان لپاره چې مهمه وظيفه اجرا کوي هغه بل څوک نه بلکی يو ښوونکی دی. ځکه ډاکټر جسماني کارونه اجرا کوي او ښوونکی معنوي کارونه. ستاله هر څه کولو څخه قربان.

تاخوله ماسره پرته ديو ښوونکي په ځير څه ديونښه دوست په حيث چلند راسره کړي دی. زه ستا احسانمنده يم تر هغه وخته پوري تر څومې په بدن کې ساه چليږي. ستاله دومره انتظار ايستلو څخه قربان چې تا زما په مينه کې دومره وخت يوازي تير کړي او ماته دي په خپل زړه کې تراوسه پوري ځاي ساتلي دي. زه خود مينې په نوم هم نه پوهيږم چې څنگه يې ترجمه کړم او څنگه کيږي، خودومره مي په

جرم او جنا

داستانوکې، کيسوکې، له مور او پلاره اوله خپلو همصنفيانو څخه دا اوريدلي دي چې مينه اسانه نده، نه يې هر څوک کولای شي. يوه لحظه يې تر کال اوږده وي پر هغو کوم چې رښتني مټيان وي. تاماته صحی لار راښودلې ده، ماله تاخه هر څه زده کړي دي. تابه چې ماته کوم وخت يو څه رازده کول پرته د درس ويلو څخه، لکه خبرې، ښه رويه له چاسره کول، ښه کول له همسايگانوسره، دمور او پلار عزت کول او د هر چا دعا اخيستل. دا ځکه چې دعا د جنت هواده، دهغه چالپاره چې د زړه له صدقه ورته کيږي. مابه دا هر څه په خپل ذهن کې ساتل او تر اوسه مي ندي هير کړي اونه دهيريدودي.

ځکه ستا هره خبره ماته د سر و زرو څخه هم ډير اهميت درلود. تا چې څه ويلي دي هغسي هم شوي دي. تابه چې ماته کوم ورځ يو ښه خبره راوښوده مابه هغه ماښام له خپل مور او پلاره سره شريکول چې مانن له ښوونکي صاحب څه دا خبره زده کړي ده، هغوي به ډير خوشحاله شول چې مابه ورته داستا خبرې کولای اوستا څخه به هم ډير خوشحاله شول. که څه هم زما مور او پلار دواړه بيسواده دي خود ښه فکر خاوندان دي، او زما په باب کې يې له هيڅ شي څخه ځان ندي سپمولي.

ماته يې دا اولاد پوره حق را کړي دی، خدای (ج) دی زما په حق دوي نه نيسي، خوزه به يې هيڅ کله هم د دوي حق پر ځاي نکړم. په هغه ورځ کوم چې زه په روغتون کې وم زه په خپل غم اخته وم اوله خدایه (ج) می هره لحظه مرگ غوښتی، خوزما مور او پلار دواړو چې زه يې په زړه پوهيدم بيا هم دوي زماله وجې څه نه ويل اوزه يې غم او ژر اته نه پريښودم. تسلی به يې را کول چې هر څه به سم شي مجرمين به سزاووني، خومابه په هغه وخت کې هم له دوي سره گستاخی کوله چې زه يې نواوس سزا څه کوم، زما اينده يې راخبرابه کړه زه يې په

جرم او جزا

دنیاکې بدنماه کړم، پرمایې تورداغ ولگوي. ایادهغوي دسزایه ورکولو سره به زماينده بیرته سمه شي اوزمابدنامي به دټولوهیره شي؟ ایازماخه به داتورداغ کوم چې په ماوس لیگدلي دی دالیري شي؟ وبخښه ښوونکی صاحب! که څه هم چې داخبرې دلیکلونه دي خومادرته ځکه نوشته کړي چې زه دهغوي یواځنی ارمان، ارزو، هیله اوقوت یم. زه پردوي ډیره گرانه یم، ستاهم دوعاگویه دي، پدې خاطرچې ته له ماسره همیشه ښه کوي، اوهغوي تاته همیشه دښه ژوندغوښتونکي دي. خوهغوي اوس لدې رازنه خبروم اونه زه اوس دستي واده درسره کوم. ماخوداسي گڼله چې زماپه نصیب کې به نور هیڅکله واده کول نه وي، خودهغه سربیره چې ته په ماخبرهم وې، تارانه دواده کولوپیشنهاد وکړ. زه پدغه لاهم ډیردرڅخه خوشحاله شوم اوماته دې نوی ژوندراوبخښې چې زه خپل نفس ته داوویل شم چې داسي څوک شته چې زماسره واده کوي. داته یې چې زه دي دخپل ژوندهمسفره وگڼلم،

اوزه دي ددې لپاره انتخاب کړم ترڅوستادژوندیوه برخه شم. ترتابه زه بل داسي وفاداره، دلورفکرخاوند، دښه استعدادخاوند، اوغم شریکه چېري پیداکړم. الله (ج) خوله ازله هرڅه پوره درکړي دي، اودهیڅ شي کمی درکې نشته. ستاپه رقم خلک خوپردې دنیاډیرلر. اوهغه هم یوڅوک څوک وي، چې دهغوو کموله جملې څخه یوته یې. خبرې راڅه اوږدیږي اصلي موضوع ته به راشم. محترم ښوونکی صاحب!

ماخوداتصمیم تراوسه پوري ندی نیولی چې زه به دستی واده کوم. ماداپریکړه له ځان سره کړي ده، ترڅومی ښوونځی نه وي خلاص کړي واده نه کوم. اوخپله اینده دالله (ج) په توکل اوملگرتیاسره په خپله سموم. زه غواړم چې ځان تریوځایه ورسوم

جرم او جنا

اوله ځانه يومسلکې جوړه کړم، ترڅو کولاي شم دې ټولني ته خدمت وکړم. هره رشته مي خوښه ده که هرې رشتې ته کاميابه شوم انشاءالله سرته به يې ورسوم. خوزماچې ډيره خوښه ده هغه ډاکټرې ده او که خدای (ج) ورته کاميابه کړم خوبه شه يې. داربنته مي ځکه خوښيږي چې عموماگوم څوک چې پدغه رښته کې کارکوي، هغه ټوله دصبرخاوندان اوپه زړه کې ترحم لري.

پر مريض مهربانه وي او دمريض لپاره لکه نوکرچې يې وي، ترهغه يې خدمت کوي ترڅوچې دښه صحت خاوندشي. دمريضانوپه مقابل کې له ښه رويه څخه ډيره استفاده کوي. تل پدې هيڅه کې وي چې دمريض زړه ځان ته راجذب کړي، هرڅه دمريض په ژبه او دمريض په خوښې سره کوي. نوزماهم ځکه داربنته خوښه ده. زه خوډير کونښن کوم ترڅو ددې رښتې ارمان پوره کړم. کچيري مي داهيله پوره نشوه بياهم نه نااميده کيږم، بياکه هر رښته وه هغه پسي تعقيبوم اوسرته يې رسوم. زه دومره ژر دواده کولونيت نلرم، اوتاته هم داوعدۀ نشم درکولاي ترهغه پوري څوچې زه خپل مقصدته نه يم رسيدلې. خودومره ويلاي شم چې ستاپه شان بختورخاوندبه ديوي بختورې ښځې په نصيب وي. ته رښتياچې دانسان په ښه ملايکه يې.

په تافخر کيږي، اوته دفخر کولولايق يې. ته چې زماخاوندشي زه به نورڅه وغواړم. زه درسره واده کوم اوستاسره په واده کولوراضي يم. خو هغه وخت چې زه خپل تحصيل بشپړ کړم. ته به دازمايوه خبره مني. چې دا کار به زماوستاپه منځ کې وي بل به هيڅوک نه باندي خبروي. دابه يورازوي زماوستاپه منځ کې. يوازي اويوازي به زه اوته ځني خبريو. ترهغه وخته پوري چې زماوستاواده کيږي. نوردي وخت نه نيسم هميشه خوشحاله، صحت مند، سرلوږي اودژوندپه

جرم او جزا

ټولو چارو کې کامیابه واوسی. اوددې بیت په لیکلوسره دي په خدای (ج) سپارم.

عزت الله (ج) درکړي قدردان یې ترهرچا _ جنتی اوسې معلمه
مهربان یې پرهراچا
تشکرستادعاگویه اوستازده کوونکې پاڼه.

بیایې لیک په یوپاکټ کې واچوی په کتابچه کې یې وساتی. کله چې یې لیک په کتابچه کې واچوي نو دافکرو رته پیداشو، چې څومره ډیرې خبرې مي کې والیکلې، دومره اوږد تفصیل ته خو حجت نه و، کاشکې یو کوچنی لیک بیرته ورته والیکم. خو بیرته یې ارادې ته تغیر ورکړ چې څه اوږد تفصیل سحي دي، ځکه چې یو خوبه دي له انتظار ایستلو خلاص شي او هم به له هرڅه خبر شي. اوبل زه به خپل درسونه ښه په بیغمې سره سرته ورسوم. خو بیرته یې لیک پر خپل حال پرېښودي. کله چې سهار شو او ښوونځی ته راغله، نو ښوونکی اصف ته یې لیک په داسې حال کې ورکړ چې هغه یې کورنۍ کارامضاء کوی. هغه هم دپانې لیک له زده کوونکو څخه پټ کړ اوله ځان سره یې وساتی.

دپانې لیک ته ډیر په تشویش و، چې څه به یې راته لیکلي وی. دا چورت به وروالویدی چې ایاداسي خوبه یې نه وي راته لیکلي چې ته می دپلار په ځای وي، ماداگمان نه کاوې چې ته به ماته په داسې بدنظرو گورې؟

ته خوزموږ ښوونکی یې او ښوونکی نه باید داسې څه په خپل ذهنین کې ولري؟ ته خوزموږ لارښودوي، او تا باید ماته په داسې نظر نه وای کتلي. اونه باید ماته داسې څه ویلي وای؟

جرم او جنا

که نوره وای تاخوبه زما عمر له خپل عمر سره پرتله کړي وای؟ په یوه ساعت کې ورته زر رقمه چور تونه ور لویدل. اودی غریب به یې یوې اوبلي خواته دورې دورې کوی.

بیایې له ځان سره دافکر وکړ چې پاڼه نن خوابدې معلومیده. حتماً یې دغسي راته لیکلي دي. کچپرې دغسي یې راته لیکلي و، بیابه زه هم ددې دمینې اوددې ښوونځۍ سره خدای په امانې دتل لپاره وکړم. دابوونځۍ دي وي اوپاڼه. ماته نور دابوونځۍ دوزخ ده. زه به بیادپانې مخ په ټول ژوندونه وینم. ترهغوپوري مایوسه وترخوچې کورته راغی.

کله چې کورته راغی له څانگه سره یې سترې مسې لانه وه کړي چې له جیبه یې لیک راواستی اودلیک په ویلوبوخت شو. دپخواپه رقم بیادلیک په ویلوسره په لرزه شواورپریددی لکه دعمروسپن ږیری چې وی، یالکه چاچې خپله حوصله له لاسه ورکړي وي اوږدپرواشنی وي.

هیڅ یې ځان نشوای قابو کولای. خولیک یې په ویلو ویلو ترپایه ورسوی. کله چې یې لیک ترپایه خلاص کړ، نوښېرې وچې له ږیرې خوشحالی څخه یې زړه دریدلای وای. دایې له ځان سره ویل چې ماڅه گمان کوي اوپینښ څه شول. څومره ښایسته الفاظ یې راته لیکي دي. رښتیا هم چې دیومین لپاره له ملغرو اوسروزروڅخه دخپلې معشوقې لیک بارزښته وي.

له پانې څخه ږیر خوشحاله شو، چې دده دومره صفت یې کړي و، چې په لیک کې یې دا ورته لیکي وچې ترتابه بل بختورچیري وي. اوته به دیوې بختورې ښځې په نصیب کیږي. داپه دي ماناچې واده راسره کوي اوزه یې خوښ کړي اوقبول کړي یم. خو هغه وخت چې داخپل درسونه سرته ورسوي.

جرم او جزا

په هغه ساعت ښوونکی اصف نه ویو پاچا و او پاچاهی یې کول. په ځمکه نه ځایدی له ډیرې خوشحالی څخه.

له ځان سره داوویل چې زه خوتر مرگه پوري انتظار ورته کولای شم. بس ماهم لدې څخه دغه توقع درلوده. دغه ماته کفایت کوي چې زه فقط ددې خوښ شوي يم نور فرق نه کوي که ډیره موده ووته کې. غوښتل یې چې یوبل لیک ورته والیکي خوبیا یې خوښه نه شوه، چې څه اوس خو خبره ټوله سره خلاصه شوه نور نولیکونو ته ضرورت نشته.

دا کیسه یې ځانگې ته وکړه چې پانې خوزماسره په واده کولوراضی ده.

ځانگې خومخامخ ورباندي خوشحاله شوه، په زړه کې یې ډیره خوابده وه. ځکه دیوې ښځې هم بن (بله میرمن) نه خوښیږي. مړه یې کړه څه نه وایې خو چې دبل واده دکولو ورته ووايې ځان وژنی. خو ځانگه ځکه ددوي په واده کولو خوشحاله وه چې دې اولادنه درلود. او دښوونکی اصف او پانې په واده کولو خوشحاله اوراضی وه.

هلته یې له ځان سره داتصمیم ونیوی چې له واده وروسته به له پانې سره دیوې ښې ملگرې په حیث ژوند تیروی. جنگونه، چنجالونه، دعوي اوبیخایه غالمغال به نه ورسره کوی.

اتم خپرکی

دپاني له بنوونځي څخه د فراغت وروستی کال و، دامتحان وخت يې ورځ په ورځ رانیږدي کیدی. دې اوددې ټولو همصنفيانو د کانکور لپاره ښه آماده گي نیوله وه. اوهرې یوې به یو بل ته داویل چې که خدای (ج) راسره مل واو نمرې مي پوره وي زه طب انتخابوم. بلې به ویل چې زمانجینرې خوښه ده بلې به ویل زما حقوق خوښ دی، بلې به ویل چې زما ډیرې پیسې خوښې دي غواړم اقتصاد ووايم. ډول ډول مسلکونه هرې یوې دځان لپاره مخکې ترکانکوره خوښ کړي و. خو بعضوانجونوبه داویل چې زما لپاره دغومره درسونه کافي دي، چې له مکتبه فارغه شم دستي واده کوم، داځکه چې یو خوله درسونو څخه سترې یواو بل دکورنۍ له خوادلو پروزده کړولپاره اجازه نشته راته. خوپانې څه نه ویل چې زما دغه رښته خوښه ده، ترڅونازو پوښتنه ځني وکړه چې ته ولي څه نه وایي ستاکوم مسلک ته زړه دي؟

پانې ورته وویل:

زه خومخکې له مخکې پیشگويي نشم کولای. څومسلکه انتخابوم هره یوه ته چې کامیابه شم هغه وایم. دافرق نه راکوي چې حتمادې انجینرې یاطب وي. هرې رشتې ته چې مي نمرې پوره وي هغه رسته وایم.

نازور ته وویل:

جرم او جزا

چې داسي ده زه به هم ستا په خیر خواتنځایه وکړم.
_ هوداسي نه وي چې یوانتخاب وکړي، او هغه ته دي نمرې کمې
وي. ډیر مسلکونه انتخاب کړه، یونه یوبه سره ورسپړي.

_ ښه شو چې راته ودي ویل. کني ماخو یومسلک انتخاوبی.
دازموینې وخت راغي او ټولو شاگردانو ازموینه ورکړه. کله چې
داطلاع نامو وخت شو، نو د پخوا په شان پاڼه اول نمره اونازودوهم نمره
شوه. دوي دواړې پدي ډیرې خوشحالي وې چې اول نمره اودوهم نمره
ددولسم صنف ډیر امتیازیات لري او ډیر امتیازونه ورته ورکول کيږي
په خارجی بورسونو کې.

کله چې یې دوي ته پارچې ورکولې، دوي پریرده ټول
ښوونکي، مدیرې اوسر معلمې دوي ته مبارکی او په یوپاکټ کې څه
نقده پیسې ورکړي ترڅو نور زده کوونکي ښه تشویق او په
خپلو درسونو کې کونښن وکړي ترڅو ښه نمرې یوسي.

پاڼې چې کله خپله پارچه کورته راوړه، هلته یې
موراو پلار ډیر خوشحاله شول. پلار یې مخکې لا وعده ورکړې وه، چې
که په دوولسم صنف کې هم اول نمره شوه، نو خپلې نازولې لور ته به یوه
دسروزروانگوشتری اخلې. پاڼې هم دستي پر خپل پلار ډیری وکړ چې
زه خوپه دوولسم صنف کې اول نمره شوم. تاچې کومه وعده راسره
کړې وه په یادبه دي وی پلاره؟

_ هولورې! په وعده خوزه ولاړیم او هغه وعده پرځای کوم.

_ رښتیا پلاره! دسروزروانگوشتری راته راوړئ؟

_ هولورې! همدان او همداوس یې درته راوړم. پلار یې له ځایه
راولار شو اوله بازاره یې یوه دانه دسروزروانگوشتری چې په مایین کې
یې یوښایسته پیروثیې غمی وپه څلورزره افغانی خپلې نازولې لور ته
واخیسته او ورته رایې وړله او ورته وویل:

جرم او جنا

دغه ده لوري! داستاد اول نمره گي انعام.
پانې هم له پلاره انگوشتري واخيسته اود پير خوشحالي احساس
يې کاوه، مننه يې ځني وکړه.

په دغه ماښام ښوونکي اصف هم ددوي کره راغي، يوغت گل چې
دمبارکي پيغام هم باندی ليکل شوی و، پانې ته يې ورکړ، او په خوله يې
هم مبارکي ورکړه. اوددي سربيره يې دکانکورپه امتحانوکې هم
برياوي وغوښتي.

پانې هم گل ځني واخيستی اومننه يې ځني وکړه.
وروسته يې دکانکورپه باره کې معلومات ورکړل، چې ته بايدله
لسم صنف څه تر دوولسم صنفه پوري ټول کتابونه مطالع کړي، داځکه
چې دکانکورپه امتحان کې ددغه درو صنفو پير سوالونه راځي، داهم په
يادولره چې په کانکور کې خورشتي انتخاب کړي، کيدای شي يوې ته
نه يوې ته کاميابه شي. کچپري تايوه رشته انتخاب کړه، اودهغې
رشته لپاره دي پوره نمرې نه يووړي، نوبيا بله رشته نشي ويلاي کوم
چې تانه وي انتخاب کړي، انتخاب بايد د پيرو شمارو وکړي. پانې هم
ورسره خوښه کړه چې حتماً به دغسي کوم. بس هر څنگه چې ته راته
وايي هغسي کوم.

ته په ژوند کې هر څه کولاي شي. اوته ددرس ويلوارمان لري، ته
به حتماً خپل مقصد ته رسيري. ته پيره لايقه، هونبياره اودښه
فکر خاونده يې. اوبل زه هم هره همکاري درسره کوم. دپيسونم چې
ونکړي. اوما ستاد پيسو بندوبست کړي دي. له کوره اوله خپل
پلار او مور څخه هم بيغمه اوسه، ځکه زه يم اوددوي پير خيال ساتم.

دښوونکي اصف خبرو پاڼه دې ته وهڅول چې رښتيا په ژوند کې
بايد هر انسان خپل ځان يوځای ته ورسوي، خپله اينده پخپله روښانه

جرم او جزا

کړي. د ښوونکي اصف هر ه خبره يې منله، او داددې يقين و چې زما لپاره هر څه کولاي شي.

ځکه هغه له پخوا څخه ورته يو منل شوي شخصيت و. بل پدې بيابنځي باورې شوه چې ښوونکي اصف يې کيدای شي دراتلونکي ژونديو خوږ ملگري جوړ شي، او هغه خپله غواړي چې په مالور تحصيلات وکړي نور نوزه څه غواړم. زه بايد خاص او خاص توجه واخلو درسونو ته وکړم.

ښوونکي اصف به موراو پلار ته هم ويل، چې پر خپلې لور ټينگار وکړي چې خپل عالي تحصيلاتو ته زياته متوجه شي. هغوي به هم د ښوونکي اصف خبره پر ځمکه نه غور ځول. دا ځکه چې هغوي په دې پوهيدل چې يوازي ښوونکي اصف دی، چې له پانې سره همکاري کولای شي. او دهغې دنبه ژوند غوښتونکی دی. اودې پدې هم پوهيږي چې پانه يو ځای ته ځان رسولاي شي. نوبه يې ځکه پانې ته ډير ډيرويل چې تاته چې ښوونکي اصف هر څه وايي هغه منه.

پانې به تسلی وړ کوله چې زه هم هغه کوم، چې ښوونکي اصف راته وايي. اودده هرې خبرې ته ډير ارزښت وړ کوم. له هغه پرته تراوسه چاراسره دومره مرسته نده کړی. په اوس وخت کې د مرسته کولو څوک پاته دي، چې له چاسره مرسته يافتو يوه نيکه مشهوره وړ کړي، داسي هيڅوک نشته. تاسي بيغمه اوسي زه هم هغه څه کوم چې د ښوونکي اصف راته خوښه وي.

له نيکه مرغه چې يوه مياشت لانه وه تيره شوي، چې رياست معارف ته له استراليا څخه د پنځوزده کونکولپاره بورسونه راغلي و، دري دهلکانولپاره اودوه دانجونولپاره. مختلفي رشتې پکښې وې، لکه انجينري، طب، اقتصاد، اداره، کمپيوټر ساينس او حقوق. اوددغو بورسوا انتخاب خپله د شاگردانو په خوښه و.

جرم او جنا

کله چې ښوونکی اصف لدې بورسونو خبرشو، ډیر خوشحاله شو او بل یې دپانې اونا زولپاره دایوطلايي چانس وگڼي. او ددوي ددواړو دغه رشتې خونبې وې. دستي دپانې کورته راغی له هغې سره یې مشهوره وکړه چې په دابورس کې ولاړه شي، ځکه داخوتر کانکور لاینه چانس دي. زما درته دابورس خونبې دی.

پاڼه خودښوونکی اصف په هرې خبرې باور درلود، ورته وویل:
خومره لیري ځای دی؟ اوخومره ډیر وخت؟ ایازه به ددومره لیري مسافری طاقت ولرم؟

_ ولي یې نه لري. ته خو پرته له هغه هم مسافره کیدی، څه نیږدي مسافره اوڅه لیري.

_ زما خودهغه ځای ژبه نده زده.

_ ژبه خواسانه ده، دستي دي زده کیږي. ته خوپه انگریزی لږ لږ پوهیږی. او انگریزی خو بین المللی ژبه ده، هرچېری کولای شي چې خپل مشکل په رفع کړي. څوک چې په یوه هیواد کې اوسېږی، هغه ډیر ژر د هغه ځای ژبه زده کولای شي. په شپږ میاشتې کې دي ټول مشکلات حل کیږي.

_ زه څه نشم کې ویلای. چې ته وایي نویباخوسحي ده. مخ یې موراویلا رته ورواړوي، چې ستاسو څنگه راسره خونبه ده چې زه ولاړه شم؟

موراویلا ریې دواړو ورته وویل:

مونږ به څه ووايو. او تاته خومو ویلي و، چې که ښوونکی اصف هرڅه درته ووايي هغسي کوه. مونږ پدې کې هیڅ نشوویلاي. زموږ اختیار ټول دښوونکی اصف په لاس دي. هغه پوهیږی او کاریږي.

بیانښوونکی اصف پانې ته وویل:

جرم او جنا

دایوطلائی چانس دی، او تاغوندی لایقوزده کوونکولپاره دی، که ته نه ولاړې بیاستا پرځای بله یوه استوې. داسې چانسونه ډیر لږ پیدا کیږي.

پانې ورته وویل:

چې دمور او پلار اوستا راسره خوښه وي، بیاخوزه څه نه وایم. ځمه توکل پر خدای (ج).

_ وارمه خطاکوه. ډیر ژر به دهغه ځای قدر درته معلوم شي. زه به نواوس نازوته ورشم او دهغې کورنۍ به لدې راغلی بورس څخه خبره کړم.

دناز وکره راغی او دنازوله کورنۍ سره یې دا خبره شریکه کړه، چې داسې یوطلائی چانس راغلی دی، کچیري تاسو نازوته اجازه ددې چانس لپاره ورکړي چې خپل لوړ تحصیلات په خارج کې وکړئ؟ هغوي هم لومړی وار خطاوه چې دادومره لیري ځای، دومره اوږده مسافری. دا اختیار یې نازوته پرېښودی چې نازوپوه شه او کار یې. کچیري ددومره لیرې مسافرې توان لري. موږ څه نشو کې ویلای.

نازور ته وویل:

زه څه نه شم ویلای، دا خوښوونکی اصف ته معلوم یږي. ځکه هغه ډیر وخت ښوونکی دی، او ډیر زده کوونکي یې روزلي دي. نو دا که طلائی چانس نه وای بیاخودی په ما پسې نه راتلې. چې دده راسره خوښه ده بیا نو ځم زما هم توکل پر خدای (ج).

دناز وکورنۍ پر ښوونکی اصف ډیر اعتبار درلود، دهغه اعتبار او دنازود خوښي په خاطر یې اجازه ورته ورکړه.

ښوونکی اصف پدې ډیر خوشحاله شو، چې پانې اونا زود و اوږد چانس له لاسه ورنکړ، ځکه ډیر زده کوونکي دلیري ځای

جرم او جنا

مسافري نشي کولاي، بل دوي چې سره يوځاي وي په غره کې به لاخوشحاله وي. له هغه ځايه دستي راغی دمعارف رياست ته او هغو ته يې پاڼه اونا زوور معرفي کړه. رياست معارف هم فورمې ورکړې چې دابه خانه پوري کوي، هم به خپل شپږ دانې عکسونه او د تذکری فوتو کاپياني له دغه ډکوفور موسره راوړي.

ښوونکی اصف درياست معارف دقانون پراساس، ددوي ټولي فورمې ورډکې کړې، او هم يې ددوي د تذکرو فوتو کاپياني راوړي. هلته يې ددوي ټول کار خلاص کړ، او ددوي ترخبره پوري معاطله شو. کله چې دمعارف له خوا ورته خبر ورکړل شو، چې صبابه ټول زده کوونکي مرکز ته ځي او هلته د دريو مياشتو لپاره کورسونه ورته ويل کيږي. کچپري کوم زده کوونکی هلته ناکامه شو، بيا هغه نشي کولاي چې پدې بورس کې کوم چې ورته انتخاب شوي برخه واخلي. دپاڼې اونا زو اخيره شپه وه په خپل کور کې. سهار يې نو حرکت کوي.

دپاڼې مور ډيره وار خطا پدې وه چې لوربه به يې په هغه پردي ملک کې څنگه گذاره وکړي. داپه دې هم بيريده چې هسي نه وي لوريې هلته ورکه شي او بيا يې په ټول عمر ديدور سره ونشي. خو پاڼه پدې پوهيده او خپلې مور ته يې ډيره دلاسا يې ورکوله چې زه نه ورکيږم. زه خو يوازی نه يم نازور اسره ده. اودري نور هلکان دي. اوته خو پر ښوونکی اصف پوره باور لري. ايا هغه ماداسي ځای ته ليږي چې زه هلته ورکه شم؟ خو هيڅ وخت داسي نشي راسره کولاي. دهغه سره زماغم دی.

او هغه زما دراتلونکی دلانسه کيدوپه خاطر داهرڅه کوي. زما زړه هم نه غواړي چې ولاړه شمه اولتاسوڅخه ليږه په پردي ملک کې ژوند وکړم. هلته خودرسونه وایم. ښه دي چې خدمت وکړم. که نور نه

جرم او جنا

وي ددې وطن حق چې ديو مور حق لري. لږ تر لږه هغه پرځای کړم. ته وارمه خطاکوه، چې بنوونکی اصف راته وايي نوبيازه هم دهغه خبره پرځمکه نشم غورځولای. هغه ماته دا قناعت راکړي، چې هلته به ډیره خوشحاله يې، دهغه ځای ډیرښه خلک دي، حکومت يې حکومت دي، دهیچا حقوق ترپښونه لاندې کيږي. په هغوځایوکې دنارینه اوبښځې حقوق سره برابر وي. په زرهاوونښځې شته چې هلته یوازې ژوندکوي. هیڅوک یې مخته نشي دریدلای. مورې ته ولي دافکرکوي؟ هلته خو حکومت شته، عدالت شته، داسي ځای خوندي هغه چې نه پوښتنه شته اونه به دچاپروالري، نه به دچاخواورباندي بدیږي.

مورې! هلته پوښتنه شته، انصاف او عدالت شته، بیانوپه ماڅه کيږي. ته هیڅ مه خفه کيږي.

مورکې! ته هم دعاوي کوه چې خدای (ج) مووطن راجورکړي. لکه نن چې زه له خپل گران هیواده څم پردي ملک ته په تحصیل پسي، دغسي دي خدای (ج) هغه ورځ راولي چې دنوروملکونوڅخه زده کوونکي دتحصیل لپاره دلته راشي.

لکه دانورملکونه چې په پښوولاردي زموروطن هم پر خپلوپښوودریږي.

اودهرچا حق کې معلوم وي، اوله هیچاسره ظلم اوستم ونشي. دهغې ورځې په ارمان یم، زمامورجانې! ته بیغمه اوسه، داسي بیغمه اوسه لکه ستا په څنگ کې چې یم. ته فقط دعاوي راته کوه. ستادعا خدای (ج) قبلوی، اوزه به خپل مقصد ته ورسیرم، ترڅو خپل مظلوم اوبیچاره ولس ته په صادقانه توگه خدمت وکړم.

پانې اومورې ترسهار داشپه په وینښه تیره کړه. مورغریبې يې فقط ددې سترگوته کتل چې بیابه يې ووینم که یا. کله چې ساعت اته

جرم او جنا

بجې شوي نو بنوونکی اصف یې کور ته راغی. وروسته له هغه څخه یې
پاڼه اوناژودواړې ریاست معارف ته راوستلې.

نهم خپرکی

ښوونکی اصف پاڼه اوناوچې کله ریاست معارف ته راغلل، هلته نوورته هغه دري ښوونکي هلکان کوم چې ددغه بورس لپار انتخاب شوي ول، په انتظار ورته ناست ول فقط دوي ته معطل ول، کله چې ټول سره یوځای شول او ټولو خدای په امانی سره وکړ، مخ دمرکز په خوا وروان شول.

په لاره کې لومړي هلکانو خپل ځانونه ورته معرفي کړل، هر یوه خپل نوم ورته وښود. یونظر وبل محمد جان اودریم ثناء الله نومیدی. پاڼې اوناوهم خپل نومونه او ځانونه ورته معرفي کړل.

کله چې مرکز ته راورسیدل، هلته بیا ټول زده کوونکي چې دافغانستان داتوولایتونو څخه راغونډ شوي و، یوځای شول. ټول جمله زده کوونکي څلویښت نفره شول، دیرش هلکان اولس انجونې وې. هلته ټولو زده کوونکو ته په مرکز کې دا وویل شول چې موږ تاسو ته دري میاشتي درسونه وایو، هغه پدې خاطر چې تاسي دهغه ځای له ژبې اودرسونو سره بلد شي.

وروسته له دریو میاشتو له تاسو څخه ازموینه اخیستل کیږي. کوم څوک که په ازموینه کې ناکامه شو، هغه به ددې چانسو څخه محروم کیږي، اونشي کولای چې ولاړ شي. دا پدې خاطر اوس لاتاسي خبرو چې تاسي دلته ډیر زیات کونښن وکړي ترڅوښه نمرې یوسي او کامیابه شي.

جرم او جنا

زده کوونکو ورسره ومنل، یوبل سره ویل کچیري ناکامه شویباخونشوتللاي. دابنه وشوچې مخکې تر مخکې خبرشوو. اوس باید پیره توجورسونوته وکړي. همدوجه وه چې ټولوسهاراومانام دومره کونښن کوي چې حدیې نه و.

کله چې دري میاشتي پوره شوي، ددوي ټولوازمینه شروع شوه. کله چې یې نتیجه معلومه شوه یوشاگردهم نه و ناکامه شوي. هر شاگر دخپله فیصدی پوره کړي وه.

پاڼه اونا زودواړو طب متوسط ته پوره نمرې وړي وي. ثناءالله

انجینری ته، محمدجان اونظر جان اقتصاد ته کامیاب شول.

پاته هغه نور زده کوونکي مختلفو رشتوته لکه، انجینری، کمپیوټر ساینس، اقتصاد، اداره (منیجمنټ) او طب متوسطه ته کامیابه شوي ول. ټولو خدای (ج) ته شکرونه ایستل چې یوهم ناکامه نه شو.

دغو څلویښتوزده کوونکو یوه هفته لابله په مرکز کې تیره کړه. ددوي لپاره یې پاسپورټونه او ویزې اخیستلي.

کله چې یې ټول کارونه هلته په مرکز کې خلاص شول، نوله هوا یې میدان څخه یې حرکت وکړ. لومړې دوبي ته راغلل بیاله دوبي څخه په بل جهاز (طیاره) کې سپاره شول او استرالیا ته ولاړل.

ټول زده کوونکو یې داسترالیا په مرکز سیدنی کې چې جنوبی سیدنی پوهنتون په نامه نومیدی، او ددوي لپاره خاص ځایونه چې په پوهنتون کې ورته پرېښودل شوي وي دوي ته وروښودل او ټول یې ځای پر ځای کړل.

کله چې شپږ میاشتي دټولوزده کوونکو په سیدنی پوهنتون کې تیري شوي. پرته ددرس ویلو څخه داسترالیا دخلکو اوزده کوونکو په خوي او خواص وپوهیدل. وروسته تر شپږو میاشتو څخه هیڅ مشکل نه

جرم او جنا

د ژبې له خوا ورته ونه ددرس ويلو. افغاني استعداد خو ټولې دنياته معلوم دی. په شپږومياشتو کې يې له ټولوزده کوونکو څخه په درسونو کې مخته شول.

اودهنه ځای شاگردانو څه دنورومملکتو څخه چې کوم شاگردان راغلي و هغوي هم لدوي سره پدي خاطر تضاد درلود، چې دوي وگوره اوددوي دومره استعداد. نورخو يې کوم تاوان نشوای ورسولای فقط دابه يې ورته ويل چې خپل هيواد خو يې خراب کړي، اوس غواړي چې زمونږ هيواد خراب کړي.

دا افغاني زده کوونکو هيڅ نه ورته ويل خپل درسونه به يې تعقيبول اودچاد خبرو پروا يې نه درلوده. ټولو توجه درسونو ته کړي وه دابه يې له ځان سره ويل چې ځواب به يې په ازموينه کې ورکوو. په هر صنف کې به چې افغاني زده کوونکی و، په هغه صنف کې نه چاډيري نمرې وړلای شوي اونه اول نمره گي، اونه داسي زده کوونکی پيدا شو چې دوي يې شاته کړي وای.

ورځي اوشپې دي چې افغاني زده کوونکي يې داستراليا په ايالت کې صباکوي. پوره دوه نيم کاله يې ددرس ويلوتيرشول. ددې پوهنتون ټولوزده کوونکو ته له دوو کلوروسته ددریومياشتو لپاره رخصتی وه. هرزده کوونکی کولای شول چې ددریومياشتو لپاره رخصتی وکړي.

دټولومملکتوزده کوونکو اوهم افغاني زده کوونکو دتگ تياری ونيوي چې خپلو کورته وروسته تر دوو کلنو ولاړ شي. خو يوازي پاڼه غريبه وه چې دخپلې غريبی اودکم اقتصاد له وجې ونه توانيده چې خپل خواره هيواد او کورته ستنه شي. دا يې دځان لپاره بهتر وگڼل چې هلته پاته شي اونور کورسونه چې درخصتی وروسته ويل کيدل ووایي.

جرم او جنا

نازوچې کله پانه والیده چې دانه خې نودې هم نه غوښتل چې ولاړه شي او هلته له پانې سره پاته شي. خو پانې دې ته مجبوره کړه چې زه خوددې لپاره نه ځم چې دلته نور کورسونه وایم. که یوارولاړم بیاخو ته پوهیږي چې زړه مې له هغه ځایه نه راځي. اوس لادلته اموخته شوې یم، څوک مې ډیرنه یادېږي. ته پوهیږي درسونه دي هرڅه یې راڅخه هیرکړي دي. کورخوپه میاشت کې له ټولوسره خبرې کوم. هلته کرارې ده ټول روغ او جوړ دي. ښه ده چې دلته خپل دوه نیم ماشتنې کورسونه ووايم. هغه ډیره گټه راته کوي. ته ولاړه شه ستاخوټوله کورنۍ یادېږي.

ښه نوچې داسې ده بیا زه څه وکړم.

پانې ورته وویل:

بس زماله خواڅخه که هرچامي پوښتنه کول، سلامونه مې باندي وایه. بل زه درته یولیک لیکم دابه یوازې او یوازې ښوونکی اصف ته ورکوي هغه یې بیا زمامور او پلار ته رسوي. دایې نازو ته ځکه وویل چې هسي نه وي نازو هم ددوي له رازه اوس دلته خبره شي. دابه داگمان کوي چې دالیک یې دخپل مور او پلار لپاره لیکلې دي. اوبل زموږ کره که ولاړې نوزمامور او پلار ته زماله خواډیر سلامونه وایه. هغوي به زما په خاطر په لاسونو مچوي دابه ورته وایي چې دپانې هلته ډیرسات تیردی او ډیره خوشحاله ده. پدې خاطر چې درسونه ورباندي ډیرو، نه یې شواي کولاي چې راشي. گوره چې دا ډیرو رته ووايه چې زما دلته ډیرسات تیردی. بس دغه کار مې دي چې سرته یې راته ورسوي.

نازو ورته وویل:

داخو ډیر اسانه کار دي. داخو حتما گوم. اولیک به دي ښوونکی اصف ته په خپله ورکړم. ماته به ډیري دعاوو کوي چې په خیر تر کوره

جرم او جنا

ورسیرم. دواړوپه غیر کې سره ټینګې کړي او خدای په امانی یې سره وکړل.

پانې نوپه دادرېو میاشتو کې نور کورسونه اود کمپیوټر پروګرامونه چې دې بیا کولای شول چې خپل هر مشکل باندي رفع کړي وویل. اوداکورسونه اود کمپیوټر زده کړي یې بیا په خپلوشخصی پیسوباندي ویل.

کله چې دري میاشتی تیري شوي. دټولو ځایوڅخه زده کوونکي بیرته پوهنتون ته راغلل اوافغاني زده کوونکي کوم چې تللي و بیره ټول راورسیدل.

ددوي په راتګ سره پاڼه ډیره خوشحاله او هغه ورځ خوبینخي پردې داختر ورځي وي چې خپله ټینګه ملګرې نازویې والیدل. دومره خوشحاله وه چې اندازه یې نه کیده.

له هغې سره یې سترې مسې وکړه اودخپل ګران هیواد، مور او پلار او ښوونکی اصف، اوهر څوک چې به یې ذهین ته ورتلل دهغوي پوښتنه یې ځني وکړل. خوددې چې ډیره یادیده موریې وه. ځکه مورخو ډیره مهربانه اودهر اولادهمرازه وی. پوښتنه یې ځني وکړه چې تامي موروالیده.

نازورته وویل:

ټول مي والیدل. اوټول جوړاوروغ ول. ټولوستاپاره سوغاتونه راکړي دي. ټولوتاته ستاد کامیابی دعاګانې کولي. ټولوویل چې مونږ ستاد کامیابی په هیله یو. اودټولو دایقین وچې ته به دلته هم اول نمره کیږي. ستامور اوپلار مي دواړه ولیدل اویوه غرمه مي ورسره تیره کړه.

بل ستالیک مي خپله ښوونکی اصف ته ورکړ.

پانې ورته وویل:

جرم او جنا

ښه نوستابه ډيرسات تيرشوي وي. خپل ټول خپلوان، دوستان،
موراو پلار، خپله کورنۍ به دي ليدلې وې؟

_ ټوله مي وليدل، ټول مي په ليدوسره ډير خوشحاله شول.

_ خو ک ډير درته خوشحاله شول چې اول يې وليدلې؟

_ ټوله کورنۍ راباندي ډيره خوشحاله وه. خو چې رښتيا درته
ووایم مور می ډيره راباندي خوشحاله شوه بيخي يې زړه ته نه لويدل
چې زه دې ورغلې يم. بی حاله وه له ډيرې خوشحالی څخه. ددې
خبروپه اوريدوسره دپانې له سترگوڅخه اوبښکې راتوي شوي اودايې
سوکه ورته وويل چې مور خونوموروي. اه ښه اوس داراته وويه کله چې
دي زماموروالیده؟ هغې څه عکس العمل وښودستاپه ليدلوسره؟

_ اف وی پانې! داته څه کوي. که ژاړې بيايوه خبره نه درته
کوم. تاراته اوبښکې اوژراساتلي وي؟ زه بيخي يوه کيسه هم نه درته
کوم ژاړه څومره چې دي په وس پوره وي.

_ سمه ده نوره نه ژاړم. ښه اوس نوراته ووايه. دسترگوڅخه يې
اوبښکې پاکې کړې اوبيانازوته غوږشول.

_ کله چې می ستاموروالیده هغه زماپه ليدوډيره خوشحاله
شوه، هغې دافکروکړچې ته هم راسره راغلي يې. ستاپوښتنه يې
راڅخه وکړه چې هغه څه شوه اوچيره ده؟ چې يوارخويې پرداسرمچ
کړم. څومره به يم يادیده.

خومايې خبرې ورنيمي کړي اوورته ومي ويل:

ستادرسونه نه و خلاص شوي، هغې نشوای کولاي چې
راشي. وروسته تردې خبرې ماداگمان کوي چې ستاحال اواحوال
پوښتنه به راڅخه وکړي چې هلته خوشحاله ده نده. خو هغې خپل
پورنۍ مخ ته ونيوی اودومره يې وژړل چې زه يې هم په ژر اراوستم

جرم او جنا

اوماهم ورسره ډير وژړل. په خپل ورتگ يې پنبیمانه کړم چې ولي ورته راتلمه. ماغوبنتل چې دلاسا يې ورکړم نومي ورته وويل:

مورکي پانه پدې خاطر نشوای راتللي چې دهغې ډير درسونه پاته و. هغې غوبنتل چې اول نمره شي. او هغې ماته ويلي و چې زه ډير کوبنبن پدې خاطر کوم چې ماته مي موراوپلار ويلي دي، چې ته بايد هلته هم اول نمره شي. اودهغه ځاي اول نمرگي خو يوڅه نه ډير کوبنبن غواړي. هغه ډيره خوشحاله ده داسي ده اوداسي....

خوزماخبروهيخ تاثیر ورباندي ونکړاوماته يې وويل چې لوري! مابه نه خطاکوی، زه خپله لور بڼه پيژنم چې دخه له خاطر نده راغلي. زه پوهيږم چې هغه ولي نه راتله. ستادموردې خبرې ډير زور را کړ او تر ځمکه يې وايستم. بله بانه مي نشوای ورته کولای چې دهغې اوبسکې ورباندي ودروم.

ستامور راته هرڅه وويل اوماغور ورته نيولې و. ما هم ورته ددې ځای ټولې کيسې وکړي. ماته يې په هغه ورځ دا وويل چې کله بيا بيرته تللي مابه حتماً خبروي. ما هم وعده ورکړه چې هروخت که تلمه نوتا دوي ورځي منخته خبروم. کله چې مي رخصتي پوره شوه نو دوي ورځي مخکې ورغلمه او هغې ستالپاره تحفي تيارې کړي وې هغه يې راته راکړي اوماهم درته راوړي دي.

پانه دمورپه حالت ډير وژړل اوديو ساعت لپاره يې ځان نشوای قابو کولاي.

وروسته تريوه ساعته يې بيا دناز وڅخه پوښتنه وکړه چې په هيواد کې څه حال و. ترقي شوي وه پرمختگ شوي و، حتماً به ډيره ترقي کې شوي وي دادي څه کم دري کاله تير شول.

ناز وورته وويل:

جرم او جنا

ستاسره خومره دوطن غم دی، چاکه وطن ته خدمت کوي نوهغه به یوازی ته یې. ترهرچایې لتاسره دترقی غم دی. څنگه چې پخواوهغسي اوس هم دی. څوک یې پروالري، څوک یې جوړ کړي، دچاسره دوطن غم شته، چیري دي دوطن مینان. ته لیونی شوې یې چې دوطن دابادیدوغم درسره دی، چې نور یې نه ابادوی ته یې څه کوی.

_ ولي یې څه کوم. ته وگوره دلته ورځ په ورځ په هره برخه کې پرمختگ کیږي. ټول ولس یې دوطن په ابادیدوکې ونډه اخلي. ترڅوبه زموږ خلک بیده وي. ترڅوبه دخلکوسره دترقي او پرمختگ غم نه وي، او ترڅوبه دبل وپرمختگ او ترقي ته حیران تللی یو. اخیردوي هم انسانان دي. ترڅوبه دنوروله وسایلو څخه گټه اخلو، او خپله نوییا یوه ستن نشو جوړولاي. افسوس اوافسوس ....

اې نازو! زه دهغې ورځې په ارمان یم چې زموږ په هیواد کې دهیڅ شي کمی نه وي. ټول دضرورت وړتوکی مویه خپل هیواد کې دخپل هیواد تولیدات وي. اوله هیوادومونوروهیوادوته تولیدات صادرشي. موږ هرڅه لرو او هرڅه کولاي شو. خودکار او مسولیت څوک ولي نه پیدا کیږي. اخیر ترڅوبه دغسي بې وزله اوبې وسه یو. ترڅوبه مونوروته دخیرات لاسونه اوږده کړي وي.

_ اف پانې! زما پرسردي درد کړل. ته اوس دادافسوس او ارمان خبرې مه کوه ماته. راشه چې خپل راوړي سوغاتونه درتسلیم کړم.

لسم څپرکی

په ښار کې پوه نوې واقعې شوي وه. پریوې دوولس کلنه انجلۍ تیرې شوي و. په ټول ښار کې غوغاوه، شکایتونه وه، نارې وې ټولو پر حکومت نیوکه کوله، چې حکومت خود ټولني خدمتگاروي خوزمو پر حکومت پر ملت ځان ساتي او خپله ملت ته هیڅ نشي کولای. ټولني ته یې هیڅ گټه نده رسیدلي. مجرمین ورځ په ورځ زیاتیري او یوه هم په سزانه رسیږي.

کاراهل کارته نه سپارل کیږي. خپله وظیفه سرته نشي رسولای. معاش اخیستلو ته تیاروي او کار کولو ته نه. چې کارنشي کولای بیا خومعاش هم مه اخلي. دامعاش هم مجرمینو ته ورکوي او هغو ته دا وایاست چې موږ هم درسره شریک یو. نور مونږ په کراره نشو کښنستلی. مونږ له مجرمینو څخه په تنگ راغلي یو، مونږ مجرمینو ته سزا غواړو، له حکومته کار غواړو، حکومت باید زموږ له مشکلاتو څخه ځان خبر کړي، مونږ د ظالمانو له ظلم اوستم او دهغوي له پنځې څخه وساتي. باید دهغوي مخنیوي وکړي. که حکومت دا کارنشي کولای بیادي له حکومت کولو څخه لاس واخلي چې موږ یې خپله وکړو.

دا د خلکو غوغا او لاریونونو دومره زور وکړ چې هره ورځ به مظایرې وې او د ښار ټولي لارې به بندي وې. لاریون کوونکو به دولایت

جرم او جنا

مخه، د قومندانۍ مخه، او د ملي امنيت مخه نيولي وه پر دوي به يې داسي تورونه لگول او د ډبرو بارانونه يې باندې جوړ کړل.

ټول اورگانونه د حکومت دومره ورسره په تکليف شول چې له اندازې يې خبره ووته. د دوي مخه يې هم نشوای نيولاي. ځکه دعوام زور يې له خدايه (ج) بل هيڅ ستر قدرت نلري. ځکه احساسات يې راپاريدلي وي. د ځان او ژوند پروا نه لري. او دخپل حق غوښتونکي وي. د حکومت ټول اورگانو ورته دا وعده ورکړه، چې دا ځل تاسي مو پرېرېږدي. موږ به دي وروسته ستاسوپه غوښتونو عمل کوو. له تاسوسره دا وعده کوو، چې وروسته لدې څخه به هيڅ چيري يو کوچنی جرم لاونه شي. کچيري وشوهم موږ به حتماً مجرم ټينگو او د قانون منگولو ته به يې سپارو.

موږ لدې وروسته د جرم په مقابل کې سخت اقدام کوو. تاسي به هم راسره همکاره کوي. ځکه حکومت خو پر رايه جوړ او اباد دی. کچيري تاسوله موږ سره ملگرتيا وکړي، نو په يوه ځای کې به نه جرم کيږي او نه به له چاسره بې انصافي. تاسوته دا وعده درکوو، چې که موږ په خپل کار کې پاته راغلو، له خپلو وظيفو تيرېږو، او تاسوته دا چاري پرېږدو. تاسي پوه شي او حکومت داري مو.

لاريون کوونکو به ورته ويل:

چې که دغسي تاسو وکړل موږ ستاسوسره هر رقم همکاري ته تيار يو. موږ هرې قربانۍ ته تيار يو. خو چې تاسوله مجرم سره هغه څه وکړي چې په قانون کې ورته ټاکل شوي وي. داسي ونشي چې مجرم ونيول شي او بيا ته د پيسوپه مقابل کې خلاص شي. مجرم گنهکاره وي او گنهکاره بايد سزاو ويني. موږ دا ځل ستاسوپه راکړي و عدو باور کوو. کچيري دغسي ونشول بيا موږ به کراره نه کښينو. موږ نه

جرم او جنا

غواړو چې خپل پنځه زره کلن تاریخ ترپېښولاندي کړو. په مورکې دغومره دم شته چې حکومتي چاري پرمخ یوسو.

د دولت پدې وعده ورکولوسره لاریونکونکوله غوغاوشورڅخه لاس واخیستي، او حکومت یې پرېښودي خپل کارته.

د دولت هم خپل ټول اورگانونه سره یوځای شول اوسره کښینستل په خپلوکې یې دافیسله وکړه چې نوره په کراره نه کښیني. دجرم، دفساداورشوت، دامنیت په مقابل کې جدي هڅې کوو. دجرم مخنیوي به کيږي. مجرمینوته به سزاورکول کيږي. مجرم که هرڅوک وبايدخپله سزاوويني.

که ددولت کوم چارواکی له مجرمینوسره پټې اړیکې درلودې، له هغه سره بايدترټولوسخت چلند، ترټولوسخته سزااوترټولوسخت مجازات شي. ترهرڅه له مخه زموږاوستاسولومړی داکاردی چې هغه مجرم ونیسو کوم چې پرهغې کوچنی انجلی یې دري ورځي مخکې جنسي تیري کړي و.

داځکه چې په دي سره به بیرته دخلکواوولس په زړوکې ځای پیداکړو. زموږپه ورکړووعدوباندي به باوروکړي. خویوه خبره داده چې موږبه څنگه دامجرم پیداکوو؟

ددوي له منځ څخه امیرصاحب جینایې چې فضل محمدنومیدی اونوی مقررشوي و، دوي ټولوته یې داسي وویل:

داکار زه کوم په ماږه لري. تاسي ټول بیغمه اوسي. زه همیشه لومړي په هرځای کې له داسي پېښې سره مخامخ کيږم. تاسي په ماباوروکړي چې زه هیڅکله په خپل کارکې نه یم ناکامه شوی. زه تاسوته پوره ډاډرکوم چې زه به مجرم ستاسوحضورته لاس تړلی ودروم.

جرم او جنا

کله چې امیرجینایی داخبره وکړه ټول ورته راوړل شول، ورته وویل:

داکارستاپرته بل هیڅوک کولای هم نشي. هررقم چې کيږي داکارژر ترژره وکړه. مورټول لدې عذابه خلاص کړه. مورته به هم یوه داوړوپزه شي.

امیرجینایی هم دستي ددوي له مجلسه راوړل شو اوراغي روغتون ته په هغه انجلی پسی په کومې چې تیري شوي و. په روغتون کې ورسره څلورنفره ساتونکی و. هغه یې داطاق دباندي ودرول اوخپله دهغې مظلومي انجلی اطاق ته ننوتی.

هلته یې له انجلی سره دهغې پلار، ورور، اومورناسته وه. ټولوته یې سلام وکړ اوخپل ځان یې ورته معرفی کړ. وروسته له هغه څخه دانجلی پلارته یې وویل چې زه غواړم ستادلوره څخه تحقق وکړم. کوم چاچې پردې ظلم کړي دی. هغه به انشاء الله دخدای (ج) په زورپیدا کوم اودقانون منگولوته یې سپارم.

دانجلی پلارورته وویل:

تراوسه له کوم مظلوم سره مرسته شوي ده چې ته یې زموږ سره کوي. مور، مظلومان یواوزموږ بڼه هیڅوک نه اوري. مور، په درواغومه غولوه. ستاهمدردی مورته هیڅ گټه نکړي. ورځه په مخه دی بڼه شه. مور، نه غواړو چې مجرم ته سزاوړ کړو، مونږ مجرم بڅښلی دی.

امیرجینایی ته چې یې کله داسي وویل نوښه دي وچې له ډیري خواشني څه یې وهلی وای، ورته وویل:

زه دهغوو له جملې څخه نه یم چې دمظلومانو بڼه نه اوري. ماپه خپل ژوند کې څوک ندی غولولی. نه تاسوته په درواغو وعدې درکوم. زه ترهغه پوري کرارنه کښینم ترڅومي ستادلور مجرم ته سزانه وي ورکړی. پوه شوي که یا؟ ته څنگه پلاریې چې هغه مجرم ته

جرم او جنا

سزانه ورکوي. ته نه غواړي چې ستادلور سره خويې ظلم کړې دی، خو که صباهغه بیا پر نوروانجونو تیري وکړی یا؟ که ته دنورو انجونو پروا نه لري. مجرم اوغل دواړه یو خاصیت لري، چې یو اراموخته شوی یا راگرځول یې ترهغه وخته پوري مشکل وي ترڅو سزایې نه وي لیدلې. اخیر ته دي دالور ته وگوره. ایاستا پر نورو پلرونو زړه کیږي؟ ایاتا خپل دردندی احساس کړی؟ ایاستا په زړه یې داغ ندی درجوړ کړی؟ ایاته نه غواړي چې داسي ظالمان ورک کړي؟ ایاته نه غواړي چې هغو ته سزا ورکړي؟ زه داسي یوشخص یم. اوس که زما په خبرو دي باور کیږي، نو ما پرېږده چې دلورڅخه دي تحقق وکړم. زما هم ستالور لکه خپله لور چې مي وي. که زما په لورهم چا د ظلم کړی وای. نو دغومره به باندي خوابدی او غمگین وم، لکه نن چې یې ته غمگین کړی یې..

دانجلی پلار چې دامیر جینایی څخه دا خبرې واوریدي، نوزړه ته یې ولويدل چې داددروا غواو دوکې سپری ندی، ورته وویل:

امیر صاحب! دا چې ته دومره په خپل وطن مین سپری یې، نو درته دا اجازه درکوم چې زماله لورڅخه تحقیق وکړي. که ستا ماسیوا بل هرڅوک راغلی وای، ما به دا اطاق ته نه وای راپرايښی. دا ځکه چې دمظلوم پروا اوس هیڅوک نه لري. په هرځای کې مظلوم، غریب او بې وسه زورول کیږي. حقوق یې له پښولاندي کیږي. په سپکه ورته کتل کیږي. په حق کې یې خیانت کیږي. په تاځکه باور کوم چې تادرد احساس کړی دی. اوته ددرده خبریې، ته ددرد په معانا پوهیږي. مور له اطاقه وزو. ته پوه شه زمالور او تحقق. دا خبرې یې امیر جینایی ته وکړه اوله اطاقه څخه ټول راووتل.

جرم او جنا

امیرجینایی له انجلی، خخه پوښتنه وکړه. چې وار خطا کیره مه. زه درسره مرسته کوم. ستاسره چې هرڅه شوي دی هغه ماته گوته په گوته ووايه. زه به پوښتنه درڅخه کوم، ته ځوابونه راکوه. مظلومي انجلی هم دسریه ښورولوامیرجینایی ته دنبه ځواب ورکړ.

لومړی پوښتنه یې ځنی وکړه. چې ستانوم څه شي دی؟ مظلومي انجلی په داسي حال کې خپل نوم وروښودی چې په سترگو کې یې ډنډې اوبنکې ولاړې وې، او په کښته اواز سره ورته وویل، چې فوزیه.

— ستاهمکاری ته زه ډیر ضرورت لرم. ځکه زه بیا په ډیره اسانې سره هغه مجرم ته لاره پیدا کولای شم. ښه ته غواړی چې هغو مجرمینو کوم چې لتاسره دا ظلم کړي دي، زه هغوي په سخته سزاوړسوم.

— هو غواړم یې. زه غواړم چې هغه ژوندی په ځمکه ښخ کړي. او په دې ویلوسره یې دومره په زور او دومره په ارمان وژړل چې که د ډبرې زړه دچا وای هم به باندي ژړلي وای.

بله پوښتنه یې ځنی وکړه چې دا واقعه څه وخت اوڅنگه پېښه شوه؟

فوزیې ورته وویل:

تقریباً پانواؤ کم دری بجې به وې. کله چې زه له ښوونځی څخه دکور پر لور روانه وم.

— دوي څونفره و؟

— درې نفره و. دوونفرو یورقم ته خولي پرمخ اغوستي وې، چې یوازي سترگې یې معلومیدي. اودادریم نفر چې و، هغه بیا په یودسمال

جرم او جنا

چې مول يې ورباندي وهلی اومخ يې کې پټ کړی و. مایې له مخه څخه دسما لیرې کړ. اوومي پیژندی.

امیرجینایې چې کله دفوزيې څخه داخبره واوریده. ډیر خوشحاله شو. صبريې دفوزيې خبروته نشوای کولای. دستي يې پوښتنه ځني وکړه. څوک وچې تاغغه وپیژندی؟ دکم ځای دی؟

کوربي زموږ په کلی کې دی. شیرجان نومیري، زموږ دکلی دخان زوی دی.

هغه نوردوه نفره دي وپیژندل؟

يا هغوي مي ونه پیژندل.

ته شیرجان پیژندلې؟

څه ووايم. خوزه يې پیژنم.

له شیرجان سره خوبه موکمه مدعانه درلوده؟

يا هيڅ مدعامونه ورسره درلوده.

څوک درباندي خبر شول. چې له تاسره داسي شوي و؟

زه هلته بهوښه پرته وم. کله چې په هوبښ راغلمه. نومي ډیرې ژړاوي اونارې وکړي. چې یولاروی مي بزغ اوریدلی و، هغه ترخپله کوره په شاه راوستم. له کوره څخه بیاپلاراوورومي دلته روغتون ته راوستلې وم.

- ته نوره بیغمه اوسه. زه به هم ددوي خوښ شم. داسي سزابه ورکړم چې په عمر يې نه وی لیدلی. ته به يې له حاله خبره شي. ټول به ورڅخه عبرت واخلي. هيڅوک به بیاداسي له چاسره نه کوي. لکه دوي چې له تاسره وکړل.

امر صاحب! که دي سزاور کوله. نوژوندي يې په ځمکه ښخ کړه چې ټوله دنیا يې وويني. اونورددوي په لاره روان نشي.

جرم او جنا

_ بس زماگراڼې! دا وعده درسره کوم چې ستادهرې اوبښکې، ستادهر فریاد بدل به ځني اخلم. تر هغو خویې په والا که پریرېدم تر څو ستا و استاد کورنۍ زړه نه وي باندي یخ شوي. دغسي یې چیري پریرېدم. او! بله خبره تاخوبه دشیرجان په اړه چاته څه نه وي ویلي؟

_ یوازي پلاراو ورورمي په خبردي. هغوي ماته ویل چې گوره هیچاته دهغه نوم وانخلې. زه خویې دهغه دنوم ښودلو څخه منعه کړې یم. خو مایوازي تاته وویل.

_ شاباس. چې بل چاته دي ویلي ندي. تاته خوبه شیرجان اونور ملگرو یې څه نه وي درته ویلي؟

_ راته وویل. چې که پدې اړه دي چاته څه ویلي و، یادي څوک راباندي خبر کړي و، تا وستا ټوله کورنۍ به مړه کړو. هغه څه به درسره وکړو چې تر اوسه له چاسره نه وی شوي. خو ما هلته ورته وویل:

همداوس مې مړه کړې. زه نور ژوند نه غواړم. نو به څوک درباندي خبریږي هم نه. خودوي ظالمانوز ما خبره ونه منله په مایې خندل اورا څخه ولاړل په خپله مخه.

امیر جینایی دفوزیې پرسرلاس راکښ کړ او ورته وویل:

ته دهغوي په خبرو پسي سرمه گرځوه. هیڅوک به تا وستا کورنۍ ته یوه زړه تاوان ونه رسوي. چې زه یم، هیڅوک په بدنظرنشي درته کتلاي. زه اوس درڅخه ځم. ددې خبرو په ویلوسره له اطاقه ځني راووتی.

دشیرجان په لټه کې شو. پوښتنه پوښتنه تر څو شیرجان یې په خپل کور کې پیدا کړ او لاس تړلی یې قومندانې ته راوستی. شیرجان چې هرڅه زارې او عجز ورته وکړ چې ماڅه کړي دي؟ په څه گناه موزه دلته راوستلی یم؟ څه شوي دي؟

امیر صاحب فضل محمد ورته وویل:

جرم او جزا

زه ددې ټول بنارامیرجینایی یم. ته پوهیږی چې دجینایی کوم کارونه له غاړې وې؟

شیرجان ورته وویل:

پوهیږم چې جینایی کارونه دي له غاړې دي. نویاپه ماشه کوي. زه خویوتجار یم اوخپل تجارت کوم. له ماشه غواړي چې دلته موراوستلی یم. زمايې له جینایی کاروسره څه.

— ښه ته یوتجاریې اوته له جینائی کاروسره هیڅ ټراونلري. ډیرهوښیاریې. ته پوهیږي مابه ستاپه رقم څومره هوښیاریانوته دخپل جرم سزاور کړي وي. په لومړی سرکې ځان یوې اوبلې خواته کوي. دانه منې چې مادي یوحادی جرم کړي وي. خوزمامنگولوته څوک راغلی دي بیایې حادی څه غټ جرمونه یې قبول کړي دي. اوس به درته ووايم. ته یوډیرغټ مجرم یې. اوتاډیرداسي کارونه کړي دي چې دکولونه دي. مادي ته مه مجبوروه چې له زورزیاتي څخه کارواخلم. خپله خپل جرم قبول کړه.

— دڅه شي جرم قبول کړم. څه جرم مي کړی دی. زه په هیڅ جرم نه یم خبر. زه وگوره او جرم کول. کیدای شي چې دابه ستایوه سهوه وي. جرم به بل چاکړی وي، سزایې ماته راکوی.

— گوره مامخکې هم درته وویل چې مادي ته مه مجبوروه چې زه له زورزیاتي څخه کارواخلم، وروسته به خپله راته ووايي، چې دا جرم ما کړي دی؟

— نوزه څنگه ووايم چې جرم مي نه وي کړي او ووايم چې هوزه مجرم یم اوهر جرم چې شوی دی هغه ما کړی. زه څنگه دبل چا جرم په ځان قبول کړم. چې مجرم نه یم بیا څنگه ووايم، چې زه مجرم یم. هیڅکله به دا جرم پر ځان قبول نکړم. ته چې هرڅه راسره

جرم او جنا

کوي، وکړه. زما خولاسونه درته تر لې دي هېڅ نشم درسره کولای. اوته مي ولي دبل په جرم نيسي.

_ ښه نوچې داسي ده. بياخوزه په خپل کار تر تاديرو هېرم. چې ځان مجرم نه گڼي. خپله به راته ووايي. جرم وکړي او ځان ناگمانه کړي چې څه څوک راباندي خبريږي. ټول ښار به درباندي خبر شي. که تاداسي گمان نه کاوي چې حکومت دي وي دولت دي وي. څوک به زما څخه پوښتنه کوي. څوک شته دپوښتنې کولو.

_ ماته خو جرم راوښئ چې دچاپه جرم مور او ستلی يم.

_ ته تراوسه په خپل جرم نه يې خبر، خيرزه بدی ورباندي خبر کړم. تاديروي معصومي انجلي چې فوزيه نومیده اوستاسودکلی د عبدالغفار غريب لور ده. تا اوستادو و ملگر و پر هغه غريبې هغه څه کړي و، چې نه په اسلام کې شته، نه په کفر کې. بيخي دانسانيت له چوکاټه وتلی کارو چې تاسو کړي و.

کله چې يې دامير جينايي څخه دفوزيې نوم واوریدی نو پوه شو چې رازيې افشاشوي دی. رنگ يې تک سور شو خو! دهغه سربيره يې ځان ناگمان واچوی چې زه نه پوهيږم چې له هغې سره څه شوي دي. هغه څوک ده. چاڅه ورسره کړي دي.

_ ښه نولاتراوسه دي عقل سرته ندی راغلی. دفوزيې له پيژندلو څخه انکار کوي؟

_ فوزيه څوک ده. زه بيخي دفوزيې په نامه څوک پيژنم لانه. زه به يې درپه ياد کړم. له نن څه دري ورځې مخکې ته اوستانوردوه نفره ملگري، پريوه مظلومي، بې وسې اوبيچاره انجلي چې فوزيه نومیده. هغه دښوونځي څخه کورته روانه وه. تاسوپه لاره کې هغه په زور موټر ته پورته کړه او ااحتطاف مو کړه. وروسته موبيا هغه څه ورسره وکړل کوم چې ستاسودوحشي نفس خواهش و.

جرم او جنا

ایادهځې مظلومې اینده مو په نظر کې نه و؟ ایادهځې معصومیت او مظلومیت مو په نظر کې نه و نیولې؟ ایانسانیت او شرافت مو په نظر کې نه و نیولې.

تو! لعنت دي درباندي وي په داسي کار کولو کوم چې تاسو کړي و. نور نو پوه شه، ځان ناگمانه مه اچوه اومه زما عصاب راخرا بوه. خپل جرم قبول کړه او هم خپل دوه نور ملگري کوم چې درسره و هغوي هم راوبښه.

ته چې هرڅه راباندي وکړي خو زه بيا هم وایم چې دا کارماندی کړی. اونه به زماله خولې څخه اقرار واورې. ته پوه شه او کار دي هرڅه راباندي کولاي شي.

بڼه نوپه سمه خونه وايې. اخيردی مجبوره کړم چې له زوره کارواخلم. هم به اقرار وکړی هم به سزاو زغمې. خپلو څلورو عسکرو ته يې قومنده ورکړه چې نظارت خانې ته يې بوزي چې درڅه يوه ثانيه بيده نشي او خوراک او څيښاک هم درڅخه ونکړي تر هغو پوري څو اقراريې نه وي درته کړي.

او تاسي به ورته دوه دوه نفره په فیره ولاړ یاست. دغه مو کار دی بل به هيڅ کار نکوي له هره کاره خلاص یاست.

عسکرو هم دغسی ورسره وکړل. په نظارت خانه کې يې واچوی. په لاسونو او پښو کې يې ځنځرونه ورته واچول. يو عسکر دننه په نظارت خانه کې لده سره و، او بل دنظارت خانې په دروازه کې ورته ولاړ ولاړ و. پوره اته څلويشت ساعته تیر شول چې شیرجان خپله حوصله له لاسه نه وه ورکړی او خپل مقاومت يې وکړ. خو وروسته تر اته څلويشت ساعته يې هره شيبه د زغملو توان له لاسه ورکوی. عسکرو هم نه خوب ته پرېښودی اونه يې دده بيا ځايو خبر و ته غوږ نيوي. دابه ورته ويل چې

جرم او جنا

موربه ته بغير له اقرار کولوڅخه بل هيڅ وايه. اقرار وکړه موربه هم لدې مشکله خلاص شوته به هم.

شیرجان فکر وکړ چې دوي رښتيا وایي، زه به ترڅو داسه زغمه. نور یې زغمل دتوانه ووتل اوله ځان سره داویل چې پرېرېدي څومي ترهغونه، څومي اقرار نه وي ورته کړی. نو یې عسکرو ته وویل:

نورمي پرېرېدي زه خپل اقرار درته وکړم. ماخپل جرم قبول کړ. عسکرو ورته وویل:

ستا هغه نوردوه ملگري څوک دي. هغوي هم راته وښيه. نوبدی پرېرېدو.

خوشیرجان دهغوي له ښودلوڅخه ډډه کوله. چې تاسي هرڅه لمانسره وکړي. هغوي په دې کار کې لمانږته نورهيڅوک هم نه ول. دادرواغ دي چې زمانسره نوردوه ملگري و. زه یوازې وم اوما یوازې دا کار کړی و. عسکرو ورته وویل:

موربه هرڅه خبر یو. ته چې خپل ځان ته سزاور کوي او هغوي ته نجات ورکوي دا خوبیه له ځان سره ناانصافی کوي. چې ته سزاوینی هغوي کړا او خوشحاله وگرځي. ته وگوره چې نن ستادريمه ورځ ده چې ته دلته یې. هغوي خودي پوښتنه ته لانه راغلل. هغوي خوداسي ملگرتیادرسره وکړه اوداددوي ملگري وه چې له تاسره یې کوي. ته لاهغوي ته نجات ورکوي اولاملگرتیا ورسره ساتی. ته وگوره ستاهغه نورملگري. ته یې څومره پروالري اویوهغوي دي چې هيڅ پروادي نلري. موربه هم ستا اقرار امیر صاحب ته ورسوو. اودابه ورته ووايو چې هغه خپل جرم پر ځان قبول اودخپلوملگرو دښودلوڅخه یې ډډه کړي.

جرم او جنا

شیرجان ته چې يې دا خبرې وکړي. نوله لږ ځنډوروسته يې دافکرو کچې رښتياز ماسره مي ملگروهيڅ ملگرتياونکړه. که نورڅه نه ويوه پوښتنه خوبه يې راباندي کړي واي. اه نوزه بياولي هغوي وژغورم، ولي ورسره ملگرتيا وکړم. زه بايد هغوي هم په لاس ورکړم، که نورنه وي يوازي خوبه نه يم، دوي به هم راسره وي. دستي يې عسکروته وويل:

ماته امير صاحب راوئ. زه اقرار ورته کوم.

عسکرو ورته وويل:

يوازي خپل اقرار ورته کوی او که هغه نور ملگري دي هم ورنښي؟

هغه هم ورنښيم. تاسي فقط امير صاحب ماته راوئ.

عسکرو هم امير صاحب ته خبر ورکړ چې شير تاته اقرار کوي. هغه

هم بې له ځنډه ورته راغی، ورته وويل:

چې عقل دي اوس سرته راغی. مادر ته ويلي وچې ځان ته سزاه

ورکوه. ښه اوس نوراته ووايه چې څنگه مودا کارو کړ او هغه دوه ملگري

دي څوک دي؟

موردرې نفره ملگري يو. يو خوزه خپله يم، دوهم دوکيل صاحب

زوی مرجان، دريم نفر محمدزی. مونږ په دريوسره داکارو کړ. کله چې

مودا کارو کړ نوماته مرجان هغه وخت هم داوويل چې راځي دانجلي

مړه کړو. خوماددې کارمخنيوي وکړ، خو هغه بيا بيا غوښتل چې مړه يې

کړې اودابه يې ماته ويل چې ته پدي نه پوهيږي. دا بيا مونږ ته

در دسر جوړيږي. مامخکې هم له دوونورو انجونوسره چې يوه پاڼه اوبله

نازونوميده، له هغو سره موداسي وکړل او ژوندی

موپرينبډې، بيا هغوي در دسر راته جوړې شوې، اونيردي وچې

سزاراته راکړل شي، خودر شوت په ورکولوسره وژغورل شوو.

جرم او جنا

خومايي هلته په خبرو باورونکړ او فوزيه موژوندي پريښوده. زه
څه خبروم چې دانجلي به تاسي خبروي.

_ اياته په نور وجر مونو کي هم ورسره ملگري وي؟

_ ياماتراوسه په بل جرم کي برخه نده اخيستي. خو هغه به ماته
ډيرويل اوما به ورسره ملگرتيانه کول. نه پوهيرم چې
دچازارو وهلم. خواصلي مجرم مرجان دي هغه په ډيروجرموکي لاس
لري.

اميرجينايي چې دشيرجان څخه داخبره واوړيدل. حيران پاته
شواودستي يې په مرجان او محمدزي پسي خپل عسکر واليرل.

دواړه يې لاس تړلي دامير صاحب اوشيرجان مخ ته ودرول.

دواړوچې شيرجان واليدي ډيروارخطاشول. ځکه پدي وپوهيدل
چې ددوي رازافشاشوي دي. خومرجان له ځان سره وخنډل چې څه
داکارخوماته اسانه دي. پلارمي شته هغه مي له هرمشکل څخه
خلاصوي. ډيري پيسې به ورکړم. خوڅنگه چې يې فکرکړي وهغسي
ورسره ونشول. نه يې دپلارمرستي کم ځای ورته ونيوي اونه ورته
ډيروپيسو.

ددريوسره دوسيه چې دوي اعتراف باندي کړي وله جينايي څخه
څارنوالی ته واستول شوې.

يوولسم خپرکی

يوه ورځ دسهاراته بجې وې چې ښوونکی اصف دکورڅخه دښوونځۍ پر لور روان و. په لاره کې دووانجونوچې يوه يې تقريبالس کلنه اوبله يې نهه کلنه وه، چې لده څخه يې دخيرات غوښتلوغوښتنه وکړه اوورته وويل:

کاکامورغريبان يو.له مورسره يوڅه مرسته وکړه موردادوي ورځي کيږي په وچه ډوډۍ څکه نده کړي.

ښوونکی اصف چې له دوي څه داواويدل دستی يې له جيبه ورته شل افغانۍ راوايستې يوې ته يې هم لس افغانۍ ورکړي اوبلې ته هم.دپيسوله ورکولووروسته يې ورته وويل:

گورې نن خوموداکاروکړخوچې بيايې ونکړي.زه درباندي پوهيږم چې تاسوهرچاته داسي درواغ واياست اوپه درواغوپيسې ځني اخلي.

ځې نورموپه مخه ښه.تاسي خوهورښياري انجونې ياست داکاربيامه کوي.

انجونوچې له ښوونکی اصف څخه پيسې واخيستي په خپله مخه ځني ولاړلې نه يې دهوځواب ورکړي نه يې ديا.

ښوونکی اصف له ځانه سره افسوس وکړ چې داخوددې انجونو گناه نده،اونه دوي په دې پوهيږي. اصلاًدايې دکورنۍ گناه ده چې کوچنې انجونې په خيرات ټولولوپسي ليري. دوي خوبي عقلاني

جرم او جنا

او کوچنياني دي يوڅوک نه يوڅوک به ورته خيرات ورکړي، خو کله چې بيا پيغلي شي خيرات ټولول يې عدت گرځي. او يو حديث شريف دى چې عدت نه پرېښودل کيږي. يوڅوک به پيداشي چې دوي ته هغه وخت هم خيرات ورکړي خو يو بيا داسي څوک هم پيدا کيږي چې دخپل نفس د خواهشاتو د پوره کولو لپاره دوي ته دومره پيسې ومني چې دوي دهغه پيسو په مقابل کې چاته ځواب نشي ورکولاي. دخپل اينده ژوند پر واد پيسو په مقابل کې نلري. ځکه چې له دوي څخه شرم او حيا په کوچنيوالي تللای وي. دوي خو په پيسو موخته وي، اوله هر شي څه ورته پيسې ارزښت لري.

په دغه چورت کې ورک و ترڅو ښوونځی ته راوړسیدی. او په کوم صنف کې به يې چې درس ورکوي، نو دا خبره به يې ورته يادول، چې که گاوندېان مووي يا موخپلوان وي يا مو شناخته وي، که لويان وي که کوچنيان وي له سوال کولو، خيرات ټولولو يې راگرځوي. که دوي نه راگرځيدل نو تاسي به دا ورته وايست چې که نور نه وي په کوچنيانو خو يې مه ټولوي. لويان کې يې ټول کړي بيا هم خير. که يې درسره ومنله خوښه ترښه که يې نه منل ستاسو خوښه غاړې نه وي باندي بندي. ويل يې پر مونږ عمل يې پر دوي.

زده کوونکو هم ژمنه ورسره وکړه چې مونږ به حتماً دا کار کوو. مونږ ډير داسي هلکان اوانجونې ليدلي دي چې په بازارونو کې خيرات ټولوي. بل هيڅ کار نه کوي اونه بل کار لري هميشه خيرات ټولوي.

رښتيا هم چې داد ټولني بدنمي ده، اود ادهرچا ايمانې او وجدانې وظيفه ده چې ددي کارمخنيوي وکړي. هيڅوک دي يوقر خيرات ټولولو ته پري نږدي. بايدمخکې له مخکې هغه کسان چې د دولت او شتمنۍ خاوندان دي هغوي دي له بې وزلو او غريبانوسره مرسته

جرم او جزا

و کړي. پردوي دي پوښتنه وکړي، له دوي سره چې يې هررقم همکاري په وس وي ورسره وي کړي، ترخودوي له خيرات ټولولوڅخه راوگرځي. هم به موټولنه له بدنامۍ څخه راوگرځي هم به دشتمنوخلکومال حلال شي هم به ورته داخيرت لپاره دغه مال کوم چې يې په غريبانو، بې وزلو، محتاجانو ویشلی دي ورته توبه وي. دغه به په اخيرت کې دوي ته سرمايه وي.

داسلام سترپيغمبرحضرت محمد^(ص) فرمايلي دي چې که هرشتمن، دولتمن پر بې وزلورحم او ترحم وکړي، ياله خپل فرض شوي مال يعني ذکات څخه خپله حيثه پرغريبانوتقسيم کړي، په ټوله دنياکې به يوغريب وږی اومسکين نه شي پاته. يوبل حديث شريف هم دي چې وايي ته دځمکې پرمخ کوم خلک چې دي لورينه وکړه اوهغه چې په اسمانونو کې دي هغه به پرتالورينه کوي.

ددولسم خپرکی

ښوونکی اصف ته چې کله دپانې لیک ورسیدی، ډیر ورباندې خوشحاله ودستی یې له پاکته راوایستی او په ویلویې شروع وکړه چې پانې په لیک کې ورته لیکلی و.

د قدر او عزت وړ محترم ښوونکی صاحب!

خپل دمینې او محبت څخه ډک سلامونه ستاسپېڅلي حضور ته وړاندې کوم. سلامتی دي له لایزاله خدای (ج) څخه همیشه غواړم وروسته له سلامه څه زه پوهیږم چې له ماسره ډیره زیاته مینه لري، دومره مینه خوراسره لري چې زه خویې هیڅ تصور نه شم کولای. یوازینی کس ته وي چې زما ژوند دي له تاریکو څخه وژغوري اوماته دي درنګانو او خوشحالیو څخه ډک ژوند ستا په برکت سره راپه برخه کړ. زه ستا څخه ډیره مننه کوم، ستا بڼه به زه هیڅکله په هیڅ رقم سره ادانکړم. داستا برکت دی چې زه نن دې ځای ته رسیدلې يم. که رښتیا درته ووایم دومره ډیرمي یادېږی چې ستا یادیدل مي د لیونتوب تر حده ورسوي. خودا بڼه مي بیا کړي دي چې کله راتلم ستا عکس مي له ځان سره راوړی و، هغه په زړه پوري تینگ ونیسم ورته وژاړم وژاړم تر څولې مي زړه په کرار شي. نه پوهیږم چې دا څه تاثیر دی. ته باور په خدای (ج) بیایې په ماو کړه چې که ورځ وي که شپه وی له یاده مي نه وزی، په یاد یاد مي یې... دابه درواغ درته معلوم شي چې تر خپل پلار او مور مي ته ډیر یادېږي.

جرم او جزا

خبر که ژوند و حتمابه سره ووينو. ستا قدرماته دلته معلوم شوي دی، تاچې لماسره خومره ښه کړي دي هغه هيڅ دهيريدولواوحتاهيڅوک يې دبل چالپاره کولاي نشي. زه پدې پوره يقيني يم چې ته به مي هميشه همداسي خوشحاله وساتي. ستاسره مي واعده کړي وه چې زه به نه ژاړم اونه به خفگان کوم. خوډيره مجبوره شم ځکه يوخوله وطنه ليري يم بل له مور او پلاره جلايم اودلته ورځي شپې تيروم. ما پرته له دوي څخه يوځای هم يوه شپه نده تيري کړي. هغوي دواړه مي ډير ياديري، خوداچې بيا ته ورسره يې نويغمه شم اوځان ته تسلي ورکړم چې ته به يې کله هم دوي خفگان او پریشاني ته نه پريرېدي. خيردځان په اړه مي ډير درته وويل دغه کفايت کوي اوس به ددي ځاي په اړه درته يوڅه معلومات درکړم. استراليا له شپږواياتونوڅخه جوړه ده. په دنياکې ډير اخوالي له کبله شپږم هيواد دی. ۹۹ فيصده خلک يې سوادداره دي. ددې ځاي تقريباً له دوو سووڅخه زياتي ژبې دي چې عام اوزياته چې کاريري هغه انگلسي ده. پيسې يې ډالري خواستراليایي ډالر. استراليا يوداسي ښايسته اوله هر نعمته ډکه ده. دلته دهیڅ شي کمي نشته. هرڅه يې دتعليم په برکت سره تردې ځايه رسولي دي. ټول وگړي يې دخپل وطن په جوړولو پسي پايڅې راټولي کړي دي. هريوچې ويني لومړی دوطن غم کوي بيا دځان. که غټ وي که کوچنی دخپل وطن په غم کې دي. تکنالوجی خويې اوج ته رسيدلي ده. داسي شيان يې جوړ کړي دي چې عقل کارنه ورته کوي. اوډير داسي شيان شته چې زه خويځي نه په پوهيږم. ډير ښايسته هيواد دی اوډيري انتها ښايسته سرکونه، پارکونه، هوټلونه، رستورانونه، دلوبو ميدانونه، روغتونونه، هوايي ډگرونه، دانټرنيت، سهولتونه، کورونه، منارونه، بلندمنزلونه دهر ډول

جرم او جنا

میلولپاره ځانگړي ځایونه لري. اوحتادابه درواغ درته معلوم شي چې په دي ځاي کې غرونه لا دومره بڼایسته دي چې وبه نه وایي چې دادی غروي.

دکوچنیانولپاره ځانته، دښځولپاره ځانته، دنارینولپاره ځانته ځانته دهرشي سهولت په کافی اندازه سره موجوددی. ددي ځای ټول وگړي تعلیم یافته دي یوډبل په کار کارنلري فقط اوفقط خپل تعلیم کوي، هر یو په دي لټه کې دي چې څنگه یونوی اختراع وکړي اوڅنگه دنوبل یانړیواله جایزه وگټي اوپه نړیوال کتاب کې ځان راجستر کړي. دهریوه سره دغه چورت اوفکروي چې څنگه یونوی کارو کړي. که ځوانان دی که سپن بریری دی، که کوچنیان دي که لویان دي، ټولو موجود خپل هیواد دلا جوړیدولپاره کړي کوي.

پشرفت یې اوج ته رسیدلی دی عقل کارنه ورته کوي. زه چې کله ددي ځای خلکو اوپشرفته وسایلوته وگورم پرخپل هیواد اوخلکو ژړا راښي. ځکه اوس لاهم مونږ د خپل وطن دپشرفت په غم کې نه یو. تریوې پیړۍ لاډیروخت تیر شو چې په هیواد کې موجنگونه اوبدبختي دي. په یوه نامه په بل نامه سره جنگیرو په یوه نامه په بل نامه موپردي سره جنگوي. اخیر ترخوبه دپردولپاره جنگیرو، اوپردي به موسیل کوي، په مابین کې خپله او هیواد او خپل پنځه زره کلن تاریخ تباه کوو، له خپل تاریخ سره جفا کوو. زموږ څنگه تاریخ دي نور ورباندي ویاړي. که په جنگونو مو هیواد جوړیدای نو په دایوه پیړۍ کې به اوس گل او گلزار وای. دلته که څوک یوله بله سره ټکر شي، نو په ډیره مینه او محبت سره ځني معذورت غواړي خوا فسوس....

ډیر بڼایسته او پرمختللی هیواد دي او ډیره اسانه ژبه یې ده، مونږ ټولو په شپږ میاشتو کې زده کړه، کمپوټر او انټرنیت کوم چې اوس په هر ځاي کې له دغو وسایلو څه گټه اخیستل کیږي، مونږ هم

جرم او جزا

دومره زده کړي دي چې خپل مشکل په هرځاي او هروخت کې ورباندي حل کولای شو.

انټرنیټ یو داسي په زړه پوري اودلچسپه تخنیکي وسیله ده چې دهغه په ذریعه ټول پرمختللي تکنالوجی په ډیره اسانې سره سمبالېږي. ددې سربیره په یوځای کې چې کومه خبره یا کومه نوی موضوع وي هرڅوک کولای شي ځان ورځنی خبر کړي. هرچا چې یوه کیسه یا شعریاکوم بله مهمه موضوع یانوي اختراع کړي وي، لومړي یې انټرنیټ ته استوی اونورهم ددې لارې ورباندي خبریږي. ټول کارونه اوس په انټرنیټ سره سرته رسیږي. که دفتري دي که بانکی دي که تخنیکي دي که معلوماتي دي ټول د انټرنیټ څخه کار اخلي. دهرې ژبې لپاره په زرهاوو سایټونه (دانټرنیټ پرمخ جوړه شوي پانه، ځاي یاموقیعت) جوړشوي دي. اوحتااوس خو په پښتو کې لاپه زرهاوو سایټونه(ځاي ، موقیعت) جوړشوي دي، زه هم دافغانستانه دحالاتوڅخه ددغوسایټونوله لارې ځان خبروم. هره کیسه چې هلته پيښه شوي وي.

اوس به زه تاله یوې کیسې خبر کړم. کیسه داسي وه چې ما په انټرنیټ کې والیدل اوډیره ځني متاثره شوم. ډیره په زړه پوري اوډیره له ارمانه څخه ډکه کیسه ده.

یوه ورځ دیکشنيې ورځ وه، پوهنتون مو رخصت و. ټول زده کوونکي پارکونو اومیلوته تللي ول. خوزماییا په هغه ورځ زړه هیڅ ځای ته نه کیدی په خپل اطاق کې پاته وم. کمپیوټرمي چالان کړاوپه انټرنیټ کې مي کار کوې. چې یوعنوان مي والیدی ورته لیکلی یې و. دشهیدې برتانوي په ویرلرلي داستان. داچې مي کې والیدی حیرانه پاته شوم چې دایياڅنگه خبره ده . برتانویان خوانگریزان دي

جرم او جنا

اوانگریزان خو کافران دي، بیاولي انگریزانوته شهیدان وویل شي. شهیدان خویوازي مسلمانانوته ویل کیری نه کافرانوته. نومی دغه عنوان ترپایه پوري تعقیب کر. چې داپوره داستان وهغه هم په داسی ډول سره.

یوه برتانوی بنځه چې په یوه روغتون کې دیوی ساتونکی په حیث وظیفه اجراکول، بلینډه گارډینل نومیده. پنځه څلویښت کلنه وه، له یومسلمان سره چې یحیی خان نومیده اوله پاکستان څخه لندن ته دغریبی لپاره تللی و. هلته په یوناروغی اخته شوي و. دخپلې تداوي لپاره هغه روغتون ته تللی وپه کوم روغتون کې چې بلینډه گارډینل کارکوی. دغه ساتونکی هلته له یحیی خان سره معرفی کیری اودایحیی خان ته دواده کولوپیشنهادکوی.

خویحیی خان دهغې پشنهادردوي، او هغې ته وایي چې ماته په خپل دین کې دا اجازه نشته چې له تاسره واده وکړم.

داځکه چې دیومسلمان نکاح له کافرې سره نه کیری. خوبلینډه گارډینل پدی پوهیده چې یومسلمان هیڅکله هم له یوانگریزې سره واده نشي کولای. نویحیی خان له خپل پټ رازه خبروی اوورته وایي، چې زه پدی پوهیږم چې ته نه غواړي زماسره پدی خاطرچې زه یوه انگریزه کافره یم واده وکړی. خو په اصل کې زه کافره نه بلکی مسلماننه یم. ماستاسوله دینه مخکی ځان خبر کړې دی، زه ستاسوپه دین ښه پوهیږم. اوس ستاسودین یوازي ستاسونه بلکی زما دین هم دی. ستاسولاره زمالاره ده. ستاسوهدف زماهدف دی. هیڅوک دادعوه نشي کولای چې اسلام یوازي دیوچادین دي بلکی دادټولودین دي. بیشکه چې داټرټولودینوڅخه بهتره اوحقیقتی دین دی.

که څوک دکامیابی لاره غواړي چې دځان لپاره یې پیداکړي، همدغه داسلام لاره ده. ماخپل نوم هم بدل کړي پرځان می دامنی نوم

جرم او جنا

اينبې دى. ماداسلام مقدس دين دوه كاله وړاندې قبول كړې و، خوداظهار كولو جرئت مي نشوای كولاي، كه مي كړي هم وای نوزه به حتمالگه مرگ سره مخامخ شوې وم. نومي داپريكړه له خان سره وكړه چې ترخومي له يومسلمان سره واده نه وى كړي زه به دمسلمانيدواعلان ونكړم. وروسته ترواده كولومي كه خوك راباندي خبرهم شي بياخوك تاوان نشي راته رسولاى .

كه ته اوس زماپه خبرويقين نه كوي نوبياصحي ده، زه به دبل مسلمان په انتظارشم اولله (ج) خومهربانه دى .

يحي خان چې كله د امنې (بلينده گاردينل) له خولې داخبرې واوريدې دومره خوشحاله شوچې اندازه يې نه وه. دى به تل په دې لټه كې وچې څنگه خپل دين ته خدمت وكړى. كله چې امنې (بلينده گاردينل) دواده پشنهادورته وكړ، نو دا يې دهغې اودخپل دين دخدمت كولو لپاره مناسب كار اودخدمت وگڼى. دواده غوښتنه يې دامنې (بلينده گاردينل) له خبرو وروسته ومنل .

دواړودا پريكړه وكړه چې واده به په پاكستان كې كوي اوترهغوبه خوك لدې رازه نه خبروي. خپل ژوندبه نورهلته دژوندتريايه تيروي .

له امنې (بلينده گاردينل) څخه يې دهغې دتيليفون لمبر اودهغې دايميل ادرس راوخيستې اوخپله پاكستان ته راغى. هلته يې دامنې (بلينده گاردينل) لپاره شناخته كارډاوپاسپورت جوړكړل، بيايې له لندنه څخه پاكستان ته راوغوښته .

هغه هم پاكستان ته راغله په اسلام ابادكې چې دپاكستان پايتخت و، دواړه په شريعي نكاح واده سره وكړ .

يو كال يې دواده تيرشوي وچې يحي خان امنه ته دخپل اصلى ټاټوبي په اړه چې دسوات په مينگوره كې دي معلومات ور كړل. بى بى

جرم او جنا

امنه يي دليدولپاره ليواله كيږي اوله يحيٰ ى خان خنخه دهغه ځاي دليدولتقضاكوي. يحيٰ ى خان ژمنه ورسره كوي ترڅو دا هغه ځاي ته بوږي.

دواړه له اسلام ابادخنخه دسوات په لور روانيږي. سوات ته چې راوړسيدل، په سوات كې دمينگورې په اډه كې په يو كوچ موټر كې كښيني، دموترا ته نفره مسافرين لاكم وي. دوي ټوله دا تونفرو مسافرو په انتظاروي چې پيداشي نوبه حركت وكړي. په موټر كې دلسودقيقتظارووروسته د يحيٰ ى خان سترگې په خپل يونيږدى ملگرى چې وروسته له پنځو كلنويې ويني پر هغه موبلى. له خپل موټره ورته راشوه كيږي اوله هغه سره روغېر كوي. ملگرى يې چې امين خان نوميدى په ليدويې ډير خوشحاله كيږي. اودوي دواړه له كوچ موټره راشوه كوي په خپل موټر كې يې سپروي. بيا وروسته ټول دمينگورې په لور روانيږي. په لاره كې خپل پخواني يادونه تازه كوي. يحيٰ ى خان پدې ندى خبر چې امين خان اوس يوملكى نه بلكى يودولتى كار كوونكى دى اودسوات دمرستيال ناظم دى.

په لاره بيغمه بيغمه، خوشحاله كيسه په كيسه سره روان دي چې نابيره څلورونفرو ددوي په موټر بريدو كړ.

بريد كوونكو كوښښ كاوي چې يوازي امين خان له منځه يوسي. خومتاسفانه چې دامين خان سره يحيٰ ى خان هم په حق ورسيد او بې امينه سخته تپې شوه. خلكودوي ټول بيرته دسوات روغتون ته راوړل. هلته په روغتون كې يې امين خان او يحيٰ ى خان ته تابوتونه جوړ كړل او پاته امينه شوه چې ډيره سخته زخمې شوي وه، ډاكټرانو عمليات ورته وكړ او هغه ژوندي پاته شوه.

له عملياته څه دوي ورځي تيريري، چې بې بې امينه خپل كشرليورته چې سيداحمد خان نوميدى تيلفون وكړ او هغه د يحيٰ ى

جرم او جزا

خان په مرگ خبروی. هغه هم دستي دسوات روغتون ته ځان رارسوي.

له خپلې وريندارې امنه خان سره ويني. امنه خان هم خپل ليورته ټوله كيسه كوي. سيداحمدخان دپح^۱ی خان تابوت اوخپله ورينداره له سواته څخه مينگوره ته راوستل. هلته په مينگوره كې يې دخپل ورور جنازه خاوروته وسپارل. ورينداره يې ورځ په ورځ مخ په ښه كيدووه.

كله چې ښه جوړه شوه نو هلته به يې خپل ليور سيداحمدخان اودده كورنۍ ته دځان اويح^۱ی خان كيسې كولاي. چې څنگه دوي واده سره وكړ څنگه سره شناخته شول.

تقريباً پنځه مياشتې امنه خان له دوي سره پاته شول وروسته له هغه څخه يې يوه ورځ خپل كشر ليور سيداحمدخان ته دواده كولو غوښتنه وكړه. پدې خاطر چې يوخوبه دپح^۱ی خان يادونه ورسره تل پاته شي، بل دا چې دې له اسلام سره زياته مينه درلوده، غوښتل يې چې له يومسلمان خاوند سره دژوند ترپايه واوسي.

سيداحمدخان هم دخپلې كورنۍ په خوښه سره دامنه خان سره واده وكړ.

دواړو ښه دخوښحالي څخه ډك ژوند درلود اوښه سره خوشحاله و. پنځه مياشتي يې له واده تيري شوي وي چې يوه ورځ سيداحمدخان خپلې ميرمنې امنه خان ته دسيل تللو بلنه وركوه. امنه خان دسيداحمدخان بلنه منې او دواړه په سيل باندي ځي.

سهار يې له خپل كور مينگورې څخه حركت وكړ مخ پر مرغزار. چې ډير ښايسته اوپه زړه پوري قسم قسم طبعي منظرې لري. هلته رسيږي، دواړه په پښو هلته سره گرځي. سيداحمدخان له امنه خان څخه پوښتنه وكړه چې ايا تر اوسه دي داسي ځاي ليدلی و؟

جرم او جنا

امنه خان ورته وويل:

هيڅکله می داسي له خونده ډکې، دلچسپه اونه هيردونکي منظرې ليدلي وې. خونن مي دادي ستاپه برکت سره داسي خوندور ځايونه واليدل. لدې وروسته به په هفته کې يوواريو او ورته راځو.

سيداحمدخان هم وعده ورکوي چې په هفته کې به خامخايوه ورځ خپله ميرمن امنه خان راولي.

تر ماښديگره پوري يې ښه د خوشحالي او خونده ډک سيل سره وکړ. وروسته تر هغه دکورپر خوار او انيري.

په مرغزار کې يې يومو ترتر کوره دربست کړ او له هغه ځايه دنشاط چوک چې پر لاره و، ورباندي ودريدل. هلته په نشاط چوک باندي ډيره گڼه گڼه وه اولاره له څلورو خواوو څخه بنده وه. دوي هم په داگڼه گڼه کې دلارې تر خلاصيدو پوري معطله شول. په موټر کې دواړه ناست دي په مجلس سره اخته دي. چې يودم يوه درنه چاودنه وشول. ډيرو موټرانو او رواخيست اوله نيمې څخه لا ډير تخريب شوي و. ددوي موټر هم دچاودنې له ځايه ديرش متره ليري ولاړو. دموټر هيندارې يې ټولې ماتې شوې. کله چې چاودنه وشول نو دامنه خان له خولې څخه اواز خيږې او کرار د سيداحمدخان په لور ورچپه کيږي.

سيداحمدخان کونښن کاوی چې خپله ميرمن له موټره راشوه کړي. دروازه يې دموټر لانه وه خلاصه کړي چې پر موټر يې اور بل شو. موټروان، امنه خان او پرده خپله داوړ لمبې گړځيدي. خوبيا يې هم امنه خان په هغه لمبو کې له موټره راشوه کړه. له ځانه اوله امنه خان څخه يې اور مړ کړ. خوبدبختانه چې ميرمن يې ساه ورکړې وه. تر ميرمنې پوري يې خپل سوځيدل هير شول. په

جرم او جنا

سلهاووانسانانو خپل ژوندله لاسه ورکړي و. ټول مړي، زخمیان او تپیان تر روغتونو ورسیدل. سیداحمدخان اوامنه خان یې هم روغتون ته راوستل. په روغتون کې یې د سیداحمدخان زخمونه وپریمنځل او وروتل.

دامنه خان لپاره یې تابوت جوړ کړ. هغه شپه یې په روغتون کې تیره کړه سهاروختي خپل کلی ته راوړسیدل.

جنازه یې په بنومراسموسره سرته ورسیدل. په زرهاوو انسانانو گډون کې کړي و. سپین بریږي، ځوانان، کوچنیان او حتا نجونو هم پکښې وې. هرچا به له ځان سره ددې شهیدې لپاره بیرغونه، دسمالونه او ددې دقبرلکنې (لرگي) چې ښه په زرینو بخملوسره پوښل شوي وې، اوډیرو ورته تازه گلان راوړي او پر دې یې اچول.

دخپل لومړی خاوندیحی خان له څنگه سره یې قبرورته تیار کړه لته یې خاوروته وروسپارل. انالله واناالی راجعون.
الله (ج) دې دواړوته جنت فردوس ورپه نصیب کړي.

محترم ښوونکی صاحب! داودشپهدې برتانوی امنه خان کیسه. هرچا به بیا تر دغه عنوان لاندې خپل دخواخوږي پیغام لیکي. ما هم ورته یو دارمانه ډک پیغام او دالله (ج) څخه د جنت فردوس غوښتنه ورته وکړه.

دا کیسه مې پدې خاطر درته والیکل چې انټرنیټ یوډیر پرمختللی وسیله ده ماته دې ځایه زده کړي دی، خپل مشکل کې حل کولای شم. دا که انټرنیټ نه وای نوله دې کیسه به څنگه خبریدم.

بخښنه غواړم لیک مې بې اندازې اوله حده واوښتي، خوڅه وکړم په زړه کې مې کتابونه کتابونه خبرې دي. اوس به دخپل پوهنتون په

جرم او جنا

اړه معلومات درکړم. ترڅو بیا داسوال درته پیدانشي چې ولي يې دخپل پوهنتون په اړه څه ندي راته ويلی.

زمونږ پوهنتون په جنوبی استرالیا کې دسیډنی په ښار کې موقعیت لري. دجنوبی سیډنی پوهنتون په نامه یادېږی. شپږ پوهنتونونو پرېدي ښار کې شته او ددې ځای ټول پوهنتونونه نړیوال شهرت لري.

هر کال پکښی ځانگړي توپيرونه راځي. ددنیادگوت گوت څخه ماهره استادان راولي ترڅو زده کوونکو ته په لوړه کچه درس ورکړي. له ۶۰ بیلابیلو هیوادونو څخه زده کوونکي دلته دغو پوهنتونونو ته راځي. په هر پوهنتون کې مختلف بخشونه وي. بل ددغو پوهنتونونو ځانگړنې داهم دي چې که هره رشته دچا خوښه وي نو دپوهنتون استادان خپله زده کوونکی ته خوښه ورکوي، کولای شي چې سر ته یې ورسوي. دلته زده کوونکي تر دوولسمه صنفه درس نه وایې اونه هم دکانکور امتحانونه شته، فقط تراومه صنفه درس وایې او وروسته له هغه څخه رسما ځي پوهنتونو ته. په پوهنتون کې که یې هرې رشته خوښه وه نو هغه وایلای شي.

ددې اووه پوهنتونو اطلاع نامه چې هر چاته ورکړل شي، نو هغه که ددنیا په هر ځای کې وي کولای شي چې گټه ځني واخلي اوښه معاش ترلاسه کړي. ځکه چې ددې ځای پوهنتونونه نړیوال شهرت لري. په دغو اووه پوهنتونو کې دغه زمونږ پوهنتون تر ټولو ډیر منل شوي، پرمخ تللي او اثري درسونه یې دي، ځکه څو واري ددې پوهنتون استادانو ته نړیواله جایزه ورکړل شوي ده په کال ۲۰۰۶ میلادی کې دنجاری په برخه کې یې استادانو ته نړیواله جایزه ورکړه. او اوس په ۲۰۰۸ میلادی کال کې ددې ځای شاگردان ورته انتخاب شوي دي. ترنور وپوهنتونونو یې سهولیتونه هم ډیر دي.

جرم او جزا

ټول زده کوونکي په ډیره مینه خپل درسونه وایې اوله دي سربیره په ارافه وخت کې بیا هر زده کوونکی کولای شي چې نور کورسونه ورسره تعقیب کړي.

هغه بیا په شخصي پیسو ویل کیږي. زموږ د پوهنتون اته ساعته درسونه دي. سهار پر اووه بجو شروع کیږي بیا تر دریو بجو پوري. زه بیا د ماښام له خوا کورسونه وایم.

که رښتیا درته ووایم اتلس ساعته په درس ویلو باندې تیروم، او پاته شپږ ساعته می دخوب لپاره ځانگړي کړي دي. له خوب سره نه کیږي کنې دخوب وخت می هم درس ته ورکوي او خلرویشته ساعته می درس ویل. دا ځکه چې دخپلو وطنوالو ماته سترگې دي. او دوي له ماغواړي چې خدمت ورته وکړم. زه چې بیالتهې وکړم بیا خونه خواري می عبث شوي. او وخت می ضایع کړ. نو ځکه ډیر درس وایم.

ته به حیران یې چې دانویا په شخصو پیسو څنگه کورسونه وایې، او دابه پیسې له کومه کوي.

دلته هره دیکشنې ورځ رخصتی وي او یو مارکیټ دي چې زموږ د پوهنتون

څخه یو سلو پنځوس متره لیري دي. دهغه مارکیټ نوم (Sunday Market) دي یعنی دیکشنې مارکیټ او دایوازي دیکشنې په ورځو کې خلاص وي.

په دغه مارکیټ کې چې هر شي وغواړي که لاسي دي که ماشني دي که تخنکي دي که برقي دي پیدا کیږي. زه هم هغه مارکیټ ته هره یکشنبې ورځم کوم شيان چې می جوړ کړي وي هغه هلته وروړم او په ښه پیسو راته خرڅیږي.

جرم او جنا

ماته مي مورپه کوچنيوالي دمريوخنه غاږگي، کلي بندونه، قلمونه، هينداري، گلاسان، سيگرېټ دانې جوړول رازده کړي و. زه دغه شيان دلته جوړوم اوپه هغه بازارکې يې پردوکاندارانو خرطوم. پيسې يې زما د کورسونوپه کافي اندازه بس وي. نور ډير پروگرامونه شته چې هغه بيا خاص دښځو لپاره وي. مثال لکه داچې ښځه څنگه سلوک بايدپه کورکې ولري. تجارت او کاروبار. دموررويه له ماشوم سره. اوبعضي دښځوداگاهي لپاره پروگرامونه دي چې په دوه نيمومياشتوکې ورته ويل کيږي. زه بيا داپروگرامونه په رخصتي کې وایم. تجارت او کاروبار نه زده کوم خودانورپاته چې دي داټوله انشاءالله وایم اوپه نيت کې مي دي.

دغه ټولوپروگرامونو ته دوي (Gigi girls) وايي.

داپروگرامونه بيا خاص دانجونواوښځولپاره وي چې عمرونه يې له اتلس کلونو څخه پورته او ترڅلويستو کلونو کښته وي. داځکه چې په دغه عمرکې ښځوته ډيري ستونزې پيښيږي، ترڅو کولاي شي مخکې له مخکې له هرمشکل سره چې ددوي په اينده ژوندپوري اړه لري اشناکړي. کچيري له کوم مشکل سره لاس اوگريوان هم شي نودحل لپاره يې مختلفي لارې وجودلري.

دښځودندي اومسوليتونه ورته زده کوي چې څنگه بايدښځه له خپلې کورنۍ او ياله خپل خاوند يا ماشوم سره چلندوکړي اوله هغوي سره په ډيره مينه اوصداقت ژوندتيرکړي اودوي ټول له ځانه خوشحاله اوراضی وساتي.

يوه بله خبره چې هغه راڅخه هيره وه او اخيري خبره به هم وي هغه

داچې،

دلته دمايوينيولپاره هم خاص پروگرامونه او هغوته په لوړه کچه دژوندهررقم اسانتياوي اوددوي لپاره دکارکولومينه برابره ده. چې

جرم او جزا

حتاخاص پوهنتون يې دوي ته جوړکړي دي، هيڅ مايوب هلته دمايوبی احساس نه کوي. دحادی خلکوپه رقم خپل مسولیت ورله غاړې دي. اودخپل هیواد لپاره خدمت کوي اوکوم مسولیت چې ورسپارل شوي دي په ډیره ښه توګه يې سرته رسوي.

بیا هم بڅښنه درڅخه غواړم چې پوره داستان مي درته والیکي. ډیري خبرې مي لاپاته وې خونوردي وخت نه نیسم، ستادلاکامیابی په هیله ستامسافره پانه.

ديارلسم خپرکی

وکیل صاحب چې دزوی په نیولوییا خبر شو چې بندي کړی یې دي، ډیر په خواشني سره راغی امیر جینایي ته، داسي یې ورته وویل: تاولي زما زوی بندي کړی دی؟ ته پوهیږی چې هغه دچا زوی دی؟ تابه یو ارماته خبر را کړي وای چې زه دي زوی بندي کوم او هغه په دي جرم باندي؟ اخیر ولي دي زماله زوی سره داسي وکړل؟ څه تاوان یې در رسولی و؟

امر جینایي ورته خواشني شو، ورته وې ویل: وکیل صاحب! ستا قربان شم! زه تا اوستا زوی ډیر بڼه پیژنم، ته ددې ښار دخلکونماينده یې. تاخوپه رښتیا ددي خلکو ډیره بڼه نمایندگی وکړه، تا خوداسي کارونه وکړل چې واقعاً دافتخار وړ دي. زه له هیچا سره کومه مدعا نلرم. زه هغه څه کوم چې ماته راسپارل شوي وي. بله خبره خولادا چې زما سره دومره وخت نه وي چې زه مجرم پیدا کړم او بیایي له پلاریا ورورسره مشهوره وکړم، چې ستا زوی یا وروردا جرم کړی دی. بیا که چیري دپلاریا وروړ یې خوښه وه نو دنیو لوماربه راته را کوي. زه خاین نه یم، نه به لدې خاوري سره خیانت وکړم.

ستا زوی جرم کړي، مجرم دی، مجرم خوبه خامخاسزادخپل جرم وینی.

جرم او جنا

ماهغه څه وکړل چې قانون راته اجازه راکړې ده، او هغه څه مي ورسره وکړل چې دقانون مطابق دي.

بل ستازوی به ولي نه مجرم کيږي داسي پلارلري لکه ته چې يې. ولي به جرمونه نه کوي. هغه خو پوهيږي چې پلارمي شته صبا مي له هر چنجاله خلاصوی. هر زوی چې ستاغوندي پلارولري هغه به حتماً هغه څه کوي چې په وس يې کيږي.

له مامخکي بايد تا هغه ته خپله سزا ورکړي وای. بايد تا دليله کړي وای، خوته يې لاپسي نور تشويقوي. ته بايد ډير خجالته شوي وې چې زما زوی داسي کارونه کوي، هغه نشم اصلاح کولاي نونور به چيري اصلاح کړم.

څه ورځه اوس يې غم وخوره لمانسره يې کار خلاص شوی په څارنوالی کې يې پوښتنه کوه. هلته دي دخپل زوی له جرمونه ځان خبر کړه چې څه يې ندي کړي، وروسته بيا ورباندې افتخار کوه چې څومره صالح زوی مي دی او څومره ښه تربيه مي ورکړي ده.

وکيل صاحب ته چې اميرجينايی داسي سپيني خبرې وکړي ډيرو ورته خواشني شواو ورته وې ويل:

امير صاحب! زه بدي هم خوښ شم. زما زور به درته معلوم شي. خير بيا به پوه شي. دا بيا وروسته سره وينو.

زه پوهيږم چې هرڅه راسره کولاي شي. ستا په رقم انسانان شته چې داهيواد يې تردې ځايه رارسولی. دترقي پرځاي په نړيدويې خوشحاله وي.

ورځه زه دي له اختاره نه بيريرم. چې بيريدمه هغه وخت به مي داسي ستاله زوی سره نه کول. هرڅه زور چې دي راباندي رسيږي هغه راسره وکړه. هغه متل به دي نه وي اوريدلي چې وايي غل نه يې له

جرم او جنا

پاچامه بیریریه. زه پرخیل کار افتخار کوم چې ستازوی می څارنوالی ته معرفي کړ.

ـ بنه کاردی کړي دي شاباس دی پرتاوی. اوس خوزه هم څه نشم درسره کولای. یواردزوی له جنجاله ځان خلاص کړم بیا به درسره گورم.

داخبرې یې ورته وکړي اوځیني راغی څارنوالی ته.

امیرجینایی حیران پاته شو چې کله یې دوکیل صاحب څخه داخبرې واوریدې. له ځان سره یې وویل چې کاشکی دزوی پرځای یې پلارته سزاورکړل شوي وای. ځکه هغه خوملامت ندی، داهرڅه پلارورباندي کړي. په ډیروپیسويې اموخته کړي، خپل سرته یې پر اېښی و. هرڅه چې یې کول پلاربه یې ورباندي خوشحاله و.

عجیب پلاردی ددې پرځای چې ځان ملامت کړی چې زه خوداولاد په روزنه کې پاته راغلم، ماخپل اولادته بنه تربیه ورنکړه. گناه زما دزوی نه بلکی زما ده. افسوس افسوس پرداسي پلاروباندي.

وکیل صاحب چې کله څارنوالی ته راغی هلته یې له څارنوال سره خبرې کولاي چې زما له زوی سره به اوس څه کيږي. هغه خوتیارلیونی دی اوډیره موده کيږي چې عصبی تکلیف لري. امیرجینایی په ډیرووهلواوشکنجه کولوپه زور اقرار ورباندي کړي دی. په خپل خیراوشرنه پوهیږي چې څه به راسره کيږي. محترم څارنوال صاحب! زه ستاسو شخصیت ته احترام لرم. موږ په تا افتخار کوو. شاید ته به زما دزوی له لیونتوبه خبریږي. دادي کاله کيږي چې رنځور دی. ته خود عصبی رنځورانو په رنځ پوهیږي چې پرخیل حال نه وی. کچیري زما په خبرو یقین اوباورنه لري دروغتون له ډاکترانو څخه نظر وغواړه. څارنوال ورته وویل:

جرم او جزا

په دوسیه کې خویې خپله اقرار کړی دی. په ډیرو جرمونو کې لاس لري.

داڅنگه لیونی دی چې په جرم کولو پوهیږي او هغه هم داسې جرم چې پرسدېې نشي کولای اونه یې ورته پام وي. کچیري لیونی وای نویوه ورځ به یې ځان اورته اچولي وای. یا خوبه له لوړمنزله یې ځان راغورځولای وای.

زما خو هیڅ زړه ته نه لویږی چې ستازوی به یالیونی وی یارنځور. _ څارنوال صیب محترمه! مامخکې هم یادونه درته وکړه، چې که تاسو زما په خبرو باورنه راځې نوله روغتونه څخه یواستعلام دده درنځوري په هکله وکړه له هغوي څخه نظر وخواړه. که هغوي وویل چې داعصبي تکلیف نلري بیا خو خبره خلاصه ده ته پوه شه او کار دی. هره سزا چې قانون ورکوله ورته ورپې کړه.

_ داڅو کم مشکل کارندی. دا کار به زه ستاد خاطر ه وکړم. هر څه به دواړو ته معلوم شي. که لیونی وهم به په اثبات ورسیري که جوړوهم به په اثبات ورسیري. په دې کار کولوسره چې زه یې وکړم بیا خوشحاله یې؟

_ بلی هو څارنوال صیب! که مودغه کار وکړ. زه به ستاهمیشه احسانمندیم.

څارنوال صاحب هم دستي پر روغتون باندي استعمال والیکي. چې موږ دري نفره مجرمین هر یومر جان. شیرجان او محمدزی نامی ستاسو محترم مقام ته در معرفي شول. ستاسوله محترم مقام څخه داهيله اوارزولرو چې ددوي دصحت په اړوند مکمل معلومات را کړي. استعمال یې ورته امضا و تاپه کړ وروسته یې دمحبس قومندان ته یولیک والیکي ترڅو دري سره مجرمین تر روغتونه پوري ورسوي اوددوي استعمال ته ځواب ورکړي.

جرم او جنا

دمحبس قومندان هم دري سره له زندانه راوايستل اوداستعلام سره يې روغتون ته راوستل.

کله چې څارنوال دوکيل خبره ومنه نووکيل صاحب پدې يقيني شوچې له روغتونه څخه دډاکټرانو نظر غواړي دستي له څارنوالی څخه روغتون ته راغلل. هلته يې دروغتون له رئیس سره لاره برابره کړي وه چې همداوس له څارنوالی څخه دري نفره تاسوته معرفي کوي په هغووکې يوزمازوی دی مرجان نومېږي. که نوردوه هررقم ستاسونظروي هغسي ورسره وکړي خوچې زمازوی ورته لیونی اویاپه عصبی تکلیف اخته معرفي کړي. هرڅه چې ته وايي اوهرڅومره پیسې چې ستاخوښه وي زه يې درکوم.

دروغتون رئیس ژمنه ورسره وکړه چې داکارخوډپراسانه دي حتماً به يې کوو. زه به اوس یوډاکټرورته پوه کړم چې ستادزوی په موضوع خبروی.

وکيل صاحب هم پدې باوري شوچې دروغتون رئیس هره همکاري راسره کولاي شي نوله روغتونه څخه په بیغمه زړه راووتی اوبیرته څارنوالی ته راغی.

هلته له څارنوال سره کښینستی اوداستعلام پوښتنه يې له څارنواله څخه وکړه چې تاروغتون ته استعلام والیږي؟
څارنوال ورته وویل:

استعلام مي ورلیږلي دي تراوسه يې ځواب ندی راغلی. کله چې راغی خپله به ورباندي خبرشي. ته اوس ولاړشه داکارنن نه کیږي صبا ته راشه.

وکيل صاحب دڅارنوال خبره ومنل اودڅارنوالی څخه راووتی. دڅارنوالی استعلام دروغتون ترپېسه پوري ورسیدی، هغه خومخکې له مخکې له موضوع څخه خبرو. دوي دري سره يې یوعقلی

جرم او جزا

اوعصبی ډاکټر ته چې طاهر تنهانومیدی ورمعرفی کړل چې ددوي دصحت په اړه مکمل معلومات څارنوالی غوښتی دي. ته دوي دري سره معاینه کړه اوخپل نظردی پر استعمال والیکه، دروغتون رئیس ډاکټر تنهاته ویلي وچې دوکیل زوی په لیونی یارنځور معرفي کړه. ډاکټر طاهر تنهانودومره ماهره اوباتجربه ډاکټروچې کله به ورته یورنځور دخپلې رنځوري شکایت وکړنودی به مخکې له مخکې درنځور په رنځ باندي وپوهیدی چې په څه رنځ اخته دی. کله چې یې دري سره معاینه کړل نوداستعلام پر څنگ پراحکام یې داسي والیکل

که څه چې ده درئیس خبرې په یادوي خوده یې خبره ونه منله اوپر استعمال یې داسي ولیکل، مونږ ته چې ستاسوله لوري څخه دري نفره معرفي شوي ول، سرترياه ماینه شول. د شیرجان اومحمدزی روغتیا یې حالت ښه دی په کومه ناروغی ندي اخته. اومر جان په یوقسم روحي ناروغی اخته دی، چې داناروغی په ډیرو کموانسانانو کې پیدا کیږي. ددې ناروغی نوم په طبی ژبه (Sexual Sadism) یاورته جنسي خفگان وایي. واقعاً دایوه ډیره خطرناکه ناروغی ده.

کوم افراد چې په دغه ناروغی یابی سوری باندي اخته وي دایو ډیر ظالمانه جنسی لذت درلودونکی وي. چې دوجود ټول روحي اوجسمي فعالیتونه یې په کاراچول کیږي اوپدي واداره کیږي چې په جانب مقابل باندي دوژنی هڅه وکړي. ددې ناروغی ناروغان دوحشی حیوان په څیرووی. وحشی حیوان چې کله وږی شي، سترگې یې په ښکار کې وي ترڅو چې یې ښکارنه وی پیدا کړي یوځای یې کرارنه کیږي اوپه دې لټه کې وي چې ژر ښکار پیدا کړي اودی خپله ورباندي حمله وکړي.

جرم او جنا

دخان پرواهم نه لري نه دخان پروا ورسره شته. خپل هدف ته درسيده و خاطر هرڅه کولای ته تياروی.

خودغه تکليف په ډيرو کمو فعاليتونو کې لږڅه توپير لري، د مثال په ډول باندي سختي جنسي رابطې چه په ځني حالاتو کې لږ او په ځني حالاتو کې ډير قهر ورسره ملگری وي. په شديدو حالاتو کې دغه بی سوری ناوړغی ددې باعث کيږي چه غير قانونی جنسي تیری _ ظلم زور اوحتی دجانب مقابل قتل هم رامنځ ته کړي، چې دجانب مقابل له قتل څخه دغه ناروغان ډير خونداخلي.

کله چې پرناروغ باندي دناوړغی حمله کوي، ناروغ خپل عقل له لاسه ورکوي او عقل يې ديو کوچنی ماشوم په شان شي.

جنسي تیری (تجاوز) دډيرو دغه ناروغانو لپاره هدف نه وي، خو تنهادوي له خپلې دې ناروغی څخه شکایت کوي (چې يوروانی او جسمی ناروغی ده)

ددې ناروغی ناروغان په خپلو قربانيانو باندي برلاسه (زورور) وي، دغه افراد (ناروغان) سخت روانی تداوی ته ضرورت لري، او ياهم ددې فعاليتونو د مخنيوي په خاطر باندي بايد د افراد ډيره موده بنديان ياهم اعدام شي.

ديادونی وړ ده چې دا قسم ناروغی زياتره له ناخوالو جنسي اړيکو څخه منځ ته راځي.

خوار لسم خپرکی

څارنوال صاحب خپله صورت دعوی داسي ابلاغ کړل، چې شيراجان او محمدجان دي په لس کاله قيداوپه يوميليون افغانیو جریمه شي. او مرجان دي په اشد مجازات محکوم يعن ۱۰۰ اعدام شي. ځکه دی په يوه ډيره خطرناکه ناروغۍ اخته دی، چې له ټولو اړخونو څخه ددې ټولني په زیان دی.

څارنوالي چې کله ټوله دوسيه سره برابره کړه بيا يې نو اړوندی محکمې د جزا دیوان ته واستول.

کله چې د محکمې قاضي صاحب دوسيه د ډاکټرانو نظرونه او د څارنوالي صورت دعوی واليدل، بڼه سړي وړباندې خلاص شو چې څنگه موضوع ده.

خودلته په محکمه کې وکیل صاحب بيا هم مخکې له مخکې له قاضي صاحب سره خبره خلاصه کړي وه. چې هر څومره پيسې او هر شي ته چې ضرورت لری زې درکوم خوداسي بيان وې لکه دروغتون رئيس چې دوکه راکړه.

قاضي نوله خدايه (ج) داسي يو څوک غوښتی، چې اختيار خپله قاضي ته ورکړی. وکیل صاحب ته يې وويل:

زه خو بې له کوم چل او فريب څخه ډاکاردرته کوم. تاته خو هر څه معلوم شوي دي خوزه بيا هغسي نه درسره کوم لکه نور وچې

جرم او جنا

درسره وکړل. اوتاخومره کونښن وکړ خو کومه گټه يې ونکړل. زه درته وعده درکوم چې زوی به دی له هر خطره وژغورم. مالدي څخه ډيري سختي دوسيې خلاصي کړي دي. ته له هر شي څخه بيغمه اوسه، هغسي به وکړم چې ستازره يې غواړي.

— ياره قاضي صيب! ستا قربان شم. ته فقط زمزوی ته يوه لاره برابره کړه چې له مرگه راوگرځي. زه به درته دومره پيسې درکړم چې ستازره يې وغواړي.

هر څومره پيسې چې غواړي زه يې درکوم، گوره چې دپيسو غم ونکړي. بل قاضي صيب زه خودې ځاي ته فکر وړی يم، چې ته خوبه يوه لاره ورته جوړه کړي اوزوی به می له اعدام څخه راوگرځوی خوله تاڅخه وروسته بيا دوسيې دوهمی يعن^۱ی مرافعي محکمې ته ځي، له هغه قاضي صيب سره خوزه شناخت نلرم. که ته له هغه خبرې وکړي اوزمزاوی ته يوه لاره دخلاصيدوبرابره کړي نوزه به هغه ته هم ډيري پيسې ورکړم. اودابه دي په مالوی احسان وی که دي دغه کار هم سرته ورسوی؟

— هغه کار دی هم په ماورسیدی. هغه بيا زما ډير ټينگ ملگری اواشنادی ډيره سره نيردي يو. يو دبل مراعت سره ساتو. ته يوار زما کار راوکړه هغه خوبيا وروسته کار دی. دواړه خوپه يوه وار نه کيږي.

— ستا کار خو همدا اوس کوم. ووايه څوپيسې غواړي چې زه يې اوس درته راوړم؟

— څه ووايم وکيل صيب! پرتامي هم زړه نه کيږي، خو که په دي کار کې بدنامه شم بيا خوتاته معلومه ده چې څومره بدنامی لري. اقلادومره پيسې خووي چې په هغه بدنامی وارزي.

جرم او جنا

ز ه دی بدنামী شه کوم هرڅه په تاږه لري ماته یوازي
دپیسو ووايه چې څومره پیسې غواړی؟

بڼه نوچې داسي ده نوپنځلس لکه افغانی چې راکړي بیخی
کافي دي. که باندي بدنامه هم شم پروانه کوي.

هیڅ خبره نه کې کوم. زه یې همداس درته راوړم.

یاپایام کوه. ډیر احتیاط کوه چې دلته یې رانه وړي. زه یوڅوک
په بازار کې در بنیم ته یې هغه ته ورتسلیم کړه هغه یې بیاماته راکوي.

بیخی صحنی ده دهغه پته راکړه چې زه ورشم اوستامانت ورته
تسلیم کړم.

په بازار کې یوصراف دی غلام علی نومیرې. کله چې دي هغه
پیدا کړ نو پیسې ورته تسلیم کړه.

هوربنتیانښه شو چې راپه یادشول. په دې دوسیه کې خودوه نفره
نورهم شامل دي، کوم چې ورباندي لس کاله قید او په لس لکه
افغانیو جر مه شوي دي. دهغوي پلرونه ولي دخپلوزامنو ددوسیې غم نه
خوري؟

شه درته ووايم قاضی صیب! دهغو دواړو پلرونو ته ماخپله په
خوڅو واري وویل. اوڅو واري ورته خپله ورغلم کور ته یې چې راځي په
ټولوسره خپل زامن له دي مشکله خلاص کړو، یوکارنه یوکارورته
وکړو او اس خو یوه غلطی ځني شوي ده. خو هغوي ماته وویل چې نور هغه
زموږ زامن نه دي نه یې مونږ په کار لرو. دې زامنو خوزمونږ عزت
وپلوري، له خاوروسره یې خاوري کړو. ټول کلی اوښارته یې بدنامه
اوڅرمنخي کړو. ددې هرڅه په کولولاورسره مرسته هم وکړو. نه
هیڅکله نه. ته که هرڅه له خپل زوی سره کوي کوه یې. نور زموږ لپاره
هغوي په مړوکې حساب دي. هغوي دواړو راته ځواب راکړ. یوازی زه
بدبخت یم چې دزوی غم راسره دي.

جرم او جنا

ـ بنه نوهغوي اوس دخپلوزامنوڅخه بيزاره دي. څنگه پلرونه دي چې د زمانو پروا ورسره نشته. پلار خود پيرمهربانه وي پر خپلواو لادنو.

ـ هغوي په خپله لاره پسي ايله كوه. قاضي صيب! زما دزوي يوه چاره كوه چې له اعدامولوراو گرځي. زه دادی اوس ځم اوستا صراف پيدا كوم او پيسې ورته وركوم. ته دي خپل كار پر دوسيه شروع كړه.

ـ سمه ده، زه له اوسه ستا دزوي پر دوسيه كار شروع كوم ته بيغمه اوسه، ورشه د غلام علي صراف پوښتنه وكړه هر څوك يې پيژني دير غټ صراف دی اوز ما امانت هغه ته ورتسليم كړه.

رښتيا چې پيسې پر ډبره كينښر دي ډبره اوبه كوي. وروړله وروړگلوۍ څخه بيزاره كوي. دوست له دوستۍ څخه تيريږي. اوس وگوره چې يو كار بې له پيسوڅخه څوك نكوي. دغه پيسې دي چې له هر چاڅخه يې قبر هير كړی دی. اخيرت يې هير كړي اوحت ۱۰ ی خپل ايمانونه يې ورباندي خرڅ كړي دي. خپل مسوليت ته يې هيڅ پام نه وي چې خدای (ع) يوقاضي ته څومره مسوليت ورله غاړې كړی دی، چې حت ۱۰ اكو لای شي چې دچا دژوند او مرگ فيصله وكړي، اوهيڅوك يې بيا په كار كې مداخله نشي كولاى خو....

هغه ديعقوب (ع) دخوپير يومخكې كيسه اوس په اثبات باندي رسيري، كوم چې يوليوه ورته دخدای (ع) په امر گوياشواو خپله بې گناهۍ يې ورته بنودل اوداسي ورته وايي چې كه ماستازوي خوړلی وي نوزه دی داخيري زمانې په قاضيانو كې شمار شم. چې يو حيوان لاپدي پوهيږي چې داخيري زمانې قاضيان عدل اوانصاف نه لري اونه يې كوي نونوربه يې څنگه ولري اوو كړي.

يووخت دحضرت موسى عليه السلام څخه بني اسراييلوپوښتنه وكړه، چې موربه څنگه وپوهيږو چې زمور رب العزت (ع) به له مونږ څخه راضي اويانا راضه وي؟

جرم او جنا

حضرت موسیٰ علیه السلام ته وحي وشوي. كله چې باران په خپل موسم وورېږي اوستاسودچاروواگې دنيكانو په لاس كې شي، چې هغه دعدل اوانصاف پريكړې كوي، مال اودولت وسخيانوته وركړم، نوهغه وخت زه له خپلوبندگانوڅخه راضي يم. او كله چې مې باران په خپل موسم ونه اوراوي. ستاسودچاروواگې مې بې انصافو، ځان غوښتونكوته په لاس وركړي، اومال اودولت مې بخيلانوته وركړ، نو تاسي پوه شي چې زه له تاسوڅخه ناراضه يم.

وكيل صاحب له قاضي څخه راو لاړشود غلام علي په لټه كې شو. كله چې يې پيدا كړ نو د قاضي صاحب خپلې پيسې كوم چې ده په تېاكولا سوگتېلې وې وركړي.

غلام علي چې كله وكيل صاحب وليدې نو وارخطاشو چې دا يې لكه چې يو پلان راته جوړ كړي دى، او غواړي چې ماوقاضى صاحب ته يوه دوسيه جوړه كړي. نو د پيسواخيستلو اود قاضى له پيژندلو يې نټه وكړه چې زه خوله هغه سره كوم شناخت نلرم اونه يې پيژنم.

وكيل صاحب ورباندي پوه شو چې زماڅخه وېرېدى. نو ورته وې ويل:

زه پوهېږم چې ته له ماڅخه بېرېږي؟ ماته خپله قاضى صاحب ستا پته راكړه. ته ورسره خبرې وكړه.

غلام علي هم دستي تيلفون له جيبه راوايستی اوقاضى صاحب ته يې زنگ ووهي، او په تيليفون كې يې ورته وويل:

ماته وكيل صاحب پنځلس لكه افغانۍ راكوي داتاسوامانت دي چې زه يې ځني تسليم كړم؟

بلى هوځني تسليم يې كړه ماورته ويلي دي. اعتبارى دى شايد ته يې هم پيژنى. ددې ښار د خلكو وكيل صاحب دى. بېغمه اوسه كوم مشكل نه پيښوي ټولي پيسې پوره ځني واخله.

جرم او جزا

کله چې يې دا ورته وويل نو وروسته له هغه يې دوکيل صاحب
خخه پيسې واخيستی.

پنځلسم څپرکی

د جمعې مبارکه ورځ وه د مسجدیو امام صاحب پرممبرباندې د زنا په اړه خبرې کولې چې زنا د ومره گناه لري او داسې سزابه یې وي لکه چې الله (ج) فرمائی:

ژباړه: زنا ته مه نږدې کیږي، بې شکه چې داستره بې حیايې ده. (بنی اسرائیل: ۳۲)

بله الهي لارښوونه: جهنم دوزخ اووه دروازې لري، لدې دروازو څخه به تر ټولو غموونکي، دردناکه، بدبویه او گرمه دروازه به د زنا کارانو پر مخ خلاصه وي.

او حدیث شریف دی: چې کله یو مسلمان زنا کوي نو الله (ج) دهغه ایمان له بدنه داسې باسي لکه څوک چې کالي له ځانه وباسي.

بل حدیث دی:

الله (ج) د قیامت په ورځ له دریو کسانو سره په نرمي خبرې نه کوي اونه هم ورباندې مهربانه کیږي. لومړي زنا کاره، دوهم درواغجن، دریم کیبر جن فقیر.

بل حدیث دی:

اې مسلمانانوله زنا کولو څخه ځان وساتي، ځکه په دې کې شپږ ډوله مصیبتونه شته، چې دري په دنیا کې او دري په اخیرت کې پر تاسو راځي.

جرم او جنا

د دنیادری مصیبتونه .

۱ - دمخ ځلابه یې ختمه شي .

۲ - عمر به یې لنډ شي .

۳ - په تل پاته فقر او مسکینت کې به مبتلا شي .

اوداخیرت دري مصیبتونه یې .

۱ - دالله (ج) غوسه ورباندي .

۲ - حساب به په سختي ورسره کيږي .

۳ - اود جهنم دوزخ په سختو عذابو کې به گرفتاره وی .

نواي مسلمانانو چې خدای (ج) اودهغه رسول (ص) وايي، چې زنامه

کوي نومونږ اوتاسي چې خدای (ج) منواو پر هغه ایمان او

باور لرو اوداخیرت په ورځ هم ایمان او باور لرو، بیانوولي گناه

وکړو. بایدله زنا کولوڅخه ځانونه وساتو، ترڅو د خدای (ج) له

عذابونوڅخه وژغورل شو، او په دنیاواو اخیرت کې کامیابه اوسرلوږي

ووسو .

زه به تاسو ټولو مسلمانو وروڼو ته دوي د پنده ډکې کیسې وکړم

تاسي ورته ښه غوږ ونیسي .

یوه ورځ یو ډیر غټ زناکاره د زنا کولو لپاره د یوې معصومي او پاک

لمنۍ ښځې کور ته چې هغه په کور کې یوازی وه، اوده ظالم په خپل

سراوپه زور دهغې کور ته ورغلی، هغې ته یې وویل :

زه غواړم چې زنا درسه وکړم. ددې پرځای چې ته زما سره

زور زیاتي وکړي خوزه بدې دهغه سربیره پرنیږدم. ته داسي وکړه

ددې سرای ټولي دروازي بندې کړه .

هغې معصومي ښځې بي له ویلو ورولاړه شوه، دسرای اوخونو ټولي

دروازې وتړلې او بیرته زناکار ته راغله، ورته وویل :

جرم او جزا

ماخودسرای اوخونوټولي دروازي وټرلې وټرلې مگريوه دروازه راڅه پاته شوه چې هغه دروازه زه څه، هيڅوک يې نشي ټرلاي.

زناکاره پوښتنه ځني وکړل، چې داکمه دروازه ده چې ته يې نشي ټرلې زه به يې وټرم؟

دې معصومي اوزاهدې ښځې ورته وويل:

چې هغه هاغه دروازه ده کوم چې دالله (ج) له لورې ده. اوس ماوتاپرته له هغه الله (ج) څخه بل هيڅوک نه ويني. اوس چې دي وحشي هوس هرڅه غواړي ويې کړه.

کله چې دازناکارسړی لدې معصومي ښځې څخه داالفاظ واوريدل نوپر هغه ځاي خداي (ج) ته په سجده شواودټول عمر دزناکولوڅخه يې توبه وايسته.

بل وخت هم همداسي يوه پيښه وشوه. يوزناکار سړی يو عالم ته چې ابراهيم بن ادهم (ح) نوميدی راغی اوورته وويل:

چې اي! دزمانې عالمه زه دومره گنهکاره يم چې پردنيامي هيڅ گناه نده پرايښي. ماته داسي يوه لار راوښيه چې نورهيڅ گناه ونکړم اودتل لپاره دگناه کولوڅخه خلاص شم.

هغه عالم مبارک ورته وويل:

ولي نه، داخوډيره اسانه ده، ته که غواړي چې توبه وباسی اوبياگناه ونکړی نودخداي (ج) رزق مه خوره.

گنهکارورته وويل:

که مې دخداي (ج) رزق ونه خوړي نومړ کيرم. څنگه دخداي (ج) له رزق څخه ځان محروم کړم داخوامکان نلري داخوډيره سخته ده، داکارنشم کولاي.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

جرم او جنا

ښه چې په دی هم پوهیږي چې که دخدای (ج) رزق ونخوړم نوله لورې به مړشم. کله چې دي گناه کوله نوولي دي دخدای (ج) رزق دهغه نمک ونه گڼي.

گنهکارورته وويل:

لدي وروسته که می گناه کوله نودخدای (ج) رزق (نمک) به له سترگونه ليري کوم. بله لاره راوښيه کچېری گناه راڅخه کیده نوبه هغه رايادوم؟

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

که دي چېري کوم وخت بياکوښښ وکړ چې گناه وکړي، نووروسته له گناه څخه داسي ځاي ته ولاړشه چې هغه دخدای (ج) ملک نه وي اوته هلته ژوندو کړي او پکښې کې پټ شي.

گنهکارورته وويل:

که هر ځای ته ولاړشم نوهغه ځای دخدای (ج) ملک دی. که ځمکه ده که اسمانونه دي او که دريابونه دي بل خوداسي ځای نشته چې دهغه ملک نه وي اوزه پکښې واوسم.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

ښه تاچې گناه کوله ولی لدي ځايه نه شرمیدی چې داخودخدای (ج) ملک دی اوزه څنگه دهغه پرملک اوچې هغه مي ويني گناه وکړم.

الله (ج) پاک خپله وايي چې:

ددې گنهکارانور اگر ځيدل همدازماخواته دي. نوبيادهغوي سره حساب کول زماکار دی.

گنهکاریاورته وويل:

جرم او جنا

بيابه هم کچپري گناه راخه کيده نودابه په يادساتم چې داملك دخداى (ج) دي او هغه مى وينم هم. بله داسي طريقه راوښيه چې هميشه يې په يادساتم.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

که دي چپري دالله تعالى (ج) مخالفت وکړ او گناه دې کوله، بياداسي خاى پټ شه چې هغه تاونه ويني اوستاله حاله ناخبره پاته شي. هغه وخت چې ستازره هرڅه غواړي کوه يې. گنهکار ورته وويل:

اې عالمه! که شپه ده که ورځ ده، که په شپه کې وي که په ورځ کې په هروخت کې اوهرچيري خداى (ج) هرشي ويني. هغه په هروخت کې حاضر اوناظروي. اوهرڅه چې بنده کوي هغه يې ويني اوورباندي پوهيږي. زه څنگه داسي خاي پيدا کړم چې په هغه کې ما خداى (ج) ونه ويني. داخوله امکانه لپري کار دي.

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

ښه نوتا چې کوم وخت گناه کوله، دادي له خاى سره نه ويل که بل څوک نه وي، خداى (ج) خوشته هغه خومي ويني. نوچې هغه تاپه شپه اوورځ کې ويني بياهم ته گناه کوي. خداى (ج) پاک خپله وايې چې: گمان مه کوي چې حق تعالٰى غافل دى له هغه عمل کولوڅخه چې ظالمان يې کوي.

گنهکار ورته وويل:

دابه هم تل راسره يادساتم، که مي گناه کوله نودابه ضرور په يادلرم،

چې خداى (ج) خومي ويني بيانوولى گناه وکړم. بله لاره راوښيه؟

ابراهيم بن ادهم (ح) ورته وويل:

جرم او جنا

کله چې درته عزرايېل^(ع) (ملک الموت) ناخاپه راشی اوستاخڅه روح قبض کوی نوته به ورته ووايې چې ماته یوڅه صبر وکړه ترڅو زه دخپلو خپلوانو، انډیوالانو، دوستانو، همسایه گانورضایت ترلاسه کړم اودوي ټول له ځانه خوشحاله کړم، ښه ښه کارونه ترسره کړم ترڅو داخیرت لپاره مې ښه توبښه برابره شي نوبه بیاته راشي اوزماڅه به روح قبض کړی.

گنہکار له ځان سره وخنډل او ورته وویل:

چې زه د عزرايېل^(ع) سره څنگه داسې کولای شم، اونه هغه ماته دومره مهلت راکوي، چې زه دي دخپلو خپلوانو، دوستانو، حقدارانورضایت ترلاسه کړم. هغه خوچاته دیوې ساه ایستلو وخت نه ورکوي نوهغه به زما خبرې څنگه ومني.

ابراهیم بن ادهم^(ح) ورته وویل:

نوچې په دي هم شه پوهیږي چې دومره بې واکه اودځان واک نلرم مرگ حق گنې اوله هغه څخه تینښته نشته. له عزرايېل^(ع) څخه هم بیږی لاهم گناه کوي؟ اودې ځای ته دي پام ندی چې کله می روح قبض کیږي نوعزرايېل^(ع) به په څه ډول روح راڅخه قبض کړی.

گنہکار ورته وویل:

دابه هم وروسته لدې تل په یادساتم. کچیري مې گناه کوله نوعزرايېل^(ع) به هم په یادلرم. بله لاره راوښیه؟

ابراهیم بن ادهم^(ح) ورته وویل:

کله چې مړ شوي اوبیرته راژوندی شوي، حساب کتاب هم درسره وشو، نوکله چې ددوڅ حکم درباندي راووتې اوملایپکې دي دوزخ ته کښوي، نوته له ملایپکوسره زور وکړه اوپه زور خپله جنت ته ولاړشه.

گنہکار ورته وویل:

جرم او جزا

ای عالمه ! ستا صدقه شم، پدی خوزه هم بنه پوهیرم چې مرشم
بیاخوزه هیخ نشم کولای، ټول کارونه به ملایپکې راسره کوي، زه
بیادخان اختیارنلرم اونه زورورسره وهلی شم، او هلته خوبیا ټول
مخلوق دخان په غم کې وي، نه پلارچاته په دردخوړل کیږي نه
موراونه هم اولاد، یوازي او یوازي خپل عمل. که چابسه کړي وي نوجنت
ته به ځی او که چابدکړی وي دوزخ ته به ځی. او هغه هم دا کار
بیاملائیکې ورسره کوي.

ابراهیم بن ادهم^(ح) ورته وویل:

ای عقلمنه! ته عقل لري اود بندگی دعوه کوي دخدای^(ج) رزق
خوري، دهغه په ملک کې اوسیري، او هغه دي په هرځای کې په هر حال
تاوینی، اوله ملک الموت^(ع) سره څه نشی کولای، داخیرت په ورځ هم
دومره بی وسه شي چې له ملایپکوسره هم څه نشي کولای، بیا هم ته
گناه کوي اود شیطان ملگرتیا اولاره ځان ته اختیاروي.

گنهکار چې کله له ابراهیم بن ادهم^(ح) څخه دا خبرې
واوریدی، خدای^(ج) ته په سجده شو، توبه یې وایستل اود ټول عمر له
گناه کولو څخه خلاص شو.

شپاړسم څپرکی

دپانې اخیری کال په استرالیا کې و. پوره شپږ کاله یې هلته تیر کړل، داخیری سمستیر و نو امتحانونه یې ورکړي ول او اطلاع ناموته معطل ول. کله چې اطلاع نامي یې ورکړي، په ټول پوهنتون بیا پانه اول نمره شوه.

ډیري جائزې او تحفې ورته داسترالیا د پوهنتون رییس، مدیر اوسوونکي ورته ورکړي. ددې لیاقت یې وستایه، او په خپل هیواد کې یې ورته د ښه خدمت کولو ارزو درلوده.

ټول افغاني زده کوونکي کوم چې هلته په سدني پوهنتون کې اوسیدل یوهم نه وناکامه شوی. او کوم زده کوونکي چې متوسطه طب ته کامیابه شوي وهغه زده کوونکي هلته یوازې پاته ول، او پاته نور چې دانور ورشتوته کامیابه شوي وهغه تردوي دوه کاله مخته راغلي و، ځکه دهغوي درشتوخت څلور کاله و. او ددوي شپږ کاله په درسونو تیر شول. ځکه چې د متوسطه طب لپاره لږ ډیر وخت اودرس ته ضرورت شته دا ځکه چې ترهرې رشتې دغه دطب رشته ډیره سخته او په ډیره موده کې ویل کیږي او تر ټولو رشتويې مسولیت هم زیات دی. ځکه د متوسطه طب زده کوونکوله دانور وزده کوونکو څخه ډیره موده په درس ویلو کې تیره کړه او یو کال یې د عملی کار کولو لپاره ضروری و چې هغه عملی کاریې بیا په خپل هیواد کې ترسره کولای شول.

جرم او جزا

ټول زده کوونکي په ډیره خوشحاله سره خپل هیواد ته راستانه شول. کله چې افغانستان ته راوړسیدل نو په ډیروښو مراسمو سره یې ددوي کامیابي ولمانځله. ښوونکي اصف هم په دغه مراسمو کې گډون کړي و. کله چې دواړو بعدله شپږو کلنو انتظار وروسته یوبل سره والیدل، له ډیري خوشحالی څخه یې سره وژړل او د لومړي ځل لپاره یوبل په غیر کې سره ونيول. وروسته تر هغه یې یو دبل اوبنکې پاکولي او یوبل ته به یې ډاډسره ورکوي چې دا خوشحالی مراسم وگوره اوزمونږ ژړا. دواړه بیرته په خوشحالی کې سره گډ شول.

دڅلوروورځو لپاره ورته ښه د خوشحالی اوددوي د تشویق لپاره مراسم نیول شوي و، وروسته له هغه ټول زده کوونکي خپلو کوروته ولاړل.

ښوونکي اصف او پانه هم د کور پر خواراران شول او د پانې کورته راغلل. مور او پلار یې د پانې په لیدو دومره زیات خوشحاله شول چې اندازه یې نه کیده. ځکه ددوي شک له خپلې لور څخه ختلی و چې بیابه ورسره وویني. پانه به یو اړپلار په غیر کې ټینگه و نیوله بیابه یې مور، پرسراومخ به یې مچوله. پانې به دوي په لاسونه مچول او په غیر کې به یې نیول.

وروسته یې یوبل دڅو کلنو خبرې او کیسې کولي.

بیایې مور او پلار د ښوونکي اصف خدمتونه، خواری، تکلیفونه، مصرفونه او هرڅه چې یې له دوي سره کړي و ټول یو یو خپلې لور ته تشریح کول، چې که خپل زوی موهم وای ترده به یې ډیرڅه نوای راسره کړي. پانې به له ښوونکي اصف څخه مننه کوله چې ددې له مور او پلار سره یې دومره زحمتونه ایستلي اودوي ته یې دیوې مور او یوه پلار مینه ورکړي.

جرم او جنا

ښوونکی اصف به پانې ته ویل چې ولي داسي راته وايې. ماخوله لتاسره واعده کړي وه مایوازي خپله وعده پرځاي کړي ده. زما پر دوي کوم احسان نسته اونه دي دوي زما دا احسان مني.

پاڼه به دښوونکی اصف په داسي خبرو کولو نوره هم زیاته ځنی خوشحاله شوه. مننه به یې ځنی وکړه چې زما په وعده یې وفا وکړه او په ښه شان یې سر ته رسولې.

پانې لس ورځې له خپل مور او پلاره سره په کور کې تیرې کړي. یوه ورځ یې دخپل ښوونځۍ د لیدلو شوق وشو. له خپلې مور او پلار په اجازه له ښوونکی اصف سره ښوونځۍ ته راغله. تر څو د زده کوونکو حال له نیردې څخه وویني او وگوري چې څه نوي تغیراته په داشپرو کلنو کې راغلي دي او دایې هم غوښتل چې خپل تیر شوي خاطرات ور په زړه کړي.

کله چې ښوونځۍ ته راغله لومړی یې له مدیرې سره والیدل خپله پخوانې مدیره کوم چې ددې په وخت کې وه، هغه بل ښوونځۍ ته تبدله شوې وه او پرځاي یې نوې مدیره راغلې وه. له نوې مدیره سره ښوونکی اصف معرفي کړه، چې دازمور دښوونځۍ پخوانې زده کوونکې ده، په یوبورس کې استرالیا ته د شپږو کلنو لپاره تللې وه او طب متوسطه ته کامیابه شوې او اوس ځنی فارغه ده. اوس څه وخت کیږي چې بیرته خپل هیواد ته راغلې ده. نن یې زړه شو چې دښوونځۍ د زده کوونکو سره وویني او یو څو دقیقې په تفریح کې له ټولوسره خبرې وکړي. نوې مدیره یې په راتگ خوشحاله شوه او خپله په هر صنف ورسره گرځیدله. هر زده کوونکی ته به یې ورمعرفي کوله چې دایوه ډاکټره ده، دا خبره به یې ورسره یاده کړه چې دا غواړي په تفریح کې تاسو ته خبرې وکړي. تاسي هم باید ددې خبرو ته ښه ځیر شي ځکه ددې هره خبره ډیر ارزښت لري.

جرم او جنا

زده کوونکو دمديرې خبره ومنل چې موربه په تفريح کې ټول سره يوځاي کيږو او د ډاکټرې پاڼې خبرو ته به غوښتسو. کله چې تفريح شوه ټول زده کوونکي په قطار برابر پر ځايوو دريدل، پاڼې له مديرې او ښوونکي اصف سره ورته راغلل. مديرې پاڼې ته اشاره وکړه ترڅو د دريځ پر سر باندي ودريري او زده کوونکو ته خپله نظريه وړاندي کړي. پاڼه دريځ مخ ته راغله او په دريځ کې يې ټولوزده کوونکو ته لومړی سلام وکړ.

زده کوونکو په يوه برغ سره ددې سلام ته عليکم وويل. وروسته بيا پاڼې پوښتنه ځني وکړه چې درسونه موڅنگه دي؟ ټولوپه يوه برغ سره ورته وويل:

ډير ښه دي

— تاسو درس په قدر څومره پوهيږي؟
ټولوپه يوه برغ سره:

ډير زيات پوهيږو. ځکه په درس ويلوسره پوهه منځ ته راځي او پوهنه رڼاو روښنایې ده.

— تاسي بايد په خپلو درسونو کې ډير زيات کوښښ وکړي، تاسي ډير ښه استعداد لري. تاسو ته معلومه ده چې دافغانانو استعداد په نړۍ کې څوک نلري. خير که نن خوار او درېدره يو خداي (ج) څومهربانه دی يوه ورځ به لدې ټولوبلاوو او درېدره يو څخه خلاص شواو روښانه اينده به ولرو.

اينده به مولومړی دخداي (ج) په توکل اومهرباني بيازموږ او ستاسوپه خپل همت او په ډير زيار سره روښانه کيږي. هيڅوک زموربه غم کې نه دي. هيڅوک موخپل وطن ته خدمت نه کوي. ترڅويې خپله ورته ونکړو.

جرم او جنا

کچېرې مور، او تاسې په ټولوسره علم تر لاسه کړو، نو کولای شو چې دهرې ستونزې په مقابل کې مقابله وکړو. ځکه علم خو روښنایې ده چې روښنایې پیداشوه نودهرې تاریکې ځواب کولای شي، هرچاته خپله لاره که صحی وی که غلطه معلومیږي.

یوعالم هیڅکله دخپل ځان او وطن دخرابولولپاره هڅه نه کوي، تل کوبښن کوي چې خپل وطن ته خدمت وکړي اونورې علمه کسان دعلم له برکته څخه خبر کړي. هرچاته خپل مسولیت چې ورله غاړې وې وروسپاري اوپه ښه اوصادقانه ډول یې سرته ورسوي اوخپل وطن له بدبختیو، بدبینیو څخه وساتي، داهرڅه چې کیږي دعلم په برکت سره کیږي.

زه به تاسوته لنډمثال درکړم هغه مثال پرخپل ځان تیروم.

زه لومړی یوناپوه اوییسواده انجلی وم، ماخپله نه غوښتل چې درس ووايم اونه مي ورته په خیال کې لاو.

پلارمی دخلکومزدوري کول، تل به یې لاسونه اوپښې سپیږي، چاودې، زخمی زخمی اوله اغزیوڅخه ډکي وې. کله به چې غریب ماښام کورته راغی مابه یې له پښواولاسونوڅخه لومړی اغزې راوايستل، بیابه په واسلیمو لاسونه اوپښې ورغوړي کړي، کله به چې بیده کیدی نوبه مي لاسونه اوپښې په پلاستک کې ورته وتړلې ترڅو هغه زخمی ځایونه یې جوړاویوڅه پاسته شي، ددې کارپه کولوسره به یې یودلاسودرداودپښودرکراشو. کله به چې سهارشونوبیابه دمزدوری په لټون ووتی. یوه ورځ نه پوهیږم څنگه دافکرو رته پیداشو چې زه خوخیږ، ترڅوچې ژوندی يم دخلکو په غریبې کې به اخته يم خوکه زه مړشم نولوربه می بیاڅه کوي، هغه خودچاغریبې هم نشی کولای. نویوه ورځ هغه غریب اومظلوم چې تمامه ورځ به ستړی اوهلاک دخلکوپه مزدوري کې و، له ځان سره داتصمیم ونیوی ترڅو

جرم او جنا

ماپه ښوونځۍ کې شامله کړې اوزه زده کړې وکړم. که څه هم چې مانه غوښتل چې زه درس ووايم ځکه زه د يوې جوړې نوې کاليوپه ارمان وم. کله به چې کوچنی يالوی اختر شوتولوانجونوبه نوي نوي جامې، بوټونه، پورني اغوستي و، خوزه به په زړو جاموکې وم بوټونه به مي لا نوې نه و. نونه دچاکورته تلم اونه له چاسره گرځيدم. مابه چې اختر ته نوی کالی نه درلودل نوبه ډيره مايوسه وم خوڅه په لاس نه راتلل ځکه دخپل پلار اومور له حاله خبره وم. دوي ته مي هم برغ نشوای کولاي چې زه حتماگالي غواړم بوټونه غواړم. تاسي خوښه پوهيږي چې کوچنيان په اختر کې نوي جاموته څومره خوشحاله وي. خومادارمان ترډيره وخته په اوږووگرځاوي. زه به دي ته څومره خوشحاله وم چې هغه به داسي اختر وي چې زه به نوي جامي نوي بوټونه نوي بنگري اونوی پورنی ولرم اوبيادگانوډيانوکره ولاړه شم اوهغوي راته داختر مبارکی اوزمادنوي شيانومبارکی راکړي.

خوهيشکله می هم دارمان په کوچنيوالی کې پوره نشو. خيرپه مايې په هغه غريبۍ اوغربت کې درس شروع کړ. مااوزماموربه ډير دپلارمخنيوی کوي چې مادرس ويلوته پر نږدی، مابه داورته ويل چې درس ويل خودغريبانوکارندی، دازمورله وسه تير کاردی، مونږدمانښام په ډوډۍ پسې حيران يو، ته وگوره تمامه ورځ دخلکوپه مزدوري پسې ورک يې دهغه سربيره لاته غواړي چې په مادرس ووايي؟ موربه مي هم همداسي ورته ويل، چې داته څه کوی اوپه تاڅه شوی دی. که غواړي له خانانوسره ځان برابر کړي ياکه خان شوي يې؟ ته له خانانوسره نشي برابریدلای ځکه درس خوځانان په خپلو کوچنيانووايي اودادخانانو کاردی.

دازمورله وسه تيره خبره ده. ته دی حال ته وگوره څوک بايد له خپلې کمبلې سره سمې پښې وغزوي. مونږبه چې هرڅه ورته وويل

جرم او جنا

خوپلاربه مي نه منل اودابه يې مورته ويل چې تر تاسوزه بڼه پوهيږم. که هرڅه تکليف وي پر مابه تير يږي، زه ورته هرڅه برابر وم. تاسوزماحال ته وگوري، په ماڅه جوړه ده، کاشکي ماسواددرلودای. مابه هم يوځای نه يوځای ډير په بيغمی سره کار کوی. له ستر يا ووخڅه به خلاص وم. که کار وکوي به می خو که نه وياخوبه بيغمه او هوساوم. اوس نو په ماڅه جوړه ده که دچاپه کار کې ځان واچوم او ديوڅو دقيقو لپاره ځان هوساکړم بيا هرڅوک په کار کې راته دنامردپه سترگه گوري چې دنامردپه سترگه يې راته وکتل بياخوبه اينده کې کار نه راکوي.

هميشه به زه يم او کار.

ما اوس دا پريکړه کړې ده، هيڅوک به زما پريکړې ته تغير ورنکړي. زه نه غواړم چې لورمی بيسواده پاته شی. زه هرڅه دلورپه خاطره کوم او هرڅه خپله ورته کوم.

زه يې مجبوره کړم او په دغه بڼوونځی کې يې شامله کړم. تاسي وگوري نن دهغه غريب لور چې ديوې جوړې جاموپه ارمان و نن هغه ځاي ته ورسیده کوم چې دپلار ارمان اوارزويې وه. اونن هغه دغريب لورتاسي ددرس په مفهوم تاسوته ددرس ويلو توصيه کوي ترڅو کونښن وکړي چې يونډيوال شهرت پيدا کړي، اودهرچاپه زړونوکې خاص ځاي ونيسي. اونه بايد داگمان وکړي لکه ماچې کاوي، چې درس ويل دغريبانو کارندی. درس بايد غريبان ووايي او ترهرچا بايد ډير کونښن وکړي. ځکه پر غريب خوهر رقم حالات تير شوي وي. څومره غم چې دوطن دغريب سره شته دبل چاسره نشته. څومره کونښن چې غريبان کوي خانان يې نشي کولاي.

نو غريب بايد درس ووايي ترڅو دځان اودخپلې کورنۍ اوخپلې ټولنې ته خدمت وکړي. غريبي او بدبختی له خپلې ټولنې څخه ورکه

جرم او جزا

کړي. خپله اينده روښانه او اباده کړي. ټولو وطنوالو ته خدمت وکړي، ټولنه په پښوودروي اودا هرڅه چې کيږي د تعليم په زيار او کونښن سره کيږي. په زيار سره علم تر لاسه کيږي او په علم سره روښنايي. په علم سره خدای (ج) پيژندل کيږي، اود خدای (ج) له قدرتونو سره اشنا کيږي. هرستونزمن کار ورته اسانه کيږي. د تاريکولپاره يې خراغ جوړيږي. خو که څوک بې علمه وي هغه له هيڅ شي نه وي خبر، د پرانده مثال لري چې نه خپله لار ويني نه بل ته لاره ښودلای شي. تر هر چا ځان ته ډير تاوان رسوي.

دا خبرې مي ځکه تاسو ته وکړي چې تاسو په خپلو درسونو کې زيات کونښن وکړي او په ژوند کې ښه لاسته راوړني راوړي. نور نو ستاسوله توجه څخه ډيره زياته مننه، چې ماستاسو وخت ضايع کړ اوستاسو د نن ورځې د تفريح وخت مي ونيوی. ټولو څخه يو ځل بيا ډيره بخښنه غواړم. ستاسو د ټولو د کاميابي په هيله.

پانې چې کله خبرې خلاصې کړي ټولو زده کوونکو ورباندې چکچکي کړي يودبله يې سره ويل چې رښتيا هم چې علم د تاريکولپاره خراغ دی. پردې خپله غريبې تيره شوي وه. او اوس دهغه غريب لوريو به با استعداد ډاکټره شوه اومورته يې په څومره جرئت سره د دريځ پر سر خبرې وکړي.

دا هرڅه يې د درس ويلوپه ذريع تر لاسه کړي دي. مونږ هم بايد درسونه ووايو. اونه بايد خپل قيمتی وخت بيا ځايه ضايع کړو.

اوولسم خپرکی

کله چې دابتدائی محکمې قاضی پدې ډاډه شو چې له وکیل صاحب څخه یې ښه کافی رشوت ترلاسه کړ، نویې دده دزوی پردوسیہ کارشروع کړ او داسی فیصله یې ورته ابلاغ کړل. چې شیرخان او محمدزی دی په شپاړلس کاله قید او هریودی په پنځه لکه افغانیو جریمه شي، داجریمه شوي پیسې دي دفوزیې کورنۍ ته ورکړي. او پاته مرجان شو. هغه په یوروانی رنځ اخته دی چې جزا ترهغو پوږي نشي ورکول کیدای ترڅونه وي جوړشوي اوبل دقیدور کولو طاقت هم نه لري په قیدور کولو سره یې رنځ نور هم زیاتیري. نو پدی اساس او په قانونی لحاظ سره چې قانون هم لیوني اورنځورته جزا اوسزانه ورکوي، که څه هم هغوي قتل کړي وي. په همدی خاطر مونږده ته داسزا ورکوو چې په دري لکه افغانیو باندي جریمه او دپنځو کلو لپاره دخپل کوراو کلی څخه دباندی ژوندوکړي او ترسخته تداوی لاندي دي ونیول شي.

کله چې ددوي ددوسی کار په ابتدایی محکمه کې خلاص شو، دستي یې له هغه ځایه واستول دمرافعی محکمې ته. دمرافعی محکمې قاضی صاحب ته خومخکې تر مخکې دابتدائی محکمې قاضی ویلي واوپه لسو لکه افغانیو یې کارور سره خلاص کړي

جرم او جنا

وچې که نورودوو مجرمینو ته هر رقم سزاور کوي هغه ستاکاردي خوچې مرجان ته کوم چې ماورته سزاور کړي ده ته يې تاييد کړه. دمرافعی محکمې قاضي هم دابتدایي محکمې پریکړه تاييد کړه چې مرجان دي په دري لکه افغانیو جریمه اودپنځو کلنولپاره دي خپل ښار پریري. دي بل ښار ته دي ولاړشي اوخپله تداوي دي هلته وکړي. په همدې ډول سره مرجان له اعدام اوله زندانه خلاص شو. وکیل صاحب چې کله دقاضیانوپریکړه واوریده په کالوکې نه ځایدی اونیردی وچې له خوشحالی څخه يې زړه دریدلای وای. مرجان له زندانه راخلاص شو اوپاته شیرجان اومحمدزی شول هغوي نوپه زندان کې شپې اوورځي صباکولي اوډیره پښیماني يې کوله چې داکارخوپه موږمرجان وکړ. اخیردی راڅخه ولاړی اوموږيې یوازي پریښودو. هرچاته به يې په زندان کې داسي خبرې کولاي چې هیشوک نه بایدداسي کاروکړي چې له هغه څخه دي څوک نفرت وکړي حتادومره نفرت چې خپل پلار اوکورنۍ يې په خپلیدوپښیمانه شي، اوچې دوي ژوندي وي هرچاته يې سترگې ټیټي وي. وکیل صاحب دمرجان دوسیة په محکمه کې په څارنوالی کې، په جینایې کې خلاصه اوخپل زوی يې بې گناه په اثبات ورسوی. څارنوالي اوامیرجینایې خوڅه نشوای ورسره کولاي ځکه چې دقاضیانوحکم و. اودقاضیانوحکم خووالي څه رئیس جمهورهم نشي ماتولاي.

اتلسم خپرکی

پاڼه چې له مکتبه راغله کورته، مور او پلار ته یې ټوله دښوونځۍ کیسه وکړه، چې داسی می ورته وویل چې درسونه به وایاست. ډیر زیات کوبښښ به کوي. ټولوراسره وعده وکړه چې مونږ ښتاکه خبرې حتماً منو. مدبرې صاحبې هم ښه عزت راکړ، ټولوزده کوونکو ته یې ور معرفي کړم او هر صنف ته یې جلا جلا پخپله وروستم. پاڼې چې کله خپلې خبرې خلاصې کړي. مور او پلار یې ورته وویل:

چې لورې! اوس خه پلان لری دراتلونکی ژوند په هکله دې فکر کړی

دی. مونږ په گډه دا پریکړه کړي ده چې ستاد کوزدې بندوبست وکړو. اوتاپه ژوند کې نوره هم خوشحاله ووینو. زموږ دغه یوارمان لاستاد واده په زړه کې پاته دی. ښوونځۍ خودي خلاص کړ او اوس خوشلور میاشتس رخصتی هم لري. نوپه داخلورومیاشتو کې به ستاد کوزدې کار وکړو. مورتاته دیوې ښې کورنۍ هلک انتخاب کړي دي. ته په دې کې خه وایې؟

پاڼې ورته وویل:

چې دهلک په غم کې مه اوسي. ماله پخوا خه دځان لپاره خپل دژوند ملگری پیدا کړي و. هغه وخت کوم چې زه لاپه ښوونځۍ کې وم. اوس خوله ماسره هرڅوک واده کوي هغه هم دیو مقصد په

جرم او جنا

خاطر. کچیري ماخپلې زده کړي نه وای کړي بیا به هیچا واده نه وای راسره کړي. د دنیا ټول خلک به مقصدکار نه کوي. خو هغه چې مانتخاب کړی دی له هغه سره زه هم ډیره زیاته مینه لرم. کلونه کلونه وشول چې یو د بل په انتظار مویر کړي دي. هغه یوه لنډۍ ده چې ما په کوچنوالی کې ډیره اوریدلې وه چې وایې.

پخوا د صدق یارانې وې یار به دستر گوته عمر تیرونه.

ما پدې هیڅ باور نه درلود چې په اوس زمانه کې دي داسې یوڅوک پیداشي چې چاته پوره عمر انتظار شي. خو پر ما خدای (ج) مهربانه شواو ماته یې دغسي یوڅوک پیدا کړ چې زما لپاره یې پوره عمر انتظار ایستلی دی.

مور او پلار یې دواړه ورته حیران شول، ورته وویل:

عجیبه ده مور، خو تر اوسه پدې موضوع نه یو خبر. هغه بختور څوک دي چې له تاسره دومره زیاته مینه لري. مور، ته یې هم راوښیې. مور، یې پیژنو؟

_ هوتاسې یې ښه پیژني. او پر تاسو له یوه زوی څخه زیات گران دی. هغه بختور انسان بل څوک نه بلکې ښوونکی اصف دی.

دواړو په یوه پلورته وویل:

داخو دي ډیر غوره انتخاب کړي دي. داخو ییڅی زموږ زړه ته نه لویدل. ښوونکی اصف خورښتیا چې ډیر زیات بختور شخص دی. دهغه په رقم خو هیڅوک نشي کیدلای. داخو نور علانوردی. ایا ښوونکی اصف پدې خبر دی؟

_ هوماو هغه خبره سره خلاصه کړي ده. یو د بل سره زیاته مینه لرو.

دواړو شکر د خدای (ج) وایستی چې ښوونکی اصف یې له لور سره مینه او واده کوي. پانې ته یې وویل:

جرم او جنا

ښه چې داسې ده نوموږ به له ښوونکي اصف! سره خبرې وکړو. اوله هغه سره به مشهوره وکړو. چې هغه اوس واده کولو ته آماده دی.

- نور تاسې پوهیږئ او کار مو.

کله چې پانې خپله خوښه مور او پلار ته ورکړه. دوي هم په هغه ورځ راغلل دښوونکي اصف کور ته. هلته خانگې اوښوونکي اصف ښه عزت ورکړ. وروسته یې ښوونکي اصف ته وویل:

مورنن له عجیب واقعیت سره مخامخ شو. هغه دا چې ستا او دپانې په مابین کې کوم رازو له هغه څخه نن خبر شوو. مور هیڅ باور نه کوي چې تاسې دواړه به مینه کوي. او دومره زیات وخت یوډبل په انتظار سره تیر کړ.

ښوونکي اصف ورته وویل:

رښتیا هم چې ډیره موده یوډبل ته انتظار شوو. زما سره دپانې غم و چې خپلې لورې زده کړې وکړې بیا به واده وکړو. ما تاسو ته نه ویل چې زه او پانې له ډیر پخوا څخه یوډبل سره مینه لرو. خپله مینه مو تر دې ورځې پورې ساتلې وه. که څه هم ما اوس نه غوښتل چې تاسې لدې رازو خبر کړم. ځکه چې ددې لایو کال عملی کار پاته دی.

_ دازمور پریکړه وه چې پانې واده وکړي. مور دپانې لپاره یوه لک پیدا کړې. وله هغې سره مومشهوره وکړه چې لورې! مور خوستاد کوزدې بندوبست کوو. اوس خولا ژوندي یوپه ژوند خو باور نشته. دا ارمان مولا په زړه کې پاته دي چې ستا واده لاپه خپلو سترگو وگورو. وروسته که مړه هم شوبه ارمان به مویه زړه کې نه وې پاته. خو پانې راته کیسه وکړه. اوس خولا پانې څلور میاشتي رخصتي لري. څلور میاشتي خو ډیر عمر دي ستا سو واده په

جرم او جنا

داڅلورومياشتوکې سره کيدای شي. څنگه دي خوښه ده چې واده وکړي؟

— زما درسره خوښه ده. چې پاڼه موراضی کړې وې زه خو هیڅ نه وایم.

— ښه نو چې ستاله خواخه مطمین شونواوس ته راته دواده کولونیتپه راوښيه. څه وخت مناسب وخت دواده لپاره گڼي.

— زماله خواتاسي وکیلان یاست. هره نیتپه چې ورته ټاکي زه څه نه وایم.

— چې مورته اختیاراکوي مورخوستاسودواده په کارپسي کيږو، په دامیاشت کې به موواده وي.

— بیخي مي درسره خوښه ده. په دایوه میاشت کې زموږمکتبونه هم خلاصیږي. موږهم دري څلورمیاشتي رخصتي لرو.

— داخوبیایخي ښه کارشو. بس نوله نن څخه یوه میاشت وروسته ستاسودواده ورځ ده که کمه واقعه نه وه پینښه له خیره.

— الله (ج) مودې له هرې واقعي وساتي. زما درسره خوښه ده.

په اخیرکې دپانې موږاوپلارراولاپریدل چې ښوونکی اصف ورته وویل:

تاسي یوه شیبه انتظارشي زما سره یوڅه پیسې دي هغه له ځان سره واخلي. اوگوري اوس لاتاسوته وایم چې دپانې لپاره پرته دکالیوڅخه نورشیانوته اړتیا نشته. ځکه چې زما په کورکې هرڅه زیات شته اوله اندازې څخه ډیر.

یونیم لک افغانی یې ورته راوخیستي اودوي ته یې ورکړي. بیایي ورته وویل:

جرم او جنا

چې بې ځايه مصرف به نه کوي. يوازې اويوازي دپانې لپاره کالي اوکه نوردې کم شيان خوښ وې ورته واخلي..بل به هيڅ شي نه ورباندي اخلي.

دپانې مور اوپلار ورته وويل:

دومره ډيري پيسې اوپه هغه هم يوازي دپانې لپاره دواده کالي؟
_ يونيم لک افغانۍ نوڅه شي دي، څه شي په کيږي. اوس خودپيره قيمتي ده. يوه جوړه کالي په شل ديرش زره افغانۍ وي. زه به ځان بختور وگنم چې تاسوزه له ولوره خلاص کړم. تاسي چې په يونيم لک افغانيو غاړه وباسي نوزه نورڅه غواړم. دابه زمانصيب وي، چې له ماڅخه تاسي ولورنه غواړي. کني داد اوس ولورونه خوولورنه وي تيار تجارت وي. اووه لکه اته لکه اويالس لکه افغانۍ باندي دوستی کوي، که کمی وي بيخي دوستی نه ورسره کوي، دومره پيسې اخلي چې په دري کاله څوک بيا واده نشي کولای اوڅوک دې ته مجبور يږي چې ياغلاوکړي اوياهم له وطنه پنځه شپږ کاله ورک وي اودخپل ولوردپيدا کولو لپاره وطنونه وطنونه وغواړي. حتاداسي ډير ځوانان خولاشته چې بيخي دواده کولوتوان نلري. دواده څخه نامحرومه پاته وي. داټول دغه ذريات ولورله وجې دي. ځکه په دومره پيسويې زورنه رسيري، اونه دومره عوايدله کوم بلي لارې پيدا کولاي شي. دادځان لپاره بهتره وگني چې ټول عمر خيره واوسي او هيڅ واده ونکړي. زه اوس هم ستاسواحسان منم.

دپانې مور ورته وويل:

چې زويه! تاخوزمورسره ډيري مرستي کړي دي، ترهرچادي ډيرنازولي يو، اوتردووولورودي لاډيري پيسې پرمونږ مصرف کړي. زمورسره دغومره پيسې سته چې دپانې دواده لپاره کالي، الماری، فرشونه، پلنگ، لوشي اوهم داسي نور ضروري شيان چې

جرم او جزا

ورته په کار کېږي رانیسو. داپیسې ته بیرته درسره واخله، په واده کې دې په کار راشي.

مادرته وویل چې بغیرله کالیوڅخه به بل شي نه ورته اخلي. هرڅه مې په کور کې تر ضرورت زیات شته. زما سره نوري پیسې دواده دمصرف لپاره شته. دغوییسوته اوس ضرورت نلرم.

دپانې مور او پلار یې دي ته مجبوره کړل چې هغه پیسې ځنی واخلي. پیسې یې له ښوونکي اصف څخه راواخیستي او خپل کور ته راغلل. کله چې خپل کور ته راوړسیدل نو دښوونکي اصف کیسه یې ټوله پانې ته وکړه، پیسې یې پانې ته ورکړې چې داته پوه شه او پیسې دي، هرشي چې په اخلي او هرشي چې دې خوښ وی ته اوستا خوښه.

پانې هم له مور او پلاره پیسې واخیستي او دنازو کور ته راغله. هغه یې لدې رازه خبره کړه او ورته وویل:

زه ډیره بخښنه غواړم دایوخیانت مې په خپل ژوند کې درسره کړې دي، ځکه ته مې له خپلې مینې نه یې خبره کړې. ماخوله ښوونکي اصف سره مینه درلوده او یوه میاشت وروسته زما دښوونکي اصف واده دی. اوس راجه چې بازار ته ولاړې شوو. زه خوپه کالیونه پوهیږم ته به یې راته خوښ کړي.

نازو چې دا واوریدل حیرانه پاته شوه، هیڅ یې زړه ته نه لویدل. پانې ته یې وویل:

دا خورښتیا چې زما سره دې خیانت کړې دی اوزه دې دخپلې مینې څخه نه یم خبره کړې. اوس خوڅه په درکوي نشم، نه څه درسره کېږي. بس نورخو زما هم څه په وس ندې پوره بې له دعاڅه. بل ښوونکي اصف خوداسي یوشخص دی چې په ډیرو انسانانو کې نشته. ډیر پرځای او ډیر بهتره ملگری دی ځان لپاره

جرم او جنا

انتخاب ڪري. خوشحاله ڙوندورسره ولري. درخه اوس خومي ڪورته راغلي يي ڇه نشم درته ويلاي. ڪه زه مخته خبره واي يابه زماوستاملگرڀي ختمه وه. ڇڪه چي تاولي زه لدڀي رازه نه يم خبره ڪري. ماخوستاله رازه ڇوڪ نه خبرول.

پانڀي ورته وويل:

چي پردغه ڇاي زه هم درباندي ملامته يم. خوداراته خيله بنوونڪي اصف ويلاي و، چي په دڀي رازبه زماوستاپرته ڇوڪ نه وي خبر. ته باورو ڪره چي زماموراويلارانه شول خبر نازوورته وويل:

بس نوري خبري مه راته ڪوه. چي وارپه واري خودرته شنه ڪيري. درخه چي ڇوبازرته.

دواڀي بازارته راغلي اوپه خيله خوبه يي ڪالي دپانڀي مور، پلار، ڄانگه، بنوونڪي اصف اودهغه نيردي خيلوانوته يوه يوه جوڀه ڪالي اوپه جوڀه يي لاناڙوته رانيول. اوناڙوتڀي وويل:

داڇڪه درته رانيسم چي له تامي داخبره پته ڪري وه.

_ بس په دغه يوه جوڀه ڪاليوڄان راڄخه خلاصوڀي؟

_ ياکه دڀي دوهمي جوڀي ته زڀه ڪيري هم يي درته رانيسم. اوس خودرته ملامته يم، هرڇه چي وائي منم يي.

_ يامادغسي درته ويل. دغه يوه جوڀه لڪفايت ڪوي. درخه چي داشيان تر ڪوره ورسوو.

ٽول ڪارونه يي مخڪي ترٽاڪلي يوڀي مياشتي پوري خلاص ڪڀل، دواڀه دورڇي په انتظارول. هره ورڇ پر بنوونڪي اصف اوپانڀي باندي تريوه ڪال اوڀرده تيريده. ڪله چي ٽاڪلي نيڀه راورسيده دواڀوخواوودواڀه تياري نيولي و. دواڀه ورڇ وه هرڀي خواخپل دوستان، خيلوان، همسايه گان خبر ڪري و.

جرم او جنا

دښوونکی اصف او پانې نکاح وټړل شوه. وروسته تر نکاح تر لویې پاڼه په یوشین شال کې چې سرتړپایه پټه و، تر راسته لاس یې پلار نیوله او تر چپه لاس یې ماما اوله خپل کوره یې راوایستل په موټر کې یې چې موټر په پلاستيکي گلانو او رنگارنگ جالیو پوښل شوي و کښینول. کله چې ټول مراسم د پانې په کور کې خلاص شو ټولوبیر ته دښوونکی اصف د کور پر خوا ور روان شول.

ښوونکی اصف واده ته ښه تیاري نیولی و. ښه ډوډۍ یې خلکو ته ورکړه. او ټول قریبان، دوستان، خپلوان او انډیوالان یې په ښه خوشحالي له خپله کوره رخصت کړل. ټولو خپلوانو او دوستانو یې د خوشحاله ژوند او ښه بخت دعاوي ورته کولې.

کله چې ښوونکی اصف او پاڼه په خونه کې یوازې پاته شول، نو دلبر مودي لپاره دواړو چوپتیاغوره کړي وه، وروسته ښوونکی اصف خپل د کلو کلوانتظار کوم چې دی ورته په طمعه و، او خپل لیدلي خوب یې په حقیقت بدل والیدی،

نو پر پانې یې برغ وکړ. تر خوبه دغسي چپ ناست یو، خیر ته اوس هیڅ برغ مه کوه، ماته دي دسر شال راکړه چې زه خودوه رکعته نقلي لمونځ ورباندي وکړم، بیابنه ډیر سره وږغیږو. پانې هم دستي له سره خپله زرغون شال کوم چې پرسریې وښوونکی اصف ته ورکړ. ښوونکی اصف هم ورباندي دوه رکعته نقلي لمونځ ادا کړ وروسته تر لمانځه یې له پانې پوښتنه وکړه چې ته ددغه نقلي لمانځه په برکت خبره یې؟

یا تر اوسه مي له هیچاشه ددې نقلي لمانځه ندې اوریدلې، نه زه په خبره یم. خیر اوس مي ته ځني خبره کړه؟

جرم او جنا

- په دې لمانځه کې خدای (ج) پاک دافضیلت او برکت ایښی دی، چې کله دواده په شپه باندې څوک دا نفلي لمونځ دناوی دسرپرشال باندې وکړي، نو دژوند تر اخوا پر به دغه جوړه (زوم اوناوی) سره خوشحاله اوله مینه اومحبتته څخه ډک ژوند ولري. ته په دې پوهیدلې چې دواده لومړي شپه دجنت شپه وی؟

- بلی هو، پدې خبره وم چې دواده لومړی شپه دجنت شپه ده. خوزه همداسره په دغه دجنت په شپه کې ځان بې انصافه بولم. ایاماخوبه له څانگه سره بې انصافی نه وی کړې؟

- یاپدې کې نوستاڅه بې انصافی ده، ماخوستاسره مینه درلوده، په مینه کې خوهرڅه جایز دي. څوک په مینه کې دې انصافی، عزت اوابروپروالري. اوبل مادهغې په خوبه دسرره واده کړی. هغه زماوستاپه مینه خبره ده. هغې راته ویلي وچې خپله مینه دې حتماً لاس ته راوړه، زماله خوادرته اجازه ده، په دې کار کې زه دسرره ملگري يم. اوس ته ووايه چې له هغې سره موڅه بې انصافی کړې ده. هغې راته خپله اجازه راکړي ده ما هم ډیر کونښن وکړ ترڅو ته مي دژوند ملگري شي. دابه زه ځان بختور بولم چې خپله مي کړې، اوتا په خپله خوبه اورضايت واده راسره وکړ او زه دي هم دژوند ملگري کړم.

- ښه چې داسي ده اودهغې په خوبه دې له ماسره واده وکړ، نوزه به دهغې دومره خیال وساتم لکه یوه ښه دوسته چې مي وی. ته به هم نن دا واعده راسره کوي، چې زماودڅانگې ترمنځ به هیڅ فرق نه کوي. څه چې ماته کولای شي څانگې ته به یې هم کوي.
- حتماً زماهم دسرره واعده ده، چې ستا اوڅانگې به یوه زره فرق نه کوم.

نوسم خپرکی

دنبوونکی اصف اوپانې له واده څخه دوې اوونۍ تیري شوې وې، چې ښوونکی اصف پانې ته داسي وویل:

څه غواړې چې په دغه دريومياشتو کې یې وکړي. ایاغواړي کوم ځاي کار وکړي که په کور کې استراحت کوي؟
پانې ورته وویل:

په کور کې به نوڅه وکړم. که ماتعلیم ددې لپاره کړي دی چې پر کور کښینم. ماله ځان سره داوعده کړي ده چې خپل مظلوم ولس ته به شپه اوورځ خدمت کوم.

ځکه پر ماداوطن حق لري، اووطن دمور حیثت لري، زه یې په خپله غیره کې غټه کړې یم. ماته یې نوم اونښان رابخښلی دی. زه نه غواړم چې جفاورسره وکړم، لږ تر لږه خوبه یې حق پرځاي کړم.

زه غواړم چې په دريو مياشتو کې دښځوداگاهي لپاره په کور کې کورس جوړ کړم. هغه بې تعلیموښځوته چې دتعلیم له نعمته بې برخې پاته دي، هغوي ته هغه څه ورزده کړم کوم چې زماپه ذهن کې دي.

— څنگه چې ستاخوښه وي زماملیکې هغسي به وشي. دکورس لپاره دي کوم شيانوته ضرورت دي چې زه یې درته برابر کړم.
— زه به یې لست درکړم.

— سمه ده. دشیانولست خوبه دي غټ نه وي. لږشيان دي که ډیر. داسي نه وي چې کورمی پرچرکه رابارکړي.

جرم او جنا

— ډير بيريږه مه، هر شي چې دى راته راوړل پيسې يې په ما پسي ليكه، كله چې مي پيدا كړي بيرته دي خپلې پيسې راڅه واخله. احسان يې مه راباندي اچوه.

— كانسكى دغسي وكړي. بياداسي نه وي چې ځان ورباندي واچوى. هورنبتيا په پيسو كې خوډير ځنډراځي، ترڅو چې ته يې راته پيدا كوي، دهغو پيسو گټه خوبه راته راكوى.

— گټه يې هم غواړي. لكه چې سودخور يې ځكه سودخوري كوي. خير دي گټه ډيره باندي واچوه هغه هم دركوم. ووايه څومره گټه غواړي چې اوس يې سره معلومه كړو؟

— ډيره گټه زه هم نه غواړم، فقط شل فيصده گټه. پر شل فيصده گټه به زما په خيال سودهم نه راځي.

— بيا هم اوسه دغونده گټه خودر كوم. زه بيريدمه چې اوس سل فيصده گټه راباندي وانه چوي. كه دي راته سل فيصده هم ويلي واى مابه دركړي و.

— په كتابچه كې يې راته واليكه، صبا بيا په پښميانه نشي، بيانوڅه درسره كولاى شم.

— بيا هم اوسه درواغ نه درته وايم ستاحق خويځي نه خورم. زما صداقت به هغه وخت درته معلوم شي.

— هو چې حساب مو ترماين پاك وي بياداسي نه وي چې غاړې موبندي شي. زه به خپل حق درڅخه غواړم او ته به باندي پښيما نه يې.

— ستاخونه زده دي، مه يې راته راوړه. خداى (ع) مهربانه دي له يوخوانه يوخوا به راته پيدا شي.

— د دماغ له خواخوهم اوس خلاصه يې. ماته معلومولې. دومره ژر خومه خواشيني كيږه. مامسخرې درسره كولاى. ژر شه دشيانولست دي راته راكړه زه به يې نن درته راوړم.

جرم او جنا

پانې ورته خپل لست ور کړ. کوم شيانوته چې يې ضرورت و. ښوونکی اصف ورته له بازاره ټول دلست شيان راوړل. په کور کې يې ورته يوه خونه دکورس لپاره منظمه جوړه او برابره کړه. دڅلويښتوڅخه زياتوښخوته يې دېې سوادې درسونه اوددې سربيره دکورنۍ او دماشوم دتربيه اوپاملرنې په هکله مکمل معلومات تشریح کول.

کله چې دري مياشتي تيري شوي په روغتون کې پانې اوناژودواړو خپل عملي کار شروع کړ. له هر مريض سره به يې دومره ښه رويه اودومره په نرمي خبرې کولي لکه هر مريض چې ددوي له خپلوانوڅخه وي.

پنځه مياشتي يې د عملي کار تير شوي وې چې په روغتون کې دواړوته دواکسيناتورې وظيفه پيداشوه. ښځواوماشومانوته به يې واکسينونه لگول اوهرې ښځې ته به دواړو داويل چې هره ښځه بايدپنځه واري واکسين په خپل ژوند کې ولگوي اوخپل هرکوچني ماشومان چې عمرونه يې له پنځوکلنوڅخه کښته وي واکسين کړي. ځکه چې واکسين ډير بارزښته اوباتجربه اودهر مرض په مقابل کې ډير سخت مقاومت کوي.

پای

۱۳۸۹-۰۲-۰۱

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**